

Budapest,
2003. április 24.,
csütörtök

40. szám

Ára: 980,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
57/2003. (IV. 24.) Korm. r.	3004
58/2003. (IV. 24.) Korm. r.	3004
59/2003. (IV. 24.) Korm. r.	3008
60/2003. (IV. 24.) Korm. r.	3009
17/2003. (IV. 24.) BM r.	3012
18/2003. (IV. 24.) ESZCSM r.	3012
22/2003. (IV. 24.) GKM r.	3014
23/2003. (IV. 24.) GKM r.	3016
24/2003. (IV. 24.) GKM r.	3049
8/2003. (IV. 24.) IM—BM—PM e. r.	3050
1034/2003. (IV. 24.) Korm. h.	3051
1035/2003. (IV. 24.) Korm. h.	3053
1036/2003. (IV. 24.) Korm. h.	3053
1037/2003. (IV. 24.) Korm. h.	3054
1038/2003. (IV. 24.) Korm. h.	3055
48/2003. (IV. 24.) ME h.	3056
49/2003. (IV. 24.) ME h.	3056
50/2003. (IV. 24.) ME h.	3057
51/2003. (IV. 24.) ME h.	3057
52/2003. (IV. 24.) ME h.	3057
8/2003. (IV. 24.) MeHVM h.	3057
9/2003. (IV. 24.) MeHVM h.	3057
10/2003. (IV. 24.) MeHVM h.	3057
4/2003. (MK 40.) MSZH közl.	3058

A munkaerő-kölcsönzési és a magán-munkaközvetítői tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről szóló 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról	3004
A telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet módosításáról	3004
Az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások szakmai feltételeiről, eljárási rendjének és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló 50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról	3008
Az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás 2003. évi előirányzatának módosítási rendjéről	3009
A szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól szóló 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet módosításáról	3012
Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről és továbbképzésről szóló 11/1998. (XII. 11.) EüM rendelet módosításáról ..	3012
A Gazdasági Minisztérium vállalkozási célú előirányzatainak szabályozásáról szóló 1/2001. (I. 5.) GM rendelet módosításáról ..	3014
A tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezményhez csatolt szabályok közzétételéről	3016
Az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének szabályairól és árának megállapításáról szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet módosításáról	3049
A büntetőeljárásban alkalmazható sajtóhirdetmény útján történő értesítés szabályairól	3050
A Kormány által alapított közalapítványok és alapítványok kormányzati feladatairól és egyes feladatokról	3051
A Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság létrehozásáról szóló 1039/1998. (III. 31.) Korm. határozat módosításáról	3053
A MÁV Rt. üzletviteléhez (személyszállítási közszolgáltatói tevékenység és a kincstári tulajdonú pályavasút működtetése) szükséges forgóeszközpótló hitelhez, valamint egy, a járműfelújítást szolgáló hosszú lejáratú kölcsönhöz kapcsolódó állami kezességvállalásról	3053
A Neumann-év Emlékbizottság létrehozásáról és a Neumann-év megrendezésével kapcsolatos feladatokról	3054
A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészítésről, valamint Strukturális Alapok és Kohéziós Alap Képzőközpont (SAKK) létrehozásáról	3055
Helyettes államtitkári juttatások visszavonásáról	3056
Helyettes államtitkári juttatások biztosításáról	3056
Kormányzati főtisztviselői kinevezés megszűnésének megállapításáról	3056
Kormányzati főtisztviselői kinevezéséről	3057
Főiskolai tanár felmentéséről	3057
Helyettes államtitkári megbízatás megszűnésének megállapításáról	3057
Helyettes államtitkár kinevezéséről	3057
A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökhelyettesének kinevezéséről	3057
Az Innoforum 2003 XI. Hazai Szellemi Termék Börzén bemutatásra kerülő találmányok, védjegyek, formatervezési és használati minták kiállítási kedvezményéről	3058
Az Országos Választási Bizottság közleménye a 2003. április 12-én megtartott országos népszavazás végleges eredményéről	3058
A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleményei	3059
A Magyar Kisgazda és Polgári Párt 2002. évi pénzügyi zárómérlege	3060
Az Agrárszövetség — Nemzeti Agrárpárt 2002. évi pénzügyi zárómérlege	3061
A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal közleménye	3062

Tárgymutató a 2003. március hónapban megjelent jogszabályokról, határozatokról és közleményekről

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 57/2003. (IV. 24.) Korm. rendelete

a munkaerő-kölcsönzési és a magán-munkaközvetítői tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről szóló 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 6. §-ának (4) bekezdésében, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 203. §-a (2) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A munkaerő-kölcsönzési és a magán-munkaközvetítői tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről szóló 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[2. § (1) *E rendelet alkalmazásában*]

„*a*) **magán-munkaközvetítés:** a munkaügyi központ munkaközvetítői tevékenységén kívül végzett olyan szolgáltatások összessége, amely arra irányul, hogy elősegítse a munkát keresők és a munkát kínálók találkozásait foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítése céljából, ideértve a magyar állampolgárok külföldre, a külföldi állampolgárok Magyarországra való közvetítését is;”

2. §

(1) Az R. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A magán-munkaközvetítői tevékenység folytatásának a vagyoni biztosíték akkor feltétele, ha a magán-munkaközvetítés külföldi munkavégzésre irányul.”

(2) Az R. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A külföldi munkavégzésre irányuló magán-munkaközvetítői tevékenység 500 000 forint, a kölcsönzési tevékenység egymillió forint vagyoni biztosíték letétbe helyezése esetén folytatható.”

3. §

(1) Az R. 10. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A magán-munkaközvetítő a tevékenységéért a munkát keresővel szemben díjat, költséget nem számolhat fel.”

(2) Az R. 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Nem folytatható magán-munkaközvetítői tevékenység arra a munkavállalásra, amely nemzetközi szerződés hatálya alá tartozik, és amellyel kapcsolatos munkaközvetítői tevékenységre a nemzetközi szerződés alapján állami szerv jogosult.”

(3) Az R. 10. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Külföldre irányuló magán-munkaközvetítői tevékenység folytatása során be kell tartani annak az országnak — a magán-munkaközvetítői tevékenység folytatására vonatkozó — jogszabályait, amelyben történő munkavállalás elősegítésére a magán-munkaközvetítői tevékenység irányul.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A rendelet 3. §-a (1) bekezdésében foglaltakat az olyan magán-munkaközvetítői tevékenységre vonatkozó megállapodás tekintetében kell alkalmazni, amelyet e rendelet hatálybalépését követően kötöttek.

(3) A belföldi magán-munkaközvetítői tevékenység vagyoni biztosítékát a magán-munkaközvetítő részére, kérelmére ki kell fizetni. Ha a magán-munkaközvetítő ellen a munkát kereső kérelmére indult bírósági eljárás van folyamatban, a vagyoni biztosíték kifizetésére csak a bírósági eljárás jogerős befejezését követően kerülhet sor.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 58/2003. (IV. 24.) Korm. rendelete

a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítja:

1. §

Az R. 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendelet hatálya nem terjed ki a külön jogszabály szerint környezeti hatásvizsgálat-köteles, a környezethasználati engedélyköteles¹ tevékenységekre, továbbá a működési engedélyköteles² kereskedelmi tevékenységekre.”

2. §

Az R. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A telepengedélyt a telep fekvése szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat) jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) kell kérni. A jegyzőnek az érdemi határozatot a kérelem előterjesztésétől számított 60 napon belül kell meghoznia.”

3. §

Az R. 4. §-ának *a)*, *d)* és *g)* pontja a következők szerint módosul:

(A telepengedély kiadására irányuló kérelemben meg kell jelölni, illetve mellékelni kell)

„*a)* a telep címét és helyrajzi számát, helyszínrajzát, továbbá a közvetlenül szomszédos ingatlanok rendeltetését,”

„*d)* a telepen folytatni kívánt ipari, szolgáltató vagy raktározási tevékenységet (TEÁOR és SZJ szerinti besorolás számszerű feltüntetésével),”

„*g)* a létesítendő munkahelyeket (irodák, raktárak, műhelyek stb.) az Mvt. értelmezése szerint, valamint a telep üzemeltetésének (nyitva tartásának) időtartamát, műszakonként a napi munkavégzés idejének megjelölésével,”

4. §

Az R. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A jegyző az építésügyi hatóság szakhatósági állásfoglalása alapján a telepengedély kiadására vonatkozó döntése előtt köteles meggyőződni arról, hogy a helyi építési szabályzat, szabályozási terv, meghatározott övezeti besorolás, illetőleg azok hiányában az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 18. §-ának (2) bekezdése szerint a kérelemben feltüntetett telepen az adott tevékenység végezhető-e.

(2) Amennyiben a rendelet hatálybalépésekor már működő telep a létesítésekor érvényes jogszabályok alapján kiadott engedéllyel rendelkezik és az engedélyben foglaltak szerinti tevékenységi körét változtatás nélkül folytatja, a jegyzőnek vizsgálnia kell, hogy a telep a 6. §-ban foglalt előírásoknak megfelel-e, amelynek során a jegyzőnek — szükség esetén — meg kell határoznia azon feltételeket, amelyekkel a tevékenység továbbra is folytatható.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt övezeti besorolás alapján nem kizárt a tevékenység folytatása, úgy a jegyző köteles helyszíni szemlét tartani a telepen, amelyre az engedély kiadását kéri.

A jegyző a helyszíni szemléről értesíti

a) a kérelmezőt,

b) a telep és a közvetlenül szomszédos — a teleppel közös határvonalú, telekhatárú — ingatlanokkal rendelkezni jogosultakat (az ingatlanok tulajdonosait, használóit, kezelőit, társasház esetén a közös képviselőt, illetve az intézőbizottság elnökét, lakásszövetkezet esetén az elnököt),

c) az ÁNTSZ illetékes városi, fővárosi, kerületi intézetét,

d) az illetékes környezetvédelmi szakhatóságot,

e) az első fokú építésügyi szakhatóságot, különös tekintettel arra, hogy a telep műszaki szempontból megfelel-e az építésügyre vonatkozó jogszabályi előírásoknak,

f) az első fokú vízügyi szakhatóságot,

g) az illetékes rendőrkapitányságot,

h) a mellékletben *-gal megjelölt esetekben a tűzvédelmi szakhatósággal eljáró hivatásos önkormányzati tűzoltó parancsnokságot,

i) védett természeti terület esetén a természetvédelmi hatóságot,

j) a folytatni kívánt tevékenységtől függően az illetékes Megyei (Fővárosi) Növény- és Talajvédelmi Szolgálatot, illetve a megyei állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomást,

k) a területileg illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóságot, Budapesten a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóságot,

l) az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség illetékes megyei (fővárosi) felügyelőségét,

m) a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal illetékes regionális irodáját,

n) termőföld esetében a területileg illetékes körzeti (fővárosi kerületi) földhivatalt.

A telepengedélyezési eljárásban az *a)* és *b)* pontban foglalt érdekelték ügyfeleknek tekintendők.

(4) A jegyző az értesítést — a kérelemben megjelöltek egyidejű megküldésével — a helyszíni szemle megtartása előtt legalább 8 nappal korábban küldi meg.

Az értesítésben a jegyző felhívja a (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt meghívottak figyelmét, hogy távolmaradásuk a szemle megtartását nem akadályozza. Távolmaradás esetén a szemle időpontja előtt a jegyzőhöz írásban beadott észrevételeket a jegyző a szemlén ismerteti.

¹ A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény.

² Az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet.

(5) A (3) bekezdés *b)* pontjában megjelöltek esetén, a teleppel közvetlenül szomszédos — közös határvonalú, telekhatáru — ingatlanokkal rendelkezni jogosultak adatait (név, lakcím, székhely stb.) a jegyző hivatalból, az illetékes földhivatal megkeresése útján szerzi be.

(6) A (3) bekezdés *c)—n)* pontjaiban megjelölt szakhatóságok szakhatósági állásfoglalásukat a szemle megállapításairól felvett jegyzőkönyvbe mondhatják, vagy a szemlét követő 30 napon belül írásban közölhetik.

(7) A helyszíni szemlén a jegyző jegyzőkönyvben rögzíti a véleményeket és saját megállapításait, a jegyzőkönyv egy példányát a (3) bekezdésben megjelölteknek megküldi.”

5. §

Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A jegyző a telepengedélyt akkor adja meg, ha a szakhatósági hozzájárulások alapján megállapítja, hogy a telep, különösen műszaki szempontból megfelel a — munkavégzésre (munkahelyre), valamint a környezetvédelmi, a vízügyi és az építésügyi követelményekre — vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a tevékenység a telep környezetében élők szomszédjogi, birtokvédelmi értelemben vett nyugalma nem zavarja, a dolgozók, a környezetben élők egészségét és a környezetet nem veszélyezteti. Az építésügyi és a környezetvédelmi szakhatóságok szakvéleménye alapján — az abban foglalt feltételekkel — ideiglenes vagy meghatározott időtartamra érvényes telepengedély is adható.

(2) A jegyző a telepengedély megadásáról, vagy megtagadásáról rendelkező határozatot kézbesítés útján közli

a) a kérelmezővel,

b) a telep és a közvetlenül szomszédos — a teleppel közös határvonalú, telekhatáru — ingatlanokkal rendelkezni jogosultakkal (az ingatlanok tulajdonosaival, használóival, kezelőivel, társasház esetén a közös képviselővel, illetve az intézőbizottság elnökével, lakásszövetkezet esetén annak elnökével),

c) az eljárásban közreműködött szakhatóságokkal és szervezetekkel,

d) az illetékes megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőséggel.”

6. §

(1) Az R. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Amennyiben a telepengedély megadását követően a 4. § *a)—c)* és *e)—r)* pontjaiban megjelölt adatokban változás következett be, arról a telepengedély jogosultja 30 napon belül köteles a jegyzőt írásban értesíteni. A jegyző az adatokban bekövetkezett változásról az engedélyezési eljárásban részt vevő szakhatóságoknak és az illetékes megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőségnek érte-

sítést küld, illetve megteszi a szükséges további intézkedéseket. A 4. § *d)* pontjában megjelölt tevékenységben történő változás esetén a jegyző — az e rendeletben meghatározott eljárás lefolytatásával, a 7. § (1) bekezdésében foglaltak alapján — a régi telepengedély bevonásával egyidejűleg a jogosult nevére szóló új telepengedély megadásáról hoz határozatot. Amennyiben a telepengedély jogosultja tevékenységét megszünteti, köteles azt a jegyzőnek haladéktalanul bejelenteni.”

(2) Az R. 8. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Abban az esetben, ha a telepengedély-köteles tevékenység folytatója

a) tevékenységi körét engedély nélkül változtatta meg, illetve engedély nélkül további tevékenységgel bővítette,

b) a tevékenységére vonatkozó jogszabályi előírásoknak nem tesz eleget,

c) telepe a hatályos jogszabályi, valamint az engedély alapját képező feltételeknek nem felel meg, illetve az (1) bekezdésben előírt követelményeket nem teljesíti, továbbá

d) felszólítás ellenére sem teszi meg a szükséges intézkedéseket,

a jegyző határozattal, az észlelt hiányosságok megszüntetéséig, de legfeljebb 90 napra, a tevékenység telephelyen történő gyakorlását felfüggesztheti, korlátozhatja (különös tekintettel a napi üzemeltetési, nyitvatartási időtartamra), vagy a telepet ideiglenesen bezáráthatja.”

(3) Az R. 8. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Amennyiben a tevékenység folytatója a tevékenység gyakorlását felfüggesztő, korlátozó, illetve a telep ideiglenes bezárását elrendelő határozatban meghatározott időtartam alatt sem tesz eleget a határozatban foglaltaknak, a jegyző a telepengedély visszavonásáról határoz.

(5) A jegyző a tevékenység engedély nélkül történő gyakorlását azonnal végrehajtható határozattal megtiltja.”

7. §

Az R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A jegyzőn kívül, a telepengedélyezési eljárásban részt vevő hatóságok és a fogyasztóvédelmi felügyelőség is jogosult ellenőrizni, hogy a telep működése, a telep végzett tevékenység folytatása, illetve a telep műszakilag megfelel-e az e rendeletben, illetve a külön jogszabályokban foglalt előírásoknak, továbbá jogosultak hatósági jogkörüket gyakorolni, valamint a jegyzőnél kezdeményezni a 8. § (3) bekezdésében foglalt intézkedések megtételét.

(2) A jegyző a telepengedély visszavonásáról, illetve a tevékenység telephelyen történő gyakorlásának megtiltásáról szóló határozatát kézbesítés útján megküldi a 7. § (2) bekezdésében megjelölt személyeknek, szervezeteknek, valamint az egyéni vállalkozói igazolványt kiadó kör-

zetközponti jegyzőnek, gazdasági társaság esetén — törvényességi felügyeleti intézkedés megtétele iránt — az illetékes cégbíróságnak.

(3) A jegyző a munkavállalók, a telep környezetében élők életének, egészségének, testi épségének veszélyeztetése, a környezet aránytalan igénybevételének, terhelésének és szennyezésének csökkentése, a környezet károsodásának megelőzése, épségének megőrzése miatt, továbbá nagy kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében a telepengedélyezési eljárásban hozott határozatainak azonnali végrehajtását rendelheti el.”

8. §

Az R. 10/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10/A. § A 10. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozók esetében a 8. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket 2003. október 1. napjától lehet alkalmazni azzal, hogy a jegyző a tevékenység engedély nélkül történő gyakorlását a 8. § (5) bekezdésében meghatározott határozattal megtiltja.”

9. §

Az R. melléklete az e rendelet *melléklete* szerint módosul.

10. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti:

a) a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 9/2000. (II. 2.) Korm. rendelet 1. §-a és 3. §-a,

b) a környezeti hatásvizsgálatról szóló 20/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 31. §-ának (5) bekezdése,

c) a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet 31. §-ának (2) bekezdése,

d) a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 277/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. §-a,

e) az R. 6. §-ában foglalt „illetve az 5. § (1) bekezdésében foglaltak vizsgálata” szövegrész.

(2) A polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet 26. §-ának c) pontja 2003. július 1-jével hatályát veszti.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Melléklet

az 58/2003. (IV. 24.) Korm. rendelethez

Telepengedélyhez kötött tevékenységek a TEÁOR alapján, ideértve az ezen tevékenységekkel kapcsolatos szolgáltatásokat¹ is

1. Az R. mellékletében megjelölt tevékenységek a következők szerint módosulnak:

TEÁOR

17.00 Pamutfonás* helyett

„17.11 Pamutfonás*”

17.40 Konfekcionált textiláru gyártása* helyett

„17.40 Konfekcionált textiláru gyártása (kivéve: ruházat)*”

18.24 Egyéb ruházat gyártása helyett

„18.24 Egyéb ruházat, kiegészítők gyártása*”

19.10 Bőrkikészítés, beleértve a nyersbőr cserzést is* helyett

„19.10 Bőrkikészítés*”

19.30 Lábbeli gyártás helyett

„19.30 Lábbeligyártás”

20.51 Fa tömegcikk gyártása* helyett

„20.51 Fatömegcikk gyártása*”

24.15 Műtrágya és nitrogénvegyület gyártása* helyett

„24.15 Műtrágya, nitrogénvegyület gyártása*”

26.24 Egyéb műszaki kerámia gyártása* helyett

„26.24 Műszaki kerámia gyártása*”

26.65 Szálerősítő cement gyártása, kivéve az azbeszt-cement termék gyártását helyett

„26.65 Szálerősítő cement gyártása”

26.70 Kőmegmunkálás helyett

„26.70 Építőkö, díszítőkö megmunkálása”

26.82 Egyéb, máshova nem sorolt nemfém ásványi termék gyártása helyett

„26.82 Máshova nem sorolt egyéb nemfém ásványi termék gyártása”

27.10 Vas, acél, vasötvözet alapanyag gyártása (ECSC* helyett

„27.10 Vas, acél, vasötvözet-alapanyag gyártása*”

27.42 Alumíniumgyártás (kivéve timföldgyártás)* helyett

„27.42 Alumíniumgyártás [kivéve a timföld (alumínium-oxid gyártása)]*”

¹ 9003/2002. (SK 6.) KSH közlemény.

27.45 Egyéb nem vasfém gyártása* helyett
„27.45 Egyéb nemvasfém gyártása*”

28.12 Fémépületelem gyártása* helyett
„28.12 Fém épületelem gyártása*”

28.51 Fémfelület-kezelés* helyett
„28.51 Fém felületkezelése*”

28.73 Huzal termék gyártása helyett
„28.73 Huzaltermék gyártása”

29.40 Szerszámgyártás helyett
„29.4 Szerszámgyártás alágazatba tartozó tevékenységek*”

30.02 Számítógépgyártás helyett
„30.02 Számítógép, készülék gyártása”

34.30 Közúti-járműmotor, -alkatrész gyártása* helyett
„34.30 Közúti gépjármű, gépjárműmotor alkatrészeinek gyártása*”

34.42 Kerékpár gyártása helyett
„35.42 Kerékpár gyártása”

36.14 Egyéb konyhabútor gyártása* helyett
„36.14 Egyéb bútor gyártása*”

63.21 Szárazföldi szállítást segítő tevékenységekből a havi vagy éves garázsberleti szolgáltatás, a vontatott gördülőállomány karbantartása, kisebb javítása helyett

„63.21 Egyéb szárazföldi szállítást segítő tevékenységekből a parkolóhely, garázs üzemeltetése, kivéve a közút kezelője által üzemeltetett, közút területén vagy a közút területén kívüli közterületen létesített, illetőleg kijelölt várakozóhely, valamint a vállalkozási tevékenység jellegétől függetlenül a tevékenységhez igénybe vett gépjárművek, nehézgépjárművek, munkagépek, vontatott gördülőállomány mennyiségtől független tárolása, karbantartása, illetve javítása”

90.00 Szennyvíz-, hulladékkezelés, köztisztasági szolgáltatásból a településtisztasági szolgáltatás, folyékony hulladék kezelése, az önállóan létesített szennyvíziszap-lerakó, öntözőes szennyvízelhelyező telep, szűrőmezős elszikkasztó rendszer, szennyvízleürítő és ürítőkezelő telep helyett

„90.01 Szennyvíz gyűjtése kezelése

90.02 Hulladékgyűjtés, -kezelés*”

93.01 Mosás, tisztítás helyett
„93.01 Textil, szőrme mosás, tisztítás”

2. Az R. mellékletének a „TEÁOR 27.35 Vas, acél, egyéb, máshová nem sorolt feldolgozása, nem ECSC vasötvözet gyártása*” szövegrésze hatályát veszti.

A Kormány 59/2003. (IV. 24.) Korm. rendelete

**az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások
szakmai feltételeiről, eljárási rendjének
és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló
50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról**

Az egészségügyi szakellátási kötelezettségről, továbbá az egészségügyet érintő törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 13. §-ának (3) bekezdésében, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások szakmai feltételeiről, eljárási rendjének és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló 50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának *ab*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában

a) többletkapacitás:]

„*ab*) a Tv. 2. §-ában foglaltakhoz képest az egészségügyi szolgáltatás tekintetében olyan új eljárás, vagy a szolgáltatónál új eljárás, vagy a szolgáltatónál befogadásra javasolt és a külön jogszabályban meghatározott új eszköz, illetve a jelentős többleteljesítményt indukáló, vagy a progresszivitás magasabb szintjét jelentő eszközcsere, amely az adott egészségügyi szolgáltatás magasabb összegű elszámolását, teljesítménynövekedést vagy a pályázat benyújtásának évében el nem számolható teljesítés elszámolását teszi lehetővé, ideértve a tételes elszámolás alá eső egyszerűhasználatos eszközöket is;”

2. §

(1) Az R. 4. §-ának (3) bekezdése a következő *f*) ponttal egészül ki:

[(3) A pályázathoz csatolni kell]

„*f*) működő egészségügyi közintézmény rendelőintézeti járóbeteg-szakellátását vagy fekvőbeteg-szakellátását érintő pályázat esetén az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv által elfogadott szakmai fejlesztési programot.”

(2) Az R. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A külön jogszabályban meghatározott feladatellátási és feladatátvállalási szerződéssel történő feladatellátás esetén az egészségügyi szolgáltató a többletkapacitás befogadására irányuló pályázatához csatolja az egészségügyi közszolgáltatásról gondoskodó szerv előzetes hozzájárulá-

sát is. E bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók, ha az egyház a külön törvény szerint jogosult egészségügyi szolgáltatás nyújtására.”

3. §

Az R. 8. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A miniszter és a pénzügyminiszter a pénzügyminiszteri egyetértést követő 30 napon belül közös közleményt ad ki a befogadott többletkapacitásokról. A közlemény pályázónként tartalmazza a befogadott többletkapacitás mértékét, valamint a finanszírozási szerződés megkötésének időpontját és időtartamát.”

4. §

Az R. a következő 16/A. §-sal egészül ki:

„16/A. § (1) Az OEP a Tv. 3. §-a (2) bekezdésének a)–e) pontjainak megfelelő szolgáltatások nyújtására szolgáló többletkapacitások befogadására a miniszter és a pénzügyminiszter együttes engedélyével pályázatot írhat ki, legalább 30 napos és legfeljebb 60 napos pályázati határidővel. Az ezzel kapcsolatos befogadásra — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a 4. § (2)–(7) bekezdésében és az 5–8. §-okban foglaltak az irányadók.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt többletkapacitásokra vonatkozóan

a) az OEP a pályázat benyújtási határidejét követő 30 napon belül a pályázatokat és a 4. § (3) bekezdés b) pontja szerinti pénzügyi tervre vonatkozó szakmai véleményét eljuttatja a Bizottság részére,

b) a Bizottság a pályázatokat a kézhezvételtől számított 20 napon belül értékeli, és ezt követően az OEP a Bizottság véleményét haladéktalanul felterjeszti a miniszterhez,

c) a miniszter a felterjesztést követő 15 napon belül megküldi a befogadásra vonatkozó javaslatát a pályázatokkal együtt a pénzügyminiszternek,

d) a pénzügyminiszter a megküldést követő 15 napon belül értesíti a minisztert a befogadással történő egyetértéséről, vagy annak elutasításáról és az elutasítás indoklásáról.”

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az R. 2. §-ának *ba*) és *bb*) alpontjában a „működte” szövegrész helyébe a „fenntartó” szövegrész, a 3. § (2) bekezdésében a „9—10. §-okban” szövegrész helyébe a

„9—10. és 16/A. §-okban”, a 4. §-ának (2) bekezdésében „május 31.” szövegrész helyébe „október 31.” szövegrész, a (7) bekezdésében „szeptember 1-jéig” szövegrész helyébe „december 31-éig” szövegrész, az 5. §-ának (2) bekezdésében az „Egészségügyi Minisztérium” szövegrész helyébe az „Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium” szövegrész, a (3) bekezdésében az „egészségügyi miniszter” szövegrész helyébe az „egészségügyi, szociális és családügyi miniszter” szövegrész, a 7. §-ának (4) bekezdésében „szeptember 30-ig” szövegrész helyébe „január 31-ig” szövegrész, a 8. §-ának (1) bekezdésében „október 15-ig” szövegrész helyébe „február 15-éig” szövegrész, a (2) bekezdésében „október 31-ig” szövegrész helyébe „február 28-áig” szövegrész lép,

b) az R. 2. §-ának *be*) alpontja, továbbá a 13. §-ának (1) bekezdésében az „és *be*)” szövegrész hatályát veszti.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 60/2003. (IV. 24.) Korm. rendelete

az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás 2003. évi előirányzatának módosítási rendjéről

A Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény (a továbbiakban: T.) 8. számú melléklete II/2. pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) A települési önkormányzat a közcélú foglalkoztatás támogatásához kapcsolódó, a T. 8. számú mellékletének II/2. pontjában meghatározott 2003. évi előirányzatának (a továbbiakban: eredeti előirányzat) első félévi felhasználásáról a központi költségvetéssel a (2)–(3) bekezdés szerint elszámol.

(2) Az elszámolás az egyes pénzbeli szociális ellátások folyósításának és elszámolásának szabályairól szóló 30/1993. (II. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 8. számú mellékletében közölt adatok alapján történik.

(3) A területileg illetékes Területi Államháztartási Hivatal (a továbbiakban: TÁH) a települési önkormányzatok által a 2003. január—június hónapokra közcélú foglalkoztatáshoz igényelt támogatások R. 8. számú mellékletének 9. b) pontja szerinti összegeit összesíti (a továbbiakban: első féléves felhasználás), és az összesített adatokat a

Belügyminisztérium részére megyénként, településsoros bontásban — elektronikus úton — július 15-éig, a július hónapban történő előlegigénnyelssel egyidejűleg megküldi.

(4) A Belügyminisztérium az összesített adatokat — három munkanapon belül — a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium, a Pénzügyminisztérium, valamint az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium részére tájékoztatásul megküldi.

2. §

(1) A települési önkormányzat eredeti előirányzata az első féléves felhasználás alapján módosításra kerül (a továbbiakban: módosított éves előirányzat).

(2) Amennyiben a települési önkormányzat eredeti előirányzatának időarányos részénél (50%-ánál) az első féléves felhasználás összege

a) kevesebb, a módosított éves előirányzata úgy kerül meghatározásra, hogy az eredeti előirányzat a különbség kétszeresével, de nem kevesebb, mint 700 ezer forintba csökken,

b) több, a módosított éves előirányzata úgy kerül meghatározásra, hogy az eredeti előirányzat a különbség kétszeresével, de legfeljebb az eredeti előirányzat 118,1%-áig növekszik.

(3) Az eredeti előirányzatokhoz képest történt előirányzat-növekedések országos szinten összesített összege (a továbbiakban: országos többletigény) és az eredeti előirányzatokhoz képest történt előirányzat-csökkentések országos szinten összesített összege (a továbbiakban: országos maradvány) egymáshoz viszonyított arányának függvényében

a) ha az 0,4 alatt van, az országos többletigény forrása az országos maradvány,

b) ha az 0,4—0,6 között van, az országos többletigény forrása az országos maradvány és a Munkaerőpiaci Alap e célra elkülönített tartaléka 50-50%-os megoszlásban,

c) ha az 0,6 felett van, az országos többletigény forrása a Munkaerőpiaci Alap e célra elkülönített tartaléka.

(4) Ha az országos többletigény forrása részben vagy egészben a Munkaerőpiaci Alap e célra elkülönített tartaléka, az onnan átadott előirányzattal a Belügyminisztérium fejezeti költségvetésében a közcélú foglalkoztatás 2003. évi előirányzata megnövekszik.

(5) A Munkaerőpiaci Alap közcélú foglalkoztatásra elkülönített tartalékának a (4) bekezdés szerinti átadással nem érintett része a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási és képzési támogatások előirányzatába kerül átcsoportosításra.

3. §

A módosított éves előirányzatokról és a 4. § (1) bekezdése szerinti tartalék összegéről a Belügyminisztérium a

TÁH-okon keresztül 2003. augusztus 1-jéig értesíti a települési önkormányzatokat.

4. §

(1) Az országos maradványnak a módosított éves előirányzatok meghatározását követően megmaradt összegéből a Belügyminisztérium fejezeti költségvetésében előirányzat-tartalék (a továbbiakban: tartalék) képződik.

(2) A tartalékból az a települési önkormányzat igényelhet közcélú foglalkoztatás céljára többlettámogatást, amelynél a módosított éves előirányzatnak és az előlegigénylések együttes összegének a különbsége kevesebb, mint az első félévi felhasználás egy havi átlaga (a továbbiakban: többletigénylés). A települési önkormányzat többletigénylésének egy havi összege nem lehet több, mint az első félévi felhasználás egy havi átlaga.

(3) A települési önkormányzat november hónapban többletigénylést nem nyújthat be.

(4) A többletigénylésről a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónap 10-éig a *melléklet* szerinti adatlapon értesíti a TÁH-ot.

(5) A TÁH a beérkezett többletigényléseket összesíti, és az összesített adatokat a Belügyminisztérium részére megyénként, településsoros bontásban — elektronikus úton — minden hónap 15-éig megküldi. A Belügyminisztérium az összesített adatokat — három munkanapon belül — a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium, valamint az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium részére tájékoztatásul megküldi.

(6) A többletigénylések teljesítése — a havonta beérkezett igényeknek megfelelően — a tartalék erejéig történik. Ha a tartalék összege nem elegendő a havi igénylések teljes kielégítésére, a felosztás a még rendelkezésre álló tartalék és az adott havi igénylések összegének arányában történik.

(7) A Belügyminisztérium a TÁH-on keresztül a tárgyhónap 25-éig értesíti a települési önkormányzatot a többletigénylés alapján biztosított támogatásról, és a módosított éves előirányzatnak a többletigénylés alapján biztosított támogatás összegével történő módosításáról.

5. §

(1) Ha a Munkaerőpiaci Alapból a 2. § (4) bekezdése szerinti átadás történt, a Belügyminisztérium novemberben összesíti a 2003. január—november hónapban országos szinten igényelt előlegek összegét.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti összeg nem haladja meg az országos szinten összesített, a 3. § és a 4. § (7) bekezdése szerinti módosított éves előirányzatok és a még rendelkezésre álló tartalék együttes összegének 95%-át, a 2. § (4) bekezdése szerinti összeget 2003. november 20-ig

vissza kell adni a Munkaerőpiaci Alapnak azzal, hogy a visszautalást követően a Belügyminisztérium fejezetében maradó összeg nem lehet kevesebb, mint az országos szinten összesített, a 3. § és a 4. § (7) bekezdése szerinti módosított éves előirányzatok és a még rendelkezésre álló tartalék együttes összegének 5%-a.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 60/2003. (IV. 24.) Korm. rendelethez

ADATLAP

a települési önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatással összefüggő előirányzat módosítás igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:
2. Önkormányzat megnevezése:
3. KSH kódja (2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító):
4. A foglalkoztatási támogatás tárgyévi előleg igénylésének alakulása
 - a) a tárgyévben foglalkoztatási támogatás címén igényelhető összeg (az éves módosított előirányzat összegét kell feltüntetni): Ft
 - b) a tárgyhónappal bezárólag foglalkoztatási támogatás címén igényelt előlegek együttes összege: Ft
 - c) a tárgyévben még rendelkezésre álló keret [4. a) és 4. b) rovat különbsége]: Ft
5. Foglalkoztatási támogatás címén igényelhető havi előirányzat-többslet (a tárgyév január—június hónapjaiban igényelt támogatás egy havi átlagának megfelelő összeg): Ft
6. Foglalkoztatási támogatás címén igényelhető éves előirányzat-többslet
 - a) az 5-ös rovatban szereplő összeg szorozva az igénylést követő hónaptól november hónappal bezárólag a hónapok számával: Ft
 - b) a tárgyévben még rendelkezésre álló keret [megegyezik a 4. c) rovat összegével]: Ft
 - c) foglalkoztatási támogatás címén igényelhető többlettámogatás összege [megegyezik a 6. a) és 6. b) rovat különbségével]: Ft
7. Foglalkoztatási támogatás címén ténylegesen igényelt többslet-előirányzat éves összege [a 7-es rovat összege nem haladhatja meg a 6. c) rovat összegét]: Ft

....., év hónap nap

P. H.

.....
jegyző aláírása

.....
polgármester aláírása

A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 17/2003. (IV. 24.) BM rendelete

**a szabad vízben való tartózkodás alapvető szabályairól
szóló 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet módosításáról**

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A szabad vízben tartózkodás alapvető szabályairól szóló 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A Balatonon és a Velencei-tavon minden év május elsejétől szeptember harmincadikáig vihar-előrejelző, illetőleg viharjelző szolgálat működik. A vihar-előrejelző rendszer technikai előkészítését, fejlesztését, létrehozását, valamint működtetését a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság végzi.

(2) Az I. fokú viharjelzés (figyelmeztetés az elővigyázatosság betartására) — percenként negyvenötször felvillanó sárga fényjelzés — esetén a parttól 500 méternél nagyobb távolságra tilos fürödni.

(3) A II. fokú viharjelzés (figyelmeztetés a fenyegető veszélyre) — percenként kilencvenszer felvillanó sárga fényjelzés — esetén fürödni tilos.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Lamperth Mónika s. k.,
belügyminiszter

Az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter 18/2003. (IV. 24.) ESZCSM rendelete

**az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről
és továbbképzésről szóló 11/1998. (XII. 11.) EüM
rendelet módosításáról**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének *i)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésről és továbbképzésről szóló 11/1998. (XII. 11.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az albizottságok tagjait a Bizottság tagjai által javasolt szakértők közül a Bizottság elnökének (a továbbiakban: Elnök) javaslata alapján az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) kéri fel öt évre. Az albizottságok a vezetőiket az albizottság tagjai közül választják.”

2. §

(1) Az R. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az első felsőfokú szakirányú szakképesítés — külön jogszabály szerinti — időtartama a szakképzési követelményeknek megfelelően legalább három, de legfeljebb hét év, amit a jelölt a választott szaknak megfelelő munkavégzésre irányuló jogviszonyban tölt el.”

(2) Az R. 3. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) A felsőoktatási intézmény feladata a szakképzéssel kapcsolatban:]

„*a)* a miniszter által kiadott szakképzési követelmények alapján az egyes szakmák részletes képzési programjának kidolgozása,”

3. §

(1) Az R. 5. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szakgyakorlati idő a tíz éven aluli gyermek ápolása, gondozása miatt munkavégzési kötelezettséggel nem járó időszak, a sorkatonai vagy polgári szolgálat, valamint a PhD tanulmányok, illetve egyéb tudományos kutatómunka időtartamára megszakad.”

(2) Az R. 5. §-a a következő (10)—(14) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A nappali tagozaton végzett PhD tanulmányokból — a felsőoktatási intézmény döntésétől függően — legfeljebb egy év a szakgyakorlati időbe beszámítható.

(11) Az az orvos, fogorvos, gyógyszerész aki egyetemi tanulmányait 10 évnél régebben fejezte be, a felsőoktatási intézmény döntésétől függően felmentést kaphat a központi gyakornoki rendszerbe való felvétel kötelezettsége alól. A szakvizsga letételéhez teljesítendő feltételeket ebben az esetben a felsőoktatási intézmény — a vonatkozó jogszabály előírásainak figyelembevételével — állapítja meg.

(12) Aki az első szakképesítés megszerzéséhez szükséges szakgyakorlatát 1999. október 1-je előtt kezdte meg, és csak rezidensi rendszerben megszerezhető további első szakképesítést kíván szerezni, azt a központi gyakornoki rendszerbe való belépés nélkül is megszerezheti úgy, hogy a szakképesítés megszerzéséhez teljesítendő feltételeket a képzést végző felsőoktatási intézmény állapítja meg.

(13) Aki az elsőként megszerezhető valamely szakmából már rendelkezik szakképesítéssel, és egy másik elsőként megszerezhető szakmából is szakképesítést kíván szerezni, egy év szakgyakorlat beszámítását kérheti az újabb szakképesítés szakgyakorlati idejébe. A kérelemről a felsőoktatási intézmény dönt.

(14) A (11) és a (13) bekezdés szerinti esetben a felsőoktatási intézmény döntésének felülvizsgálatát kezdeményezheti az, akire nézve a felsőoktatási intézmény döntése rendelkezést tartalmaz, a döntés kézhezvételét követő 8 napon belül. A kérelmet a Bizottság elnöke bírálja el.”

4. §

Az R. 6. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A jelölt szakvizsgára az ESZTT Hivatalánál jelentkezik. A jelentkezéshez mellékelni kell

a) az 5. § (2) bekezdés szerinti leckeönyvet, ennek hiányában

aa) a diploma másolatát (külföldön szerzett diploma esetén a honosított oklevelet),

ab) a szakmai önéletrajzot, és

ac) a működési bizonyítványt.”

5. §

Az R. 7. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Sikertelen elméleti vizsga esetén a gyakorlati vizsgát is meg kell ismételni. Ilyen esetben a jelölt további hat hónap gyakorlat után jelentkezhet a vizsga megismétlésére.”

6. §

Az R. 7. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) A jelölt kivételes méltányosságból kérheti a szakvizsga elméleti része idegen nyelven való letételének engedélyezését. Az engedély megadásáról a Bizottság elnöke dönt. Az idegen nyelven letett vizsga pótdíja a magyar nyelvű szakvizsga díjával azonos. A pótdíjból a vizgabizottság tagjai a 11. § (3) bekezdése szerint részesülnek. Idegen nyelven letett vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga nyelvén is ki kell állítani.”

7. §

Az R. 8. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szakvizsga bizottság tagjaira az albizottságok tagjai, a szakvizsga bizottság elnökének személyére a Bizottság tesz javaslatot.”

8. §

Az R. 9. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Amennyiben a Bizottság Elnöke azt állapítja meg, hogy a szakvizsga bizottság jogsértően járt el, a Bizottság tagjai véleményének kikérésével a jelöltet újabb szakvizsgára bocsáthatja. Ilyen esetben a megismételt vizsga díját nem kell megfizetni.”

9. §

(1) Az R. 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakvizsgát tanúsító szakorvosi, szakfogorvosi, szakgyógyszerészi, illetve klinikai szakpszichológusi bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) a Bizottság Elnöke, a vizgabizottság elnöke és a képző intézmény képviselője írja alá. A bizonyítványt magyar nyelven kell kiállítani.”

(2) Az R. 10. §-a (3) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A bizonyítvány kiadásáról — ideértve a szakképesítés szerzett nevét, működési nyilvántartási számát, a szakirányú szakképesítés megnevezését, az erről kiállított bizonyítvány számát, a kiállítás helyét és idejét — az ESZTT Hivatala 30 napon belül értesíti a működési nyilvántartás vezetőjét.”

(3) Az R. 10. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Elvesztett vagy megsemmisült bizonyítvány pótlására az eredeti bizonyítvány elvesztésének az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium hivatalos lapjában történt közzététele után — a szakvizsgáról készített vizsgalap alapján — az ESZTT Hivatal másodlatot állít ki. A másodlat kiállításának díja 2000 Ft.”

10. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 6. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti.

Dr. Csehák Judit s. k.,
egészségügyi, szociális és családügyi miniszter

A gazdasági és közlekedési miniszter 22/2003. (IV. 24.) GKM rendelete

a Gazdasági Minisztérium vállalkozási
célelőirányzatainak szabályozásáról szóló
1/2001. (I. 5.) GM rendelet módosításáról

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium fejezeti kezelésű célelőirányzatainak egységes szemléletű felhasználása, kezelése, működése, ellenőrzése, továbbá a vállalkozások egyszerűsített eljárási rendben való támogatásának megteremtése érdekében az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 24. §-ának (4)–(5) bekezdéseiben és 49. §-ának o) pontjában, a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 18. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: R.) a feladatfinanszírozás körébe vont előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló VII. fejezetében és az azonos támogatási célt szolgáló fejezeti kezelésű előirányzatok, illetve az elkülönített állami pénzalapok pénzeszközei felhasználásának speciális szabályairól szóló VIII. fejezetében foglalt rendelkezésekkel összhangban — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A Gazdasági Minisztérium vállalkozási célelőirányzatainak szabályozásáról szóló 1/2001. (I. 5.) GM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. §-a (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem nyújtható támogatás)

„a) csőd-, felszámolási eljárás vagy végelszámolás alatt álló szervezetnek;”

2. §

(1) A Rendelet 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az egy pályázat keretében megvalósuló program vagy projekt támogatásához a pályázótól elvárt saját forrás mértéke — ha a pályázati felhívás másként nem rendelkezik — a program vagy projekt teljes költségének legalább 25%-a azzal, hogy nem tekinthető saját forrásnak az R. 81. §-ának (4) bekezdésében meghatározott források köre.”

(2) A Rendelet 5. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az egy pályázat keretében megvalósuló program vagy projekt támogatásához a pályázótól elvárt saját forrás mértéke az ország gazdaságilag legkedvezőtlenebb helyzetben lévő — az éves költségvetési törvényben meghatározott — megyei és kiemelten elmaradott kistérségei pályázatainak esetében nem lehet magasabb a (4) bekezdés szerinti teljes költség 25%-ánál azzal, hogy mértékéről a pályázati felhívás rendelkezik. A Korm. rendelet 29–30. §-ainak hatálya alá tartozó esetekben a saját forrás 25%.”

3. §

(1) A Rendelet 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Támogatás — ha az R. másként nem rendelkezik, illetve a (4) és (6) bekezdésben, a 17/A. §-ban, a 18. § (3) bekezdésében, a 19. § (2) bekezdésben és a 22. §-ban foglalt kivétellel — kizárólag pályázati úton nyújtható. A pályázati felhívásokat a Minisztérium — a megyei területfejlesztési és regionális fejlesztési tanácsok, illetve több célelőirányzatból történő közös finanszírozás esetén az érdekelt célelőirányzat kezelője véleményének kikérésével — lehetőség szerint egyidejűleg, évente a tárgyév február 28. napjáig, a Minisztérium hivatalos lapjában és legalább egy országos terjesztésű napilapban teszi közzé. A Minisztérium a 18–19. §-okban meghatározott egyes előirányzati célokra, jogcímekre vonatkozó pályázat kiírásától eltekinthet, amennyiben annak meghirdetését a rendelkezésre álló források az adott évre nem teszik lehetővé.”

(2) A Rendelet 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Minisztérium — fejlesztési célú beruházások kivételével — a Kormány által meghatározott gazdaságstratégiai célok megvalósításához a Beruházásösztönzési Célelőirányzat és az Energiafelhasználási Hatékonyság Javítása előirányzat tárgyevi kiadási előirányzatának legfeljebb 3%-át elkülöníti, amelynek felhasználásáról és odaítéléséről a gazdasági és közlekedési miniszter dönt.”

4. §

A Rendelet 7. §-ának (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A pályázónak a pályázat benyújtásakor egyszeri pályázati díjat kell fizetnie, amely)

„c) a 18. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a 19. §-ban felsorolt jogcímek alapján igényelt, 5 millió

forintnál kisebb összegű támogatások esetén az igényelt támogatás összegének 0,2%-a, de legalább 1000 forint.”

5. §

A Rendelet 8. §-a (1) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(A pályázatot a pályázati felhívásban megjelölt szervezet-
hez kell benyújtani. A pályázathoz az R. 83—84. §-aiban
foglalt adatok és dokumentumok mellett — a pályázó szemé-
lyétől függően — mellékelni kell:)*

„*c*) ha a pályázati felhívás másként nem rendelkezik, fejlesztési célú támogatás igénylése esetén a pályázó tárgyévra és a tárgyévot követő évre vonatkozó üzleti tervét, kiemelve a pályázó tevékenységének különleges kockázatait, továbbá a pályázat tárgyát képező program vagy projekt tekintetében a pályázati formanyomtatvány szerint a pályázó gazdaságossági és megtérülési számításait;”

6. §

(1) A Rendelet 9. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a pályázati felhívás másként nem rendelkezik, a fejlesztési célú támogatással létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat az eredeti célnak megfelelően a megvalósítás támogatási szerződésben rögzített üzembe helyezési határidejétől számított legalább öt évig folyamatosan fenn kell tartani és működtetni.”

(2) A Rendelet 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a pályázati felhívás másként nem rendelkezik, a 10 millió forint beruházási költséget meghaladó, vissza nem térítendő támogatásból megvalósuló fejlesztési célú program vagy projekt esetén a vállalkozás üzleti tervének öt éven belüli, ingatlanberuházás (pl. ipari park infrastruktúra) és regionális központ esetén tíz éven belüli megtérülést kell biztosítania.”

7. §

A Rendelet 11. §-ának (3) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A pályázati felhívás rendelkezhet úgy is, hogy a pályázatot a minisztérium egy vagy több meghatározott időpontban egyidejűleg bírálja el.”

8. §

(1) A Rendelet 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A támogatásban részesített pályázóval a támogatási szerződést az R. 83. §-ának (2) bekezdésében, 84. §-a (1) bekezdésének *d*) pontjában meghatározott nyilatkozatok birtokában és a támogatási döntés alapján, az R. 87. §-ának (2)—(8) bekezdésében, 88—89. §-aiban, 92. §-ának (6) bekezdésében és az e rendeletben meghatározott egyéb feltételekkel a Minisztérium, illetve az általa erre feljogosított közreműködő szervezet köti meg. A támogatások folyósítására kizárólag a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor.”

(2) A Rendelet 12. §-a (4) bekezdésének *bb*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(amennyiben a pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, a beruházás megvalósítási költségeihez nyújtott — 5 millió forint összeget meghaladó — támogatás esetén)

„*bb*) egyéb, e rendelet alapján támogatásban részesíthető személy tekintetében, a 14. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi beszámoló jóváhagyásának napjáig, azaz a pénzügyi beszámoló beküldési határidejét követő 6. hónap végéig a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek nem teljesítése esetére kedvezményezettként a Minisztériumot megjelölő, legalább az odaítélt támogatással és járulékaival — a járulék összege a támogatási összeg 20%-ának felel meg — azonos összegre szóló feltétel nélküli és visszavonhatatlan bankgarancia rendelkezésre bocsátása;”

9. §

(1) A Rendelet 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A támogatás folyósítása a teljesítés igazolása mellett, a támogatási döntés kedvezményezettjének nevére szóló és általa benyújtott számlákon, valamint — a (8) bekezdés kivételével — a kifizetést igazoló dokumentumokon alapuló elszámolás alapján történik. A támogatás igénybevétele, ha kormányrendelet másképp nem rendelkezik — a vissza nem térítendő kamattámogatás és a természetbeni telephelyjuttatás, illetve a vissza nem térítendő támogatásból épített vagy vásárolt telephely kivételével — teljesítésarányosan és forrásarányosan történhet. Támogatási előleg igénybevétele esetén a támogatás fennmaradó része — teljesítésarányosan és forrásarányosan — csak azt követően folyósítható, ha a támogatási döntés kedvezményezettje az előleggel a támogatási szerződés szerint elszámolt és a saját forrás, illetve egyéb pénzügyi források adott évi ütemezés szerinti összegének forrásarányos felhasználását igazolta. Az utalványozáskor biztosítani kell a támogatási szerződés és a támogatás folyósításának (kifizetésének) összhangját, továbbá a kifizetés alapjául szolgáló teljesítést igazoló dokumentumok, így különösen a számla vagy számlát helyettesítő bizonylat meglétét, valamint ezek

összhangját a támogatás alapjául szolgáló projekt költségvetésével.”

(2) A Rendelet 13. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben a pályázati felhívás lehetővé teszi, a belföldi természetes személy, a mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősülő pályázó az odaítélt támogatási összeg 50%-ának erejéig, de legfeljebb 100 millió forint összeghatárig támogatási előleg folyósítását igényelheti, ha a támogatás folyósítására még nem került sor. A támogatási előleg folyósítására, visszatartására, illetve folyósításának felfüggesztésére az (5)—(7) bekezdések rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

(3) A Rendelet 13. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Önkormányzatok részletfizetéssel megvalósuló beszerzései, valamint az úgynevezett harmadikfeles finanszírozás esetén, továbbá a központi költségvetési szervek többségi tulajdonában lévő közhasznú társaságok közhasznú tevékenységével kapcsolatos beruházásaihoz igénybe vett támogatás esetén a támogatás folyósítása — a (2) bekezdéstől eltérően — a teljesítés igazolása mellett, és a támogatási döntés kedvezményezettje által benyújtott számlákon alapuló elszámolás alapján történik, a tényleges kifizetést igazoló dokumentumok nélkül.”

(4) A Rendelet 13. §-ának (9) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A természetbeni telephelyjuttatás vagy a vissza nem térítendő támogatásból épített vagy vásárolt telek és/vagy épület esetén a telephely, illetve az ingatlan támogatási előlegként értelmezhető.”

10. §

A Rendelet 23. §-a (4) bekezdésének második mondata helyébe a következő mondat lép:

„Az előirányzatból támogatás a 18. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott célra nyújtható.”

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, rendelkezéseit — a 9. § (3) bekezdése kivételével — a hatálybalépést követően megkötött támogatási szerződésekre kell alkalmazni.

(2) A rendelet 9. §-ának (3) bekezdését a rendelet hatálybalépését követően folyósított támogatásokra kell alkalmazni.

(3) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Gazdasági Minisztérium vállalkozási célú előirány-

zatainak szabályozásáról szóló 1/2001. (I. 5.) GM rendelet módosításáról szóló 15/2002. (IX. 14.) GKM rendelet 4. §-a, a 23/2002. (XI. 26.) GKM rendelet 7. §-ának (1)—(2) bekezdése, 10. §-ának (2)—(3) bekezdése, 13. §-ának (1) bekezdése, valamint 14. §-ának (1) és (2) bekezdése.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

A gazdasági és közlekedési miniszter 23/2003. (IV. 24.) GKM rendelete

**a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó
nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezményhez
csatolt szabályok közzétételéről**

A tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezmény kihirdetéséről szóló 2002. évi XXXIV. törvény 3. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezményhez csatolt, a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokat e rendelettel közzéteszem.

(2) A szabályok eredeti angol nyelvű szövegét és hivatalos magyar nyelvű fordítását e rendelet *melléklete* tartalmazza.

2. §

Ez a rendelet 2003. május 1-jén lép hatályba.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

*Melléklet**a 23/2003. (IV. 24.) GKM rendelethez**

A tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezményhez csatolt szabályok eredeti angol szövege és hivatalos magyar fordítása

INTERNATIONAL REGULATIONS FOR
PREVENTING COLLISIONS AT SEA, 1972

PART A

GENERAL

*Rule 1**Application*

a) These Rules shall apply to all vessels upon the high seas and in all waters connected therewith navigable by seagoing vessels.

b) Nothing in these Rules shall interfere with the operation of special rules made by an appropriate authority for roadsteads, harbours, rivers, lakes or inland waterways connected with the high seas and navigable by seagoing vessels. Such special rules shall conform as closely as possible to these Rules.

c) Nothing in these Rules shall interfere with the operation of any special rules made by the Government of any State with respect to additional station or signal lights, shapes or whistle signals for ships of war and vessels proceeding under convoy, or with respect to additional station or signal lights or shapes for fishing vessels engaged in fishing as a fleet. These additional station or signal lights, shapes or whistle signals shall, so far as possible, be such that they cannot be mistaken for any light, shape or signal authorized elsewhere under these Rules.

d) Traffic separation schemes may be adopted by the Organization for the purpose of these Rules.

* A melléklet szövege magában foglalja a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó 1972. évi nemzetközi szabályoknak az 1973. december 1. napján kelt Helyesbítési Jegyzőkönyv alapján bevezetett helyesbítéseit, továbbá a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Közgyűlése által a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló 1972. évi egyezmény VI. cikke alapján az alábbi határozatokkal elfogadott módosításokat:

az IMO Közgyűlésének tizenkettedik ülészakán elfogadott, 1983. június 1. napján hatályba lépett A.464(12) határozat,

az IMO Közgyűlésének tizenötödik ülészakán elfogadott, 1989. november 19. napján hatályba lépett A.624(15) határozat,

az IMO Közgyűlésének tizenhatodik ülészakán elfogadott, 1991. április 19. napján hatályba lépett A.678(16) határozat, valamint

az IMO Közgyűlésének tizennyolcadik ülészakán elfogadott, 1995. november 4. napján hatályba lépett A.736(18) határozat.

e) Whenever the Government concerned shall have determined that a vessel of special construction or purpose cannot comply fully with the provisions of any of these Rules with respect to the number, position, range or arc of visibility of lights or shapes, as well as to the disposition and characteristics of sound-signalling appliances, such vessel shall comply with such other provisions in regard to the number, position, range or arc of visibility of lights or shapes, as well as to the disposition and characteristics of sound-signalling appliances, as her Government shall have determined to be the closest possible compliance with these Rules in respect of that vessel.

*Rule 2**Responsibility*

a) Nothing in these Rules shall exonerate any vessel, or the owner, master or crew thereof, from the consequences of any neglect to comply with these Rules or of the neglect of any precaution which may be required by the ordinary practice of seamen, or by the special circumstances of the case.

b) In construing and complying with these Rules due regard shall be had to all dangers of navigation and to any special circumstances, including the limitations of the vessels involved, which may make a departure from these Rules necessary to avoid immediate danger.

*Rule 3**General definitions*

For the purpose of these Rules, except where the context otherwise requires:

a) The word „vessel” includes every description of water craft, including non-displacement craft and seaplanes, used or capable of being used as a means of transportation on water.

b) The term „power-driven vessel” means any vessel propelled by machinery.

c) The term „sailing vessel” means any vessel under sail provided that propelling machinery, if fitted, is not being used.

d) The term „vessel engaged in fishing” means any vessel fishing with nets, lines, trawls or other fishing apparatus which restrict manoeuvrability, but does not include a vessel fishing with trolling lines or other fishing apparatus which do not restrict manoeuvrability.

e) The word „seaplane” includes any aircraft designed to manoeuvre on the water.

f) The term „vessel not under command” means a vessel which through some exceptional circumstance is unable to

manoeuvre as required by these Rules and is therefore unable to keep out of the way of another vessel.

g) The term „vessel restricted in her ability to manoeuvre” means a vessel which from the nature of her work is restricted in her ability to manoeuvre as required by these Rules and is therefore unable to keep out of the way of another vessel. The term ‘vessels restricted in their ability to manoeuvre’ shall include but not be limited to:

(i) a vessel engaged in laying, servicing or picking up a navigation mark, submarine cable or pipeline;

(ii) a vessel engaged in dredging, surveying or underwater operations;

(iii) a vessel engaged in replenishment or transferring persons, provisions or cargo while underway;

(iv) a vessel engaged in the launching or recovery of aircraft;

(v) a vessel engaged in mine clearance operations;

(vi) a vessel engaged in a towing operation such as renders her unable to deviate from her course.

h) The term „vessel constrained by her draught” means a power-driven vessel which, because of her draught in relation to the available depth and width of navigable water, is severely restricted in her ability to deviate from the course she is following.

i) The word „underway” means that a vessel is not at anchor, or made fast to the shore, or aground.

j) The words „length” and „breadth” of a vessel mean her length overall and greatest breadth.

k) Vessels shall be deemed to be in sight of one another only when one can be observed visually from the other.

l) The term „restricted visibility” means any condition in which visibility is restricted by fog, mist, falling snow, heavy rainstorms, sandstorms or any other similar causes.

PART B

STEERING AND SAILING RULES

SECTION 1 — CONDUCT OF VESSELS IN ANY CONDITION OF VISIBILITY

Rule 4

Application

Rules in this Section apply in any condition of visibility.

Rule 5

Look-out

Every vessel shall at all times maintain a proper look-out by sight and hearing as well as by all available means

appropriate in the prevailing circumstances and conditions so as to make a full appraisal of the situation and of the risk of collision.

Rule 6

Safe speed

Every vessel shall at all times proceed at a safe speed so that she can take proper and effective action to avoid collision and be stopped within a distance appropriate to the prevailing circumstances and conditions. In determining a safe speed the following factors shall be among those taken into account:

a) By all vessels:

(i) the state of visibility;

(ii) the traffic density including concentrations of fishing vessels or any other vessels;

(iii) the manoeuvrability of the vessel with special reference to stopping distance and turning ability in the prevailing conditions;

(iv) at night the presence of background light such as from shore lights or from back scatter of her own lights;

(v) the state of wind, sea and current, and the proximity of navigational hazards;

(vi) the draught in relation to the available depth of water.

b) Additionally, by vessels with operational radar:

(i) the characteristics, efficiency and limitations of the radar equipment;

(ii) any constraints imposed by the radar range scale in use;

(iii) the effect on radar detection of the sea state, weather and other sources of interference;

(iv) the possibility that small vessels, ice and other floating objects may not be detected by radar at an adequate range;

(v) the number, location and movement of vessels detected by radar;

(vi) the more exact assessment of the visibility that may be possible when radar is used to determine the range of vessels or other objects in the vicinity.

Rule 7

Risk of collision

a) Every vessel shall use all available means appropriate to the prevailing circumstances and conditions to determine if risk of collision exists. If there is any doubt such risk shall be deemed to exist.

b) Proper use shall be made of radar equipment if fitted and operational, including long-range scanning to obtain early warning of risk of collision and radar plotting or equivalent systematic observation of detected objects.

c) Assumptions shall not be made on the basis of scanty information, especially scanty radar information.

d) In determining if risk of collision exists the following considerations shall be among those taken into account:

(i) such risk shall be deemed to exist if the compass bearing of an approaching vessel does not appreciably change,

(ii) such risks may sometimes exist even when an appreciable bearing change is evident, particularly when approaching a very large vessel or a tow or when approaching a vessel at close range.

Rule 8

Action to avoid collision

a) Any action taken to avoid collision shall, if the circumstances of the case admit, be positive, made in ample time and with due regard to the observance of good seamanship.

b) Any alteration of course and/or speed to avoid collision shall, if the circumstances of the case admit, be large enough to be readily apparent to another vessel observing visually or by radar; a succession of small alterations of course and/or speed should be avoided.

c) If there is sufficient sea-room, alteration of course alone may be the most effective action to avoid a close-quarters situation provided that is made in good time, is substantial and does not result in another close-quarters situation.

d) Action taken to avoid collision with another vessel shall be such as to result in passing at a safe distance. The effectiveness of the action shall be carefully checked until the other vessel is finally past and clear.

e) If necessary to avoid collision or allow more time to assess the situation, a vessel shall slacken her speed or take all way off by stopping or reversing her means of propulsion.

f) (i) A vessel which, by any of these rules, is required not to impede the passage or safe passage of another vessel shall, when required by the circumstances of the case, take early action to allow sufficient room for the safe passage of the other vessel;

(ii) a vessel required not to impede the passage or safe passage of another vessel is not relieved of this obligation if approaching the other vessel so as to involve risk of and shall, when taking action, have full regard to the action which may be required by the rules of this part;

(iii) a vessel the passage of which is not to be impeded remains fully obliged to comply with the rules of this part when the two vessels are approaching one another so as to involve risk of collision.

Rule 9

Narrow channels

a) A vessel proceeding along the course of a narrow channel or fairway shall keep as near to the outer limit of the channel or fairway which lies on her starboard side as is safe and practicable.

b) A vessel of less than 20 metres in length or a sailing vessel shall not impede the passage of a vessel which can safely navigate only within a narrow channel or fairway.

c) A vessel engaged in fishing shall not impede the passage of any other vessel navigating within a narrow channel or fairway.

d) A vessel shall not cross a narrow channel or fairway if such crossing impedes the passage of a vessel which can safely navigate only within such channel or fairway. The latter vessel may use the sound signal prescribed in Rule 34 d) if in doubt as to the intention of the crossing vessel.

e) (i) In a narrow channel or fairway when overtaking can take place only if the vessel to be overtaken has to take action to permit safe passing, the vessel intending to overtake shall indicate her intention by sounding the appropriate signal prescribed in Rule 34 c) (i). The vessel to be overtaken shall, if in agreement, sound the appropriate signal prescribed in Rule 34 c) (ii) and take steps to permit safe passing. If in doubt she may sound the signals prescribed in Rule 34 d);

(ii) this Rule does not relieve the overtaking vessel of her obligation under Rule 13.

f) A vessel nearing a bend or an area of a narrow channel or fairway where other vessels may be obscured by an intervening obstruction shall navigate with particular alertness and caution and shall sound the appropriate signal prescribed in Rule 34 e).

g) Any vessel shall, if the circumstances of the case admit, avoid anchoring in a narrow channel.

Rule 10

Traffic separation schemes

a) This rule applies to traffic separation schemes adopted by the Organization and does not relieve any vessel of her obligation under any other rule.

b) A vessel using a traffic separation scheme shall:

(i) proceed in the appropriate traffic lane in the general direction of traffic flow for that lane;

(ii) so far as practicable keep clear of a traffic separation line or separation zone;

(iii) normally join or leave a traffic lane at the termination of the lane, but when joining or leaving from either side shall do so at as small an angle to the general direction of traffic flow as practicable.

c) A vessel shall, so far as practicable, avoid crossing traffic lanes but if obliged to do so shall cross on a heading as nearly as practicable at right angles to the general direction of traffic flow.

d) (i) A vessel shall not use an inshore traffic zone when she can safely use the appropriate traffic lane within the adjacent traffic separation scheme. However, vessels of less than 20 metres in length, sailing vessels and vessels engaged in fishing may use the inshore traffic zone;

(ii) notwithstanding subparagraph d) (i), a vessel may use an inshore traffic zone when en route to or from a port, offshore installation or structure, pilot station or any other place situated within the inshore traffic zone, or to avoid immediate danger.

e) A vessel, other than a crossing vessel, shall not normally enter a separation zone or cross a separation line except:

(i) in cases of emergency to avoid immediate danger;

(ii) to engage in fishing within a separation zone.

f) A vessel navigating in areas near the terminations of traffic separation schemes shall do so with particular caution.

g) A vessel shall so far as practicable avoid anchoring in a traffic separation scheme or in areas near its terminations.

h) A vessel not using a traffic separation scheme shall avoid it by as wide a margin as is practicable.

i) A vessel engaged in fishing shall not impede the passage of any vessel following a traffic lane.

j) A vessel of less than 20 metres in length or a sailing vessel shall not impede the safe passage of a power-driven vessel following a traffic lane.

k) A vessel restricted in her ability to manoeuvre when engaged in an operation for the maintenance of safety of navigation in a traffic separation scheme is exempted from complying with this Rule to the extent necessary to carry out the operation.

l) A vessel restricted in her ability to manoeuvre when engaged in an operation for the laying, servicing or picking up of a submarine cable, within a traffic separation scheme, is exempted from complying with this Rule to the extent necessary to carry out the operation.

SECTION II — CONDUCT OF VESSELS IN SIGHT OF ONE ANOTHER

Rule 11

Application

Rules in this Section apply to vessels in sight of one another.

Rule 12

Sailing vessels

a) When two sailing vessels are approaching one another, so as to involve risk of, one of them shall keep out of the way of the other as follows:

(i) when each has the wind on a different side, the vessel which has the wind on the port side shall keep out of the way of the other;

(ii) when both have the wind on the same side, the vessel which is to windward shall keep out of the way of the vessel which is to leeward;

(iii) if a vessel with the wind on the port side sees a vessel to windward and cannot determine with certainty whether the other vessel has the wind on the port or on the starboard side, she shall keep out of the way of the other.

b) For the purposes of this Rule the windward side shall be deemed to be the side opposite to that on which the mainsail is carried or, in the case of a square-rigged vessel, the side opposite to that on which the largest fore-and-aft sail is carried.

Rule 13

Overtaking

a) Notwithstanding anything contained in the Rules of Part B, Sections I and II any vessel overtaking any other shall keep out of the way of the vessel being overtaken.

b) A vessel shall be deemed to be overtaking when coming up with another vessel from a direction more than 22.5 degrees abaft her beam, that is, in such a position with reference to the vessel she is overtaking, that at night she would be able to see only the sternlight of that vessel but neither of her sidelights.

c) When a vessel is in any doubt as to whether she is overtaking another, she shall assume that this is the case and act accordingly.

d) Any subsequent alteration of the bearing between the two vessels shall not make the overtaking vessel a crossing vessel within the meaning of these Rules or relieve her of the duty of keeping clear of the overtaken vessel until she is finally past and clear.

Rule 14

Head-on situation

a) When two power-driven vessels are meeting on reciprocal or nearly reciprocal courses so as to involve risk of collision each shall alter her course to starboard so that each shall pass on the port side of the other.

b) Such a situation shall be deemed to exist when a vessel sees the other ahead or nearly ahead and by night she could see the masthead lights of the other in a line or nearly in a line and/or both sidelights and by day she observes the corresponding aspect of the other vessel.

c) When a vessel is in any doubt as to whether such a situation exists she shall assume that it does exist and act accordingly.

Rule 15

Crossing situation

When two power-driven vessels are crossing so as to involve risk of collision, the vessel which has the other on her own starboard side shall keep out of the way and shall, if the circumstances of the case admit, avoid crossing ahead of the other vessel.

Rule 16

Action by give-way vessel

Every vessel which is directed by these Rules to keep out of the way of another vessel shall, so far as possible, take early and substantial action to keep well clear.

Rule 17

Action by stand-on vessel

a) (i) Where by any of these Rules one of two vessels is to keep out of the way the other shall keep her course and speed;

(ii) the latter vessel may however take action to avoid collision by her manoeuvre alone, as soon as it becomes apparent to her that the vessel required to keep out of the way is not taking appropriate action in compliance with these Rules.

b) When, from any cause, the vessel required to keep her course and speed finds herself so close that collision cannot be avoided by the action of the give-way vessel alone, she shall take such action as will best aid to avoid collision.

c) A power-driven vessel which takes action in a crossing situation in accordance with sub-paragraph a) (ii) of this Rule to avoid collision with another power-driven vessel shall, if the circumstances of the case admit, not alter course to port for a vessel on her own port side.

d) This Rule does not relieve the give-way vessel of her obligation to keep out of the way.

Rule 18

Responsibilities between vessels

Except where Rules 9, 10 and 13 otherwise require:

a) A power-driven vessel underway shall keep out of the way of:

- (i) a vessel not under command;
- (ii) a vessel restricted in her ability to manoeuvre;
- (iii) a vessel engaged in fishing;
- (iv) a sailing vessel.

b) A sailing vessel underway shall keep out of the way of:

- (i) a vessel not under command;
- (ii) a vessel restricted in her ability to manoeuvre;
- (iii) a vessel engaged in fishing.

c) A vessel engaged in fishing when underway shall, so far as possible, keep out of the way:

- (i) a vessel not under command;
- (ii) a vessel restricted in her ability to manoeuvre.

d) (i) Any vessel other than a vessel not under command or a vessel restricted in her ability to manoeuvre shall, if the circumstances of the case admit, avoid impeding the safe passage of a vessel constrained by her draught, exhibiting the signals in Rule 28;

(ii) a vessel constrained by her draught shall navigate with particular caution having full regard to her special condition.

e) A seaplane on the water shall, in general, keep well clear of all vessels and avoid impeding their navigation. In circumstances, however, where risk of collision exists, she shall comply with the Rules of this Part.

SECTION III — CONDUCT OF VESSELS IN RESTRICTED VISIBILITY

Rule 19

Conduct of vessels in restricted visibility

a) This Rule applies to vessels not in sight of one another when navigating in or near an area of restricted visibility.

b) Every vessel shall proceed at a safe speed adapted to the prevailing circumstances and conditions of restricted visibility. A power-driven vessel shall have her engines ready for immediate manoeuvre.

c) Every vessel shall have due regard to the prevailing circumstances and conditions of restricted visibility when complying with the Rules of Section I of this Part.

d) A vessel which detects by radar alone the presence of another vessel shall determine if a close-quarters situation is developing and/or risk of collision exists. If so, she shall take avoiding action in ample time, provided that when such action consists of an alteration of course, so far as possible the following shall be avoided:

(i) an alteration of course to port for a vessel forward of the beam, other than for a vessel being overtaken;

(ii) an alteration of course towards a vessel abeam or abaft the beam.

e) Except where it has been determined that a risk of collision does not exist, every vessel which hears apparently forward of her beam the fog signal of another vessel, or which cannot avoid a close-quarters situation with another vessel forward of her beam, shall reduce her speed to the minimum at which she can be kept on her course. She shall if necessary take all her way off and in any event navigate with extreme caution until danger of collision is over.

PART C

LIGHTS AND SHAPES

Rule 20

Application

a) Rules in this Part shall be complied with in all weathers.

b) The Rules concerning lights shall be complied with from sunset to sunrise, and during such times no other lights shall be exhibited, except such lights as cannot be mistaken for the lights specified in these Rules or do not impair their visibility or distinctive character, or interfere with the keeping of a proper look-out.

c) The lights prescribed by these Rules shall, if carried, also be exhibited from sunrise to sunset in restricted visibility and may be exhibited in all other circumstances when it is deemed necessary.

d) The Rules concerning shapes shall be complied with by day.

e) The lights and shapes specified in these Rules shall comply with the provisions of Annex I to these Regulations.

Rule 21

Definitions

a) „*Masthead light*” means a white light placed over the fore and aft centreline of the vessel showing an unbroken light over an arc of the horizon of 225 degrees and so fixed as to show the light from right ahead to 22.5 degrees abaft the beam on either side of the vessel.

b) „*Sidelights*” means a green light on the starboard side and a red light on the port side each showing an unbroken light over an arc of the horizon of 112.5 degrees and so fixed as to show the light from right ahead to 22.5 degrees abaft the beam on its respective side. In a vessel of less than 20

metres in length the sidelights may be combined in one lantern carried on the fore and aft centreline of the vessel.

c) „*Sternlight*” means a white light placed as nearly as practicable at the stern showing an unbroken light over an arc of the horizon of 135 degrees and so fixed as to show the light 67.5 degrees from right aft on each side of the vessel.

d) „*Towing light*” means a yellow light having the same characteristics as the „stern light” defined in paragraph c) of this Rule.

e) „*All round light*” means a light showing an unbroken light over an arc of the horizon of 360 degrees.

f) „*Flashing light*” means a light flashing at regular intervals at a frequency of 120 flashes or more per minute.

Rule 22

Visibility of lights

The lights prescribed in these Rules shall have an intensity as specified in Section 8 of Annex I to these Regulations so as to be visible at the following minimum ranges:

a) In vessels of 50 metres or more in length:

- a masthead light, 6 miles;
- a sidelight, 3 miles;
- a sternlight, 3 miles;
- a towing light, 3 miles;
- a white, red, green or yellow all-round light, 3 miles.

b) In vessels of 12 metres or more in length but less than 50 metres in length:

- a masthead light, 5 miles; except that where the length of the vessel is less than 20 metres, 3 miles;
- a sidelight, 2 miles;
- a sternlight, 2 miles;
- a towing light, 2 miles;
- a white, red, green or yellow all-round light, 2 miles.

c) In vessels of less than 12 metres in length:

- a masthead light, 2 miles;
- a sidelight, 1 mile;
- a sternlight, 2 miles;
- a towing light, 2 miles;
- a white, red, green or yellow all-round light, 2 miles.

d) In inconspicuous, partly submerged vessels or objects being towed:

- a white all-round light, 3 miles.

Rule 23

Power-driven vessels underway

a) A power-driven vessel underway shall exhibit:

- (i) a masthead light forward;

(ii) a second masthead light abaft of and higher than the forward one; except that a vessel of less than 50 metres in length shall not be obliged to exhibit such light but may do so;

(iii) sidelights;

(iv) a sternlight.

b) An air-cushion vessel when operating in the non-displacement mode shall, in addition to the lights prescribed in paragraph *a)* of this Rule, exhibit an all-round flashing yellow light.

c) (i) A power-driven vessel of less than 12 metres in length may in lieu of the lights prescribed in paragraph *a)* of this Rule exhibit an all-round white light and sidelights;

(ii) a power-driven vessel of less than 7 metres in length whose maximum speed does not exceed 7 knots may in lieu of the lights prescribed in paragraph *a)* of this Rule exhibit an all-round white light and shall, if practicable, also exhibit sidelights;

(iii) the masthead light or all-round white light on a power-driven vessel of less than 12 metres in length may be displaced from the fore and aft centreline of the vessel if centreline fitting is not practicable, provided that the sidelights are combined in one lantern which shall be carried on the fore and aft centreline of the vessel or located as nearly as practicable in the same fore and aft line as the masthead light or the all-round white light.

Rule 24

Towing and pushing

a) A power-driven vessel when towing shall exhibit:

(i) instead of the light prescribed in Rule 23 *a)* (i) or *a)* (ii), two masthead lights in a vertical line. When the length of the tow, measuring from the stern of the towing vessel to the after end of the tow exceeds 200 metres, three such lights in a vertical line;

(ii) sidelights;

(iii) a sternlight;

(iv) a towing light in a vertical line above the sternlight;

(v) when the length of the tow exceeds 200 metres, a diamond shape where it can best be seen.

b) When a pushing vessel and a vessel being pushed ahead are rigidly connected in a composite unit they shall be regarded as a power-driven vessel and exhibit the lights prescribed in Rule 23.

c) A power-driven vessel when pushing ahead or towing alongside, except in the case of a composite unit, shall exhibit:

(i) instead of the light prescribed in Rule 23 *a)* (i) or *a)* (ii), two masthead lights in a vertical line;

(ii) sidelights;

(iii) a sternlight.

d) A power-driven vessel to which paragraphs *a)* or *c)* of this Rule apply shall also comply with Rule 23 *a)* (ii).

e) A vessel or object being towed, other than those mentioned in paragraph *g)* of this Rule, shall exhibit:

(i) sidelights;

(ii) a sternlight;

(iii) when the length of the tow exceeds 200 metres, a diamond shape where it can best be seen.

f) Provided that any number of vessels being towed or pushed in a group shall be lighted as one vessel,

(i) a vessel being pushed ahead, not being part of a composite unit, shall exhibit at the forward end, sidelights;

(ii) a vessel being towed alongside shall exhibit a sternlight and at the forward end, sidelights.

g) An inconspicuous, partly submerged vessel or object, or combination of such vessels or objects being towed, shall exhibit:

(i) if it is less than 25 metres in breadth, one all-round white light at or near the forward end and one at or near the after end except that dracones need not exhibit a light at or near the forward end;

(ii) if it is 25 metres or more in breadth, two additional all-round white lights at or near the extremities of its breadth;

(iii) if it exceeds 100 metres in length, additional all-round white lights between the lights prescribed in sub-paragraphs (i) and (ii) so that the distance between the lights shall not exceed 100 metres;

(iv) a diamond shape at or near the aftermost extremity of the last vessel or object being towed and if the length of the tow exceeds 200 metres an additional diamond shape where it can best be seen and located as far forward as is practicable.

h) Where from any sufficient cause it is impracticable for a vessel or object being towed to exhibit the lights or shapes prescribed in paragraph *e)* or *g)* of this Rule, all possible measures shall be taken to light the vessel or object towed or at least to indicate the presence of such vessel or object.

i) Where from any sufficient cause it is impracticable for a vessel not normally engaged in towing operations to display the lights prescribed in paragraph *a)* or *c)* of this Rule, such vessel shall not be required to exhibit those lights when engaged in towing another vessel in distress or otherwise in need of assistance. All possible measures shall be taken to indicate the nature of the relationship between the towing vessel and the vessel being towed as authorized by Rule 36, in particular by illuminating the towline.

Rule 25

Sailing vessels underway and vessels under oars

a) A sailing vessel underway shall exhibit:

(i) sidelights;

(ii) a sternlight.

b) In a sailing vessel of less than 20 metres in length the lights prescribed in paragraph *a)* of this Rule may be combined in one lantern carried at or near the top of the mast where it can best be seen.

c) A sailing vessel underway may, in addition to the lights prescribed in paragraph *a)* of this Rule, exhibit at or near the top of the mast, where they can best be seen, two all-round lights in a vertical line, the upper being red and the lower green, but these lights shall not be exhibited in conjunction with the combined lantern permitted by paragraph *b)* of this Rule.

d) (i) A sailing vessel of less than 7 metres in length shall, if practicable, exhibit the lights prescribed in paragraph *a)* or *b)* of this Rule, but if she does not, she shall have ready at hand an electric torch or lighted lantern showing a white light which shall be exhibited in sufficient time to prevent collision;

(ii) a vessel under oars may exhibit the lights prescribed in this Rule for sailing vessels, but if she does not, she shall have ready at hand an electric torch or lighted lantern showing a white light which shall be exhibited in sufficient time to prevent collision.

e) A vessel proceeding under sail when also being propelled by machinery shall exhibit forward where it can best be seen a conical shape, apex downwards.

Rule 26

Fishing vessels

a) A vessel engaged in fishing, whether underway or at anchor, shall exhibit only the lights and shapes prescribed in this Rule.

b) A vessel when engaged in trawling, by which is meant the dragging through the water of a dredge net or other apparatus used as a fishing appliance, shall exhibit:

(i) two all-round lights in a vertical line, the upper being green and the lower white, or a shape consisting of two cones with their apexes together in a vertical line one above the other;

(ii) a masthead light abaft of and higher than the all-round green light; a vessel of less than 50 metres in length shall not be obliged to exhibit such a light but may do so;

(iii) when making way through the water, in addition to the lights prescribed in this paragraph, sidelights and a sternlight.

c) A vessel engaged in fishing, other than trawling, shall exhibit:

(i) two all-round lights in a vertical line, the upper being red and the lower white, or a shape consisting of two cones with apexes together in a vertical line one above the other;

(ii) when there is outlying gear extending more than 150 metres horizontally from the vessel, an all-round white light or a cone apex upwards in the direction of the gear;

(iii) when making way through the water, in addition to the lights prescribed in this paragraph, sidelights and a sternlight.

d) The additional signals described in Annex II to these regulations apply to a vessel engaged in fishing in close proximity to other vessels engaged in fishing.

e) A vessel when not engaged in fishing shall not exhibit the lights or shapes prescribed in this Rule, but only those prescribed for a vessel of her length.

Rule 27

Vessels not under command or restricted in their ability to manoeuvre

a) A vessel not under command shall exhibit:

(i) two all-round red lights in a vertical line where they can best be seen;

(ii) two balls or similar shapes in a vertical line where they can best be seen;

(iii) when making way through the water, in addition to the lights prescribed in this paragraph, sidelights and a sternlight.

b) A vessel restricted in her ability to manoeuvre, except a vessel engaged in mineclearance operations, shall exhibit:

(i) three all-round lights in a vertical line where they can best be seen. The highest and lowest of these lights shall be red and the middle light shall be white;

(ii) three shapes in a vertical line where they can best be seen. The highest and lowest of these shapes shall be balls and the middle one a diamond;

(iii) when making way through the water, masthead light or lights, sidelights and a sternlight, in addition to the lights prescribed in sub-paragraph (i);

(iv) when at anchor, in addition to the lights or shapes prescribed in sub-paragraphs (i) and (ii), the light, lights or shape prescribed in Rule 30.

c) A power-driven vessel engaged in a towing operation such as severely restricts the towing vessel and her tow in their ability to deviate from their course shall, in addition to the lights or shapes prescribed in Rule 24 *a)*, exhibit the lights or shapes prescribed in sub-paragraphs *b)* (i) and (ii) of this Rule.

d) A vessel engaged in dredging or underwater operations, when restricted in her ability to manoeuvre, shall exhibit the lights and shapes prescribed in sub-paragraphs *b)* (i), (ii) and (iii) of this Rule and shall in addition, when an obstruction exists, exhibit:

(i) two all-round red lights or two balls in a vertical line to indicate the side on which the obstruction exists;

(ii) two all-round green lights or two diamonds in a vertical line to indicate the side on which another vessel may pass;

(iii) when making way through the water, in addition to the lights prescribed in this paragraph, masthead lights, sidelights and a sternlight;

(iv) a vessel to which this paragraph applies when at anchor shall exhibit the lights or shapes prescribed in sub-paragraphs (i) and (ii) instead of the lights or shape prescribed in Rule 30.

e) Whenever the size of a vessel engaged in diving operations makes it impracticable to exhibit all lights and shapes prescribed in paragraph d) of this Rule, the following shall be exhibited:

(i) three all-round lights in a vertical line where they can best be seen. The highest and lowest of these lights shall be red and the middle light shall be white;

(ii) a rigid replica of the International Code flag „A” not less than 1 metre in height. Measures shall be taken to ensure its all-round visibility.

f) A vessel engaged in mineclearance operations shall in addition to the lights prescribed for a power-driven vessel in Rule 23 or to the lights or shape prescribed for a vessel at anchor in Rule 30 as appropriate, exhibit three all-round green lights or three balls. One of these lights or shapes shall be exhibited near the foremast head and one at each end of the fore yard. These lights or shapes indicate that it is dangerous for another vessel to approach within 1,000 metres of the mineclearance vessel.

g) Vessels of less than 12 metres in length, except those engaged in diving operations, shall not be required to exhibit the lights and shapes prescribed in this Rule.

h) The signals prescribed in this Rule are not signals of vessels in distress and requiring assistance. Such signals are contained in Annex IV to these Regulations.

Rule 28

Vessels constrained by their draught

A vessel constrained by her draught may, in addition to the lights prescribed for power-driven vessels in Rule 23, exhibit where they can best be seen three all-round red lights in a vertical line, or a cylinder.

Rule 29

Pilot vessels

a) A vessel engaged on pilotage duty shall exhibit:

(i) at or near the masthead, two all-round lights in a vertical line, the upper being white and the lower red;

(ii) when underway, in addition, sidelights and a sternlight;

(iii) when at anchor, in addition to the lights prescribed in sub-paragraph (i), the light, lights or shape prescribed in Rule 30 for vessels at anchor.

b) A pilot vessel when not engaged on pilotage duty shall exhibit the lights or shapes prescribed for a similar vessel of her length.

Rule 30

Anchored vessels and vessels aground

a) A vessel at anchor shall exhibit where it can best be seen:

(i) in the fore part, an all-round white light or one ball;

(ii) at or near the stern and at a lower level than the light prescribed in sub-paragraph (i), an all-round white light.

b) A vessel of less than 50 metres in length may exhibit an all-round white light where it can best be seen instead of the lights prescribed in paragraph a) of this Rule.

c) A vessel at anchor may, and a vessel of 100 metres and more in length shall, also use the available working or equivalent lights to illuminate her decks.

d) A vessel aground shall exhibit the lights prescribed in paragraph a) or b) of this Rule and in addition, where they can best be seen:

(i) two all-round red lights in a vertical line;

(ii) three balls in a vertical line.

e) A vessel of less than 7 metres in length, when at anchor, not in or near a narrow channel, fairway or anchorage, or where other vessels normally navigate, shall not be required to exhibit the lights or shapes prescribed in paragraphs a) and b) of this Rule.

f) A vessel of less than 12 metres in length, when aground, shall not be required to exhibit the lights or shapes prescribed in sub-paragraphs d) (i) and (ii) of this Rule.

Rule 31

Seaplanes

Where it is impracticable for a seaplane to exhibit lights and shapes of the characteristics or in the positions prescribed in the Rules of this Part she shall exhibit lights and shapes as closely similar in characteristics and position as is possible.

PART D

SOUND AND LIGHT SIGNALS

*Rule 32**Definitions*

a) The word „whistle” means any sound signalling appliance capable of producing the prescribed blasts and which complies with the specifications in Annex III to these Regulations.

b) The term „short blast” means a blast of about one second's duration.

c) The term „prolonged blast” means a blast of from four to six seconds' duration.

*Rule 33**Equipment for sound signals*

a) A vessel of 12 metres or more in length shall be provided with a whistle and a bell and a vessel of 100 metres or more in length shall, in addition, be provided with a gong, the tone and sound of which cannot be confused with that of the bell. The whistle, bell and gong shall comply with the specifications in Annex III to these Regulations. The bell or gong or both may be replaced by other equipment having the same respective sound characteristics, provided that manual sounding of the prescribed signals shall always be possible.

b) A vessel of less than 12 metres in length shall not be obliged to carry the sound signalling appliances prescribed in paragraph a) of this Rule but if she does not, she shall be provided with some other means of making an efficient sound signal.

*Rule 34**Manoeuvring and warning signals*

a) When vessels are in sight of one another, a power-driven vessel underway, when manoeuvring as authorized or required by these Rules, shall indicate that manoeuvre by the following signals on her whistle:

— one short blast to mean „I am altering my course to starboard”;

— two short blasts to mean „I am altering my course to port”;

— three short blasts to mean „I am operating astern propulsion”.

b) Any vessel may supplement the whistle signals prescribed in paragraph a) of this Rule by light signals, repeated as appropriate, whilst the manoeuvre is being carried out:

(i) these light signals shall have the following significance:

— one flash to mean „I am altering my course to starboard”;

— two flashes to mean „I am altering my course to port”;

— three flashes to mean „I am operating astern propulsion”;

(ii) the duration of each flash shall be about one second, the interval between flashes shall be about one second, and the interval between successive signals shall be not less than ten seconds;

(iii) the light used for this signal shall, if fitted, be an all-round white light, visible at a minimum range of 5 miles, and shall comply with the provisions of Annex I to these Regulations.

c) When in sight of one another in a narrow channel or fairway:

(i) a vessel intending to overtake another shall in compliance with Rule 9 e) (i) indicate her intention by the following signals on her whistle:

— two prolonged blasts followed by one short blast to mean „I intend to overtake you on your starboard side”;

— two prolonged blasts followed by two short blasts to mean „I intend to overtake you on your port side”;

(ii) the vessel about to be overtaken when acting in accordance with Rule 9 e) (i) shall indicate her agreement by the following signal on her whistle:

— one prolonged, one short, one prolonged and one short blast, in that order.

d) When vessels in sight of one another are approaching each other and from any cause either vessel fails to understand the intentions or actions of the other, or is in doubt whether sufficient action is being taken by the other to avoid collision, the vessel in doubt shall immediately indicate such doubt by giving at least five short and rapid blasts on the whistle. Such signal may be supplemented by a light signal of at least five short and rapid flashes.

e) A vessel nearing a bend or an area of a channel or fairway where other vessels may be obscured by an intervening obstruction shall sound one prolonged blast. Such signal shall be answered with a prolonged blast by any approaching vessel that may be within hearing around the bend or behind the intervening obstruction.

f) If whistles are fitted on a vessel at a distance apart of more than 100 metres, one whistle only shall be used for giving manoeuvring and warning signals.

Rule 35

Sound signals in restricted visibility

In or near an area of restricted visibility, whether by day or night, the signals prescribed in this Rule shall be used as follows:

a) A power-driven vessel making way through the water shall sound at intervals of not more than 2 minutes one prolonged blast.

b) A power-driven vessel underway but stopped and making no way through the water shall sound at intervals of not more than 2 minutes two prolonged blasts in succession with an interval of about 2 seconds between them.

c) A vessel not under command, a vessel restricted in her ability to manoeuvre, a vessel constrained by her draught, a sailing vessel, a vessel engaged in fishing and a vessel engaged in towing or pushing another vessel shall, instead of the signals prescribed in paragraphs a) or b) of this Rule, sound at intervals of not more than 2 minutes three blasts in succession, namely one prolonged followed by two short blasts.

d) A vessel engaged in fishing, when at anchor, and a vessel restricted in her ability to manoeuvre when carrying out her work at anchor, shall instead of the signals prescribed in paragraph g) of this Rule sound the signal prescribed in paragraph c) of this Rule.

e) A vessel towed or if more than one vessel is towed the last vessel of the tow, if manned, shall at intervals of not more than 2 minutes sound four blasts in succession, namely one prolonged followed by three short blasts. When practicable, this signal shall be made immediately after the signal made by the towing vessel.

f) When a pushing vessel and a vessel being pushed ahead are rigidly connected in a composite unit they shall be regarded as a power-driven vessel and shall give the signals prescribed in paragraphs a) or b) of this Rule.

g) A vessel at anchor shall at intervals of not more than one minute ring the bell rapidly for about 5 seconds. In a vessel of 100 metres or more in length the bell shall be sounded in the forepart of the vessel and immediately after the ringing of the bell the gong shall be sounded rapidly for about 5 seconds in the after part of the vessel. A vessel at anchor may in addition sound three blasts in succession, namely one short, one prolonged and one short blast, to give warning of her position and of the possibility of collision to an approaching vessel.

h) A vessel aground shall give the bell signal and if required the gong signal prescribed in paragraph g) of this

Rule and shall, in addition, give three separate and distinct strokes on the bell immediately before and after the rapid ringing of the bell. A vessel aground may in addition sound an appropriate whistle signal.

i) A vessel of less than 12 metres in length shall not be obliged to give the above-mentioned signals but, if she does not, shall make some other efficient sound signal at intervals of not more than 2 minutes.

j) A pilot vessel when engaged on pilotage duty may in addition to the signals prescribed in paragraphs a), b) or g) of this Rule sound an identity signal consisting of four short blasts.

Rule 36

Signals to attract attention

If necessary to attract the attention of another vessel any vessel may make light or sound signals that cannot be mistaken for any signal authorized elsewhere in these Rules, or may direct the beam of her searchlight in the direction of the danger, in such a way as not to embarrass any vessel. Any light to attract the attention of another vessel shall be such that it cannot be mistaken for any aid to navigation. For the purpose of this Rule the use of high intensity intermittent or revolving lights, such as strobe lights, shall be avoided.

Rule 37

Distress signals

When a vessel is in distress and requires assistance she shall use or exhibit the signals described in Annex IV to these Regulations.

PART E

EXEMPTIONS

Rule 38

Exemptions

Any vessel (or class of vessels) provided that she complies with the requirements of the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1960, the keel of which is laid or which is at a corresponding stage of construction before the entry into force of these Regulations may be exempted from compliance therewith as follows:

a) The installation of lights with ranges prescribed in Rule 22, until four years after the date of entry into force of these Regulations.

b) The installation of lights with colour specifications as prescribed in Section 7 of Annex I to these Regulations, until four years after the date of entry into force of these Regulations.

c) The repositioning of lights as a result of conversion from Imperial to metric units and rounding off measurement figures, permanent exemption.

d) (i) The repositioning of masthead lights on vessels of less than 150 metres in length, resulting from the prescriptions of Section 3 *a)* of Annex I to these Regulations, permanent exemption;

(ii) the repositioning of masthead lights on vessels of 150 metres or more in length, resulting from the prescriptions of Section 3 *a)* of Annex I to these Regulations, until nine years after the date of entry into force of these Regulations.

e) The repositioning of masthead lights resulting from the prescriptions of Section 2 *b)* of Annex I to these Regulations, until nine years after the date of entry into force of these Regulations

f) The repositioning of sidelights resulting from the prescriptions of Section 3 *b)* of Annex I to these Regulations, until nine years after the date of entry into force of these Regulations.

g) The requirements for sound signal appliances prescribed in Annex III to these Regulations, until nine years after the date of entry into force of these Regulations.

h) The repositioning of all-round lights resulting from the prescription of Section 9 *b)* of Annex I to these Regulations, permanent exemption.

ANNEX I

Positioning and technical details of lights and shapes

1. Definition

The term „height above the hull” means height above the uppermost continuous deck. This height shall be measured from the position vertically beneath the location of the light.

2. Vertical positioning and spacing of lights

a) On a power-driven vessel of 20 metres or more in length the masthead lights shall be placed as follows:

(i) the forward masthead light, or if only one masthead light is carried, then that light, at a height above the hull of not less than 6 metres, and, if the breadth of the vessel exceeds 6 metres, then at a height above the hull not less than such breadth, so however that the light need not be placed at a greater height above the hull than 12 metres;

(ii) when two masthead lights are carried the after one shall be at least 4.5 metres vertically higher than the forward one.

b) The vertical separation of masthead lights of power-driven vessels shall be such that in all normal conditions of trim the after light will be seen over and separate from the forward light at a distance of 1000 metres from the stem when viewed from sea level.

c) The masthead light of a power-driven vessel of 12 metres but less than 20 metres in length shall be placed at a height above the gunwale of not less than 2.5 metres.

d) A power-driven vessel of less than 12 metres in length may carry the uppermost light at a height of less than 2.5 metres above the gunwale. When however a masthead light is carried in addition to sidelights and a sternlight or the all-round light prescribed in Rule 23 *c) (i)* is carried in addition to sidelights, then such masthead light or all-round light shall be carried at least 1 metre higher than the sidelights.

e) One of the two or three masthead lights prescribed for a power-driven vessel when engaged in towing or pushing another vessel shall be placed in the same position as either the forward masthead light or the after masthead light; provided that, if carried on the aftermast, the lowest after masthead light shall be at least 4.5 metres vertically higher than the forward masthead light.

f) (i) The masthead light or lights prescribed in Rule 23 *a)* shall be so placed as to be above and clear of all other lights and obstructions except as described in sub-paragraph *(ii)*;

(ii) when it is impracticable to carry the all-round lights prescribed by Rule 27 *b) (i)* or Rule 28 below the masthead lights, they may be carried above the after masthead light(s) or vertically in between the forward masthead light(s) and after masthead light(s), provided that in the latter case the requirement of Section 3 *c)* of this Annex shall be complied with.

g) The sidelights of a power-driven vessel shall be placed at a height above the hull not greater than three quarters of that of the forward masthead light. They shall not be so low as to be interfered with by deck lights.

h) The sidelights, if in a combined lantern and carried on a power-driven vessel of less than 20 metres in length, shall be placed not less than 1 metre below the masthead light.

i) When the Rules prescribe two or three lights to be carried in a vertical line, they shall be spaced as follows:

(i) on a vessel of 20 metres in length or more such lights shall be spaced not less than 2 metres apart, and the lowest of these lights shall, except where a towing light is required, be placed at a height of not less than 4 metres above the hull;

(ii) on a vessel of less than 20 metres in length such lights shall be spaced not less than 1 metre apart and the lowest

of these lights shall, except where a towing light is required, be placed at a height of not less than 2 metres above the gunwale;

(iii) when three lights are carried they shall be equally spaced.

j) The lower of the two all-round lights prescribed for a vessel when engaged in fishing shall be at a height above the sidelights not less than twice the distance between the two vertical lights.

k) The forward anchor light prescribed in Rule 30 a) (i), when two are carried, shall not be less than 4.5 metres above the after one. On a vessel of 50 metres or more in length this forward anchor light shall be placed at a height of not less than 6 metres above the hull.

3. Horizontal positioning and spacing of lights

a) When two masthead lights are prescribed for a power-driven vessel, the horizontal distance between them shall not be less than one half of the length of the vessel but need not be more than 100 metres. The forward light shall be placed not more than one quarter of the length of the vessel from the stem.

b) On a power-driven vessel of 20 metres or more in length the sidelights shall not be placed in front of the forward masthead lights. They shall be placed at or near the side of the vessel.

c) When the lights prescribed in Rule 27 b) (i) or Rule 28 are placed vertically between the forward masthead light(s) and the after masthead light(s) these all-round lights shall be placed at a horizontal distance of not less than 2 metres from the fore and aft centreline of the vessel in the athwartship direction.

d) When only one masthead light is prescribed for a power driven vessel, this light shall be exhibited forward of amidships; except that a vessel of less than 20 metres in length need not exhibit this light forward of amidships but shall exhibit it as far forward as is practicable.

4. Details of location of direction-indicating lights for fishing vessels, dredgers and vessels engaged in underwater operations

a) The light indicating the direction of the outlying gear from a vessel engaged in fishing as prescribed in Rule 26 c) (ii) shall be placed at a horizontal distance of not less than 2 metres and not more than 6 metres away from the two all-round red and white lights. This light shall be placed not higher than the all-round white light prescribed in Rule 26 c) (i) and not lower than the sidelights.

b) The lights and shapes on a vessel engaged in dredging or underwater operations to indicate the obstructed side and/or the side on which it is safe to pass, as prescribed in Rule 27 d) (i) and (ii), shall be placed at the maximum practical horizontal distance, but in no case less than 2 metres, from the lights or shapes prescribed in Rule 27

b) (i) and (ii). In no case shall the upper of these lights or shapes be at a greater height than the lower of the three lights or shapes prescribed in Rule 27 b) (i) and (ii).

5. Screens for sidelights

The sidelights of vessels of 20 metres or more in length shall be fitted with inboard screens painted matt black, and meeting the requirements of Section 9 of this Annex. On vessels of less than 20 metres in length the sidelights, if necessary to meet the requirements of Section 9 of this Annex, shall be fitted with inboard matt black screens. With a combined lantern, using a single vertical filament and a very narrow division between the green and red sections, external screens need not be fitted.

6. Shapes

a) Shapes shall be black and of the following sizes:

(i) a ball shall have a diameter of not less than 0.6 metre;

(ii) a cone shall have a base diameter of not less than 0.6 metre and a height equal to its diameter;

(iii) a cylinder shall have a diameter of at least 0.6 metre and a height of twice its diameter;

(iv) a diamond shape shall consist of two cones as defined in (ii) above having a common base.

b) The vertical distance between shapes shall be at least 1.5 metre.

c) In a vessel of less than 20 metres in length shapes of lesser dimensions but commensurate with the size of the vessel may be used and the distance apart may be correspondingly reduced.

7. Colour specification of lights

The chromaticity of all navigation lights shall conform to the following standards, which lie within the boundaries of the area of the diagram specified for each colour by the International Commission on Illumination (CIE).

The boundaries of the area for each colour are given by indicating the corner coordinates, which are as follows:

(i) White

x	0.525	0.525	0.452	0.310	0.310	0.443
y	0.382	0.440	0.440	0.348	0.283	0.382

(ii) Green

x	0.028	0.009	0.300	0.203
y	0.385	0.723	0.511	0.356

(iii) Red

x	0.680	0.660	0.735	0.721
y	0.320	0.320	0.265	0.259

(iv) Yellow

x	0.612	0.618	0.575	0.575
y	0.382	0.382	0.425	0.406

8. Intensity of lights

a) The minimum luminous intensity of lights shall be calculated by using the formula:

$$I = 3.43 \times 10^6 \times T \times D^2 \times K^{-D}$$

where I is luminous intensity in candelas under service conditions,

T is threshold factor 2×10^{-7} lux,

D is range of visibility (luminous range) of the light in nautical miles,

K is atmospheric transmissivity.

For prescribed lights the value of K shall be 0.8, corresponding to a meteorological visibility of approximately 13 nautical miles.

b) A selection of figures derived from the formula is given in the following table:

Range of visibility (luminous range) of light in nautical miles	Luminous intensity of light in candelas for K=0.8
D	I
1	0.9
2	4.3
3	12
4	27
5	52
6	94

NOTE: The maximum luminous intensity of navigation lights should be limited to avoid undue glare. This shall not be achieved by a variable control of the luminous intensity.

9. Horizontal sectors

a) (i) In the forward direction, sidelights as fitted on the vessel shall show the minimum required intensities. The intensities must decrease to reach practical cut-off between 1 degree and 3 degrees outside the prescribed sectors;

(ii) for sternlights and masthead lights and at 22.5 degrees abaft the beam for sidelights, the minimum required intensities shall be maintained over the arc of the horizon up to 5 degrees within the sectors of the sectors prescribed in Rule 21. From 5 degrees within the prescribed sectors the intensity may decrease by 50 per cent up to the prescribed limits; it shall decrease steadily to reach practical cut-off at not more than 5 degrees outside the prescribed limits.

b) (i) All-round lights shall be so located as not to be obscured by masts, topmasts or structures within angular sectors of more than 6 degrees, except anchor lights prescribed in Rule 30, which need not be placed at an impracticable height above the hull;

(ii) if it is impracticable to comply with paragraph b) (i) of this section by exhibiting only one all-round light, two all-round lights shall be used suitably positioned or screened so that they appear, as far as practicable, as one light at a distance of one mile.

10. Vertical sectors

a) The vertical sectors of electric lights as fitted, with the exception of lights on sailing vessels underway shall ensure that:

(i) at least the required minimum intensity is maintained at all angles from 5 degrees above to 5 degrees below the horizontal;

(ii) at least 60 per cent of the required minimum intensity is maintained from 7.5 degrees above to 7.5 degrees below the horizontal.

b) In the case of sailing vessels underway the vertical sectors of electric lights as fitted shall ensure that:

(i) at least the required minimum intensity is maintained at all angles from 5 degrees above to 5 degrees below the horizontal;

(ii) at least 50 per cent of the required minimum intensity is maintained from 25 degrees above to 25 degrees below the horizontal.

c) In the case of lights other than electric these specifications shall be met as closely as possible.

11. Intensity of non-electric lights

Non-electric lights shall so far as practicable comply with the minimum intensities, as specified in the Table given in Section 8 of this Annex.

12. Manoeuvring light

Notwithstanding the provisions of paragraph 2 f) of this Annex the manoeuvring light described in Rule 34 b) shall be placed in the same fore and aft vertical plane as the masthead light or lights and, where practicable, at a minimum height of 2 metres vertically above the forward masthead light, provided that it shall be carried not less than 2 metres vertically above or below the after masthead light. On a vessel where only one masthead light is carried the manoeuvring light, if fitted, shall be carried where it can best be seen, not less than 2 metres vertically apart from the masthead light.

13. High speed craft

The masthead light of high speed craft with a length to breadth ratio of less than 3.0 may be placed at a height related to the breadth of the craft lower than that

prescribed in paragraph 2 *a*) (i) of this Annex, provided that the base angle of the isosceles triangles formed by the sidelights and masthead light, when seen in end elevation, is not less than 27°.

14. Approval

The construction of lights and shapes and the installation of lights on board the vessel shall be to the satisfaction of the appropriate authority of the State whose flag the vessel is entitled to fly.

ANNEX II

Additional signals for fishing vessels fishing in close proximity

1. General

The lights mentioned herein shall, if exhibited in pursuance of Rule 26 *d*), be placed where they can best be seen. They shall be at least 0.9 metre apart but at a lower level than lights prescribed in Rule 26 *b*) (i) and *c*) (i). The lights shall be visible all round the horizon at a distance of at least 1 mile but at a lesser distance than the lights prescribed by these Rules for fishing vessels.

2. Signals for trawlers

a) Vessels of 20 metres or more in length when engaged in trawling, whether using demersal or pelagic gear, shall exhibit:

- (i) when shooting their nets:
two white lights in a vertical line;
- (ii) when hauling their nets:
one white light over one red light in a vertical line;
- (iii) when the net has come fast upon an obstruction:
two red lights in a vertical line.

b) Each vessel of 20 metres or more in length engaged in pair trawling shall exhibit:

- (i) by night, a searchlight directed forward and in the direction of the other vessel of the pair;
- (ii) when shooting or hauling their nets or when their nets have come fast upon an obstruction, the lights prescribed in 2 *a*) above.

c) A vessel of less than 20 metres in length engaged in trawling, whether using demersal or pelagic gear or engaged in pair trawling, may exhibit the lights prescribed in paragraphs *a*) or *b*) of this section, as appropriate.

3. Signals for purse seiners

Vessels engaged in fishing with purse seine gear may exhibit two yellow lights in a vertical line. These lights shall flash alternately every second and with equal light and occultation duration. These lights may be exhibited only when the vessel is hampered by its fishing gear.

ANNEX III

Technical details of sound signal appliances

1. Whistle

a) Frequencies and range of audibility

The fundamental frequency of the signal shall lie within the range 70—700 Hz.

The range of audibility of the signal from a whistle shall be determined by those frequencies, which may include the fundamental and/or one or more higher frequencies, which lie within the range 180—700 Hz (+/—1 per cent) and which provide the sound pressure levels specified in paragraph 1 *c*) below.

b) Limits of fundamental frequencies

To ensure a wide variety of whistle characteristics, the fundamental frequency of a whistle shall be between the following limits:

- (i) 70—200 Hz, for a vessel 200 metres or more in length;
- (ii) 130—350 Hz, for a vessel 75 metres but less than 200 metres in length;
- (iii) 250—700 Hz, for a vessel less than 75 metres in length.

c) Sound signal intensity and range of audibility

A whistle fitted in a vessel shall provide, in the direction of maximum intensity of the whistle and at a distance of 1 metre from it, a sound pressure level in at least one 1/3rd-octave band within the range of frequencies 180—700 Hz (+/—1 per cent) of not less than the appropriate figure given in the table below.

Length of vessel in metres	1/3 rd -octave band level at 1 metre in dB referred to $2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2$	Audibility range in nautical miles
200 or more	143	2
75 but less than 200	138	1.5
20 but less than 75	130	1
Less than 20	120	0.5

The range of audibility in the table above is for information and is approximately the range at which a whistle may be heard on its forward axis with 90 per cent probability in conditions of still air on board a vessel having average background noise level at the listening posts (taken to be 68 dB in the octave band centred on 250 Hz and 63 dB in the octave band centred on 500 Hz).

In practice the range at which a whistle may be heard is extremely variable and depends critically on weather conditions; the values given can be regarded as typical but under conditions of strong wind or high ambient noise level at the listening post the range may be much reduced.

d) Directional properties

The sound pressure level of a directional whistle shall be not more than 4 dB below the prescribed sound pressure level on the axis at any direction in the horizontal plane within ± 45 degrees of the axis. The sound pressure level at any other direction in the horizontal plane shall be not more than 10 dB below the prescribed sound pressure level on the axis, so that the range in any direction will be at least half the range on the forward axis. The sound pressure level shall be measured in that $1/3^{\text{rd}}$ -octave band which determines the audibility range.

e) Positioning of whistles

When a directional whistle is to be used as the only whistle on a vessel, it shall be installed with its maximum intensity directed straight ahead.

A whistle shall be placed as high as practicable on a vessel, in order to reduce interception of the emitted sound by obstructions and also to minimize hearing damage risk to personnel. The sound pressure level of the vessel's own signal at listening posts shall not exceed 110 dB(A) and so far as practicable should not exceed 100 dB(A).

f) Fitting of more than one whistle

If whistles are fitted at a distance apart of more than 100 metres, it shall be so arranged that they are not sounded simultaneously.

g) Combined whistle systems

If due to the presence of obstructions the sound field of a single whistle or of one of the whistles referred to in paragraph 1 f) above is likely to have a zone of greatly reduced signal level, it is recommended that a combined whistle system be fitted so as to overcome this reduction. For the purposes of the Rules a combined whistle system is to be regarded as a single whistle. The whistles of a combined system shall be located at a distance apart of not more than 100 metres and arranged to be sounded simultaneously. The frequency of any one whistle shall differ from those of the others by at least 10 Hz.

2. Bell or gong

a) Intensity of signal

A bell or gong, or other device having similar sound characteristics shall produce a sound pressure level of not less than 110 dB at a distance 1 metre from it.

b) Construction

Bells and gongs shall be made of corrosion-resistant material and designed to give a clear tone. The diameter of the mouth of the bell shall be not less than 300 mm for vessels of 20 metres or more in length, and shall be not less than 200 mm for vessels of 12 metres or more but of less than 20 metres in length. Where practicable, a power-driven bell striker is recommended to ensure constant force but manual operation shall be possible. The mass of the striker shall be not less than 3 per cent of the mass of the bell.

3. Approval

The construction of sound signal appliances, their performance and their installation on board the vessel shall be to the satisfaction of the appropriate authority of the State whose flag the vessel is entitled to fly.

ANNEX IV

Distress signals

1. The following signals, used or exhibited either together or separately, indicate distress and need of assistance:

a) a gun or other explosive signal fired at intervals of about a minute;

b) a continuous sounding with any fog-signalling apparatus;

c) rockets or shells, throwing red stars fired one at a time at short intervals;

d) a signal made by radiotelegraphy or by any other signalling method consisting of the group

. . . — — — . . . (SOS) in the Morse Code;

e) a signal sent by radiotelephony consisting of the spoken word „Mayday”;

f) the International Code Signal of distress indicated by N.C.;

g) a signal consisting of a square flag having above or below it a ball or anything resembling a ball;

h) flames on the vessel (as from a burning tar barrel, oil barrel etc.)

i) a rocket parachute flare or a hand flare showing a red light;

j) a smoke signal giving off orange-coloured smoke;

k) slowly and repeatedly raising and lowering arms outstretched to each side;

l) the radiotelegraph alarm signal;

m) the radiotelephone alarm signal;

n) signals transmitted by emergency position-indicating radio beacons;

o) approved signals transmitted by radiocommunication systems, including survival craft radar transponders.

2. The use or exhibition of any of the foregoing signals except for the purpose of indicating distress and need of assistance and the use of other signals which may be confused with any of the above signals is prohibited.

3. Attention is drawn to the relevant sections of the International Code of Signals, the Merchant Ship Search and Rescue Manual and the following signals:

a) a piece of orange-coloured canvas with either a black square and circle or other appropriate symbol (for identification from the air);

b) a dye marker.

**ATENGERENTÖRTÉNŐÖSSZEÜTKÖZÉSEK
MEGELŐZÉSÉRE VONATKOZÓ 1972. ÉVI
NEMZETKÖZSABÁLYOK**

„A” RÉSZ — ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. szabály

Alkalmazás

a) Ezeket a szabályokat minden hajóra alkalmazni kell a nyílt tengereken és az azokkal összeköttetésben lévő, tengeri hajókkal járható összes vizeken.

b) Ezek a szabályok nem érintik azoknak a különleges szabályoknak az érvényét, amelyeket illetékes hatóság a nyílt tengerekkel összeköttetésben lévő, tengeri hajókkal járható horgonyzóhelyek, kikötők, folyók, tavak vagy belvízi utak tekintetében állapított meg. Az ilyen különleges szabályok, amennyire az csak lehetséges, legyenek összhangban e szabályokkal.

c) Ezek a szabályok nem érintik azokat a különleges szabályokat, amelyeket bármely Állam Kormánya adott ki hadihajók és konvojban haladó hajók kiegészítő helyzet- vagy jelzőlámpáira, jelzőtesteire vagy hangjelzéseire, illetve kötelékben halászó halászhajók kiegészítő helyzet- vagy jelzőlámpáira és jelzőtesteire. Ezek a kiegészítő helyzet- vagy jelzőlámpák, jelzőtestek vagy hangjelzések, amennyire az csak lehetséges, ne legyenek összetéveszthetők az e szabályokban másutt engedélyezett lámpákkal, jelzőtestekkel vagy jelzésekkel.

d) E szabályok céljából a Szervezet forgalomelválasztó rendszereket fogadhat el.

e) Amennyiben egy érintett Kormány megállapítja, hogy egy különleges építésű vagy rendeltetésű hajó nem képes teljes mértékben eleget tenni e szabályok bármely rendelkezésének a lámpák vagy jelzőtestek számát, elhelyezését, látótávolságát vagy látószögét illetően, csakúgy mint a hangjelző berendezések elrendezését és jellemzőit illetően, az ilyen hajó a lámpák, jelzőtestek számának, elhelyezésének, látótávolságának vagy látószögének tekintetében, csakúgy mint a hangjelző berendezések elrendezésének és jellemzőinek tekintetében, olyan más rendelkezéseknek kell, hogy eleget tegyen, amelyeket Kormánya arra a hajóra nézve, ezekkel a szabályokkal lehető legszorosabb összhangban határozott meg.

2. szabály

Felelősség

a) E szabályokban előírtak nem mentesítik sem a hajót, sem annak tulajdonosát, parancsnokát vagy személyzetét a szabályok betartásának elmulasztásából vagy olyan óvatosági rendszabály elmulasztásából származó következmé-

nyei alól, melyeket a rendes tengerész gyakorlat vagy az eset különleges körülményei megkívánnak.

b) E szabályok értelmezésekor és alkalmazásakor megfelelő tekintettel kell lenni a hajózás és összeütközés minden veszélyére, valamint minden különleges körülményre, beleértve az érintett hajók korlátozott manőverképességét, amelyek szükségessé tehetik, hogy közvetlen veszély elkerülése érdekében ezektől a szabályoktól eltérjenek.

3. szabály

Általános fogalom meghatározások

E szabályok alkalmazásában, hacsak a szöveg abban az összefüggésben másként nem kívánja meg:

a) *Hajó*: minden vízijármű, ideértve a dinamikus felhajtóerejű vízijárművet és a vízirepülőgépet is.

b) *Géphajó*: gépi erővel hajtott hajó.

c) *Vitorlás hajó*: vitorlával hajtott hajó, feltéve, hogy amennyiben el van látva gépi berendezéssel, azt nem használja.

d) *Halászzal foglalkozó hajó*: hajó, amely hálóval, zsinórral, vonóhálóval vagy más halászeszközzel halászik, amely manőverképességét korlátozza, kivéve a vontatott zsinórral vagy más halászeszközzel halászó hajót, amelynek manőverképességét a művelet nem korlátozza.

e) *Vízirepülőgép*: repülőgép, amelyet vízen való manőverezésre is terveztek.

f) *Kormányképtelen hajó*: hajó, amely kivételes körülmény miatt képtelen úgy manőverezni, ahogyan azt a jelen szabályok megkövetelik, és ennél fogva képtelen kitérni egy másik hajó útjából.

g) *Manőverképességében korlátozott hajó*: hajó, amely munkája természetéből kifolyólag korlátozva van abban a képességében, hogy úgy manőverezzen, ahogyan azt ezek a szabályok megkövetelik, és ennél fogva képtelen kitérni egy másik hajó útjából. A manőverképességében korlátozott hajó kifejezés magában foglalja, de nem korlátozódik az alábbi hajókra:

(i) hajózási jelzés kihelyezésével, tengeralatti kábel vagy csővezeték fektetésével, karbantartásával vagy kiemelésével foglalkozó hajók;

(ii) kotrással, felméréssel vagy víz alatti munkával foglalkozó hajók;

(iii) menet közben személyek átszállítását, élelmiszer vagy rakomány kiegészítését vagy átrakodását végző hajók;

(iv) repülőgép vízre tételével vagy felvételével foglalkozó hajók;

(v) aknamentesítő műveletekkel foglalkozó hajók;

(vi) hajó, amely olyan vontatási művelettel van elfoglalva, amely komolyan korlátozza a vontató hajót és vontatmányát abban, hogy azok útirányukból kitérjenek.

h) *Merülése miatt mozgásában korlátozott hajó*: géphajó, amely a rendelkezésre álló hajóútvonal vízmélységéhez és

szélességéhez viszonyított merülése miatt komolyan korlátozva van abban, hogy követett útírányától eltérjen.

i) *Menetben lévő hajó*: amely nincs lehorgonyozva, part-hoz kikötve vagy nem futott zátonyra.

j) *A hajó hossza és szélessége* kifejezések a hajó teljes hosszát és legnagyobb szélességét jelentik.

k) Két hajó csak akkor tekinthető *egymás látótávolságában lévőnek*, ha egyikről a másik szabad szemmel megfigyelhető.

l) *Korlátozott látási viszonyok*: köd, pára, havazás, erős záporosó, homokvihar vagy más hasonló ok által korlátozott láthatóság.

„B” RÉSZ — KORMÁNYZÁSI ÉS HAJÓZÁSI SZABÁLYOK

I. SZAKASZ — HAJÓ VEZETÉSE KÜLÖNFÉLE LÁTÁSI VISZONYOK KÖZÖTT

4. szabály

Alkalmazás

Ebben a szakaszban szereplő szabályokat a különféle látási viszonyok mellett egyaránt alkalmazni kell.

5. szabály

Figyelőszolgálat

Minden hajón mindenkor olyan célszerű, a fennálló körülményeknek és állapotnak megfelelő figyelőszolgálatot kell tartani látási és hallási érzékeléssel, valamint minden rendelkezésre álló eszközzel, amely lehetővé teszi a helyzet és az összeütközés veszélyének teljes mértékű felmérését.

6. szabály

Biztonságos sebesség

Minden hajón mindenkor olyan biztonságos sebességgel kell haladnia, hogy megfelelő és hatékony intézkedést tudjon tenni az összeütközés elkerülésére, és hogy meg lehessen állítani a fennálló körülményeknek és állapotnak megfelelő távolságon belül.

A biztonságos sebesség meghatározásakor többek között az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

a) Minden hajó esetében:

(i) a látási viszonyok;

(ii) a forgalom sűrűsége, beleértve a halászhajók és más hajók tömörülését;

(iii) a hajó manőverképessége, különös tekintettel a kifutási távolságra és a fordulási képességre a fennálló körülmények között;

(iv) éjszaka a háttérfények jelenléte, mint a parti lámpák vagy saját lámpái fényének visszaverődése;

(v) a szél, hullámozás és áramlat állapota, és a hajózási veszélyek közelsége;

(vi) a merülés a rendelkezésre álló vízmélységhez viszonyítva.

b) Működő radarral rendelkező hajók esetében, a fentiek kivételével:

(i) a radarberendezés jellemzői, hatékonysága és korlátai;

(ii) a radar használatban lévő hatótávolságából eredő bármilyen korlátozottság;

(iii) a tenger állapotának, az időjárásnak vagy más zavarforrás hatása a radar felderítésre;

(iv) annak lehetősége, hogy kishajók, jég és egyéb úszó tárgyak kellő távolságból nem észlelhetők a radarral;

(v) a radarral észlelt hajók száma, helyzetük és mozgásuk;

(vi) az a tény, hogy a látási viszonyokat nagyobb pontossággal lehet felbecsülni, ha a közelben lévő hajók vagy egyéb tárgyak távolságának meghatározásához radart használnak.

7. szabály

Az összeütközés kockázata

a) Minden hajónak, a fennálló körülményeknek és feltételeknek megfelelő összes eszközt fel kell használnia arra, hogy megállapítsa, fennáll-e az összeütközés veszélye. Ha bármilyen kétség merül fel, az ilyen veszélyt fennállónak kell tekinteni.

b) Amennyiben rendelkezésre áll és működőképes, a radarberendezést megfelelő módon használni kell, beleértve a terület nagy hatótávolságú átkutatását, hogy az összeütközés veszélyéről korai időben figyelmeztetést kapjunk, valamint a céltárgyak mozgásának radarképernyőn való folyamatos kiértékelését, vagy az azzal egyenértékű rendszeres megfigyelést.

c) Hiányos információk alapján — különösen hiányos radarinformációk alapján nem szabad hipotéziseket alkotni.

d) Annak meghatározására, hogy fennáll-e az összeütközés veszélye, többek között az alábbiakat kell fontolóra venni:

(i) az ilyen veszélyt fennállónak kell tekinteni, ha egy közeledő hajó tájolóiránylata észrevehetően nem változik;

(ii) az ilyen veszély néha még akkor is fennállhat, ha észrevehető iránylatváltozás nyilvánvaló, különösen nagyon nagy hajó, vagy vontatmány, vagy szoros közelségben lévő hajó megközelítésekor.

8. szabály

Az összeütközés elkerülésére irányuló manőverek

a) Minden, az összeütközés elkerülésére irányuló manővert, ha azt a helyzet körülményei megengedik, határozottan, kellő időben és a jó tengerész köteles gondosságával kell végrehajtani.

b) Minden, az összeütközés elkerülésére tett menet-irány- és/vagy sebességváltoztatás, ha azt a helyzet körülményei megengedik, elég nagymértékű legyen ahhoz, hogy az egy vizuálisan vagy radaron figyelő másik hajó számára azonnal nyilvánvalóvá váljon; kis menetirány- és/vagy sebességváltoztatások sorozatát el kell kerülni.

c) Ha elegendő mozgási tér áll rendelkezésre, a menet-irány-változtatás egymagában lehet a leghatékonyabb manőver a túl közeli megközelítési helyzet elkerülésére, feltéve, hogy azt kellő időben és mértékben hajtották végre, és az nem eredményez egy másik túl közeli megközelítési helyzetet.

d) Egy másik hajóval való összeütközés elkerülésére végrehajtott manőver olyan legyen, hogy az biztonságos távolságban történő elhaladást eredményezzen. A művelet hatékonyságát mindaddig gondosan ellenőrizni kell, amíg a hajó a másik hajó mellett el nem haladt és attól el nem távolodott.

e) Ha az összeütközés elkerüléséhez vagy a helyzet felméréséhez több idő szükséges, a hajó sebességét csökkenteni kell, vagy a hajtóberendezés leállításával vagy hátrajáratásával a hajót meg kell állítani.

f) (i) Az a hajó, amelyet e szabályok valamelyike arra kötelez, hogy ne akadályozza egy másik hajó elhaladását vagy biztonságos elhaladását, ha az eset körülményei úgy kívánják, köteles korai intézkedéseket tenni annak érdekében, hogy elegendő mozgási teret biztosítson a másik hajó biztonságos elhaladásához;

(ii) az a hajó, amely kötelezve van arra, hogy ne akadályozza egy másik hajó elhaladását, vagy ne veszélyeztesse annak biztonságos elhaladását, nem mentesül kötelezettsége alól, ha egy másik hajót úgy közelít meg, hogy összeütközés veszélyébe keveredik, és amikor intézkedéseket tesz, köteles minden szempontból figyelembe venni azokat az intézkedéseket, melyeket e rész szabályai esetleg előírnak;

(iii) az a hajó, amelyiknek az elhaladását nem akadályozhatják, teljes mértékben köteles marad e rész szabályainak betartására, ha a két hajó egymást úgy közelíti meg, hogy az az összeütközés veszélyével jár.

9. szabály

Szűk csatornák

a) Szűk csatornában vagy hajóútban haladó hajó tartsa magát olyan közel a csatorna vagy a hajóút tőle jobbra eső széléhez, amennyire az csak biztonságos és megvalósítható.

b) 20 méternél kisebb hosszúságú hajó vagy vitorlás hajó ne akadályozza olyan hajó áthaladását, amelyik csak a szűk csatornán vagy hajóúton belül tud biztonságosan hajózni.

c) Halászzal elfoglalt hajó ne akadályozza egy szűk csatornában vagy hajóútban hajózó másik hajó áthaladását.

d) A hajó ne keresztezzon szűk csatornát, vagy hajóutat, ha az ilyen keresztezés akadályozza egy olyan hajó áthaladását, amely csak a csatornán vagy hajóúton belül tud biztonságosan hajózni. Ha a keresztező hajó szándékai számára nem világosak, az utóbbi hajó használhatja a 34. d) szabályban előírt hangjelzéseket.

e) (i) Ha egy szűk csatornában, vagy hajóútban az előzés csak úgy lehetséges, hogy az utolérendő hajónak a biztonságos elhaladás lehetővé tétele érdekében manővert kell végrehajtania, az előzni szándékozó hajó, szándéka jelzésére, a 34. c) (i) szabályban előírtaknak megfelelő hangjelzést köteles leadni. Az utolérendő hajónak, ha ezzel egyetért, a 34. c) (ii) szabályban előírtaknak megfelelő hangjelzést kell leadni, és meg kell tennie azokat a lépéseket, amelyek lehetővé teszik a biztonságos elhaladást. Kétség esetén, adhatja a 34. d) szabályban előírt hangjelzéseket;

(ii) ez a szabály nem mentesíti az utolérő hajót a 13. szabály alapján rá rótt kötelezettség alól.

f) Szűk csatorna vagy hajóút kanyarulatához, vagy olyan körzetéhez közeledő hajó, ahol más hajók közben akadály miatt takarásba kerülhetnek, köteles fokozott éberséggel és figyelemmel hajózni, és a 34. e) szabályban előírtak szerinti hangjelzést adni.

g) Minden hajó, ha az eset körülményei engedik, kerülje a szűk csatornában történő horgonyzást.

10. szabály

Forgalomválasztó rendszerek

a) Ez a szabály a Szervezet által elfogadott forgalomválasztó rendszerekre vonatkozik, és nem mentesíti egyik hajót sem bármelyik másik szabály által rá rótt kötelezettsége alól.

b) Forgalomválasztó rendszert használó hajó köteles:

(i) a megfelelő forgalmi sávban, az arra a sávra vonatkozó általános haladási irányban haladni;

(ii) amennyire az lehetséges, távol tartani magát a forgalomválasztó vonaltól vagy zónától;

(iii) rendes körülmények között, egy forgalmi sávba annak végén besorolni, vagy azt elhagyni, de ha ahhoz bármelyik oldal felől csatlakozik, vagy hagyja azt el, azt úgy kell végrehajtania, hogy annak szöge az általános forgalom irányához képest a lehető legkisebb legyen.

c) A hajók, amennyire az csak lehetséges, kerüljék a forgalmi sávok keresztezését, de ha rákényszerülnek, hogy azt tegyék, azt úgy kell megtenniük, hogy útirányuk a for-

galom általános irányához viszonyítva a lehető legközelebb essen a derékszöghöz.

d) (i) Abban az esetben, ha egy hajó biztonságosan használni tudja a közelben lévő forgalomválasztó rendszer megfelelő forgalmi sávját, ne használja a part menti közlekedési sávot. 20 méternél kisebb hosszúságú hajók, vitorlás hajók és a halászattal foglalkozó hajók azonban használhatják a part menti közlekedési sávot;

(ii) a d) (i) bekezdéstől függetlenül, a hajók használhatják a part menti közlekedési sávot, amikor úton vannak egy kikötő, part menti berendezés vagy építmény, révkalauz állomás vagy más, a part menti zónában fekvő hely felé, vagy onnan távoznak, vagy ha azt közvetlen veszély elkerülése céljából teszik.

e) A hajók, hacsak nem keresztező hajók, a forgalmi sávba besoroló vagy azt elhagyó hajók, rendes körülmények között ne lépjenek be az elválasztó sávba, vagy keresztezzék az elválasztó vonalat, kivéve:

(i) a szükséghelyzetet, közvetlen veszély elkerülése céljából;

(ii) ha halászattal kívánnak foglalkozni az elválasztó zónán belül.

f) A forgalomválasztó rendszerek végei közelében hajózó hajóknak különös óvatossággal kell hajózniuk.

g) A hajók, amennyire csak lehetséges, kerüljék a forgalomválasztó rendszeren belül vagy annak végeihez közeli területeken a horgonyzást.

h) A forgalomválasztó rendszert nem használó hajó, köteles azt a lehető legnagyobb távolságban elkerülni.

i) Halászattal foglalkozó hajó nem akadályozhatja a forgalmi sávot követő hajó elhaladását.

j) 20 méternél kisebb hosszúságú hajó vagy vitorlás hajó nem akadályozhatja a forgalmi sávot követő géphajó biztonságos elhaladását.

k) Manőverképességében korlátozott hajó, amennyiben a forgalomválasztó rendszeren belül a hajózás biztonságát érintő fenntartási munkát végez, olyan mértékben mentesül e szabály alkalmazása alól, amennyire az a munka elvégzéséhez szükséges.

l) Manőverképességében korlátozott hajó, amennyiben a forgalomválasztó rendszeren belül tengeralatti kábelfektetési, kiemelési vagy karbantartási művelettel van elfoglalva, olyan mértékben mentesül e szabály alkalmazása alól amennyire az a munka elvégzéséhez szükséges.

II. SZAKASZ — EGYMÁS LÁTÓTÁVOLSÁGÁBAN LÉVŐ HAJÓK VEZETÉSE

11. szabály

Alkalmazás

Ebben a szakaszban felsorolt szabályok az egymás látókörében lévő hajókra vonatkoznak.

12. szabály

Vitorlás hajók

a) Ha két vitorlás hajó úgy közeledik egymáshoz, hogy az az összeütközés veszélyével jár, egyikük köteles kitérni a másik útjából az alábbiak szerint:

(i) ha mindketten különböző oldalról kapják a szelet, az a hajó tartozik kitérni a másik útjából, amelyik a bal oldalról kapja a szelet;

(ii) ha mindketten ugyanazon oldalról kapják a szelet, a szél felőli oldalon lévő hajó köteles kitérni a szél alatt lévőnek;

(iii) ha egy hajó bal oldali széllel, a szél felőli oldalon észlel egy hajót, és nem tudja határozottan eldönteni, hogy a másik hajó balról vagy jobbról kapja-e a szelet, köteles kitérni a másik hajó útjából.

b) E szabály alkalmazásakor azt az oldalt kell szél felőlinek tekinteni, amelyik ellenkező oldala annak, mint amelyen a fővitorla ki van feszítve, illetve keresztvitorlázatú hajóknál az ellenkező oldala annak, mint amelyen a legnagyobb hosszvitorla van kifeszítve.

13. szabály

Előzés

a) Tekintet nélkül a B rész I. és II. szakaszában foglalt bármely szabályra, minden hajó, amely egy másik hajót megelőz, köteles kitérni az utolért hajó útjából.

b) Előzőnek kell tekinteni a hajót, ha egy másik hajót, annak harántvonalától több mint 22,5 foknál nagyobb szögben hátulról közelít meg, vagyis az utolért hajóhoz képest olyan helyzetből, hogy éjszaka annak csak a farlám-páját láthatja, de oldallámpáinak egyikét sem.

c) Ha egy hajónak bármilyen kétsége van arra vonatkozóan, hogy előz-e egy másik hajót, fel kell tételeznie, hogy ez az eset áll fenn, és ennek megfelelően kell eljárnia.

d) A két hajó egymáshoz képest mért iránylatában beálló valamely későbbi változás, e szabályok értelmében nem teszi az előző hajót keresztező hajóvá, vagy mentesíti az alól a kötelezettsége alól, hogy az utolért hajótól távol tartsa magát mindaddig, amíg azt el nem hagyta és attól el nem távolodik.

14. szabály

Egymással szemben haladó hajók találkozása

a) Ha két géphajó egymással ellentétes vagy csaknem ellentétes útirányban úgy találkozik, hogy fennforog az összeütközés veszélye, mindkettő köteles útirányát jobb

felé megváltoztatni úgy, hogy egymást bal oldalon hagyják el.

b) Ilyen helyzetet fennállónak kell tekinteni, amikor egy hajó a másikat szemben vagy csaknem szemben látja, és éjszaka a másik árboclámpáit egyvonalban vagy majdnem egyvonalban és/vagy mindkét oldallámpáját is látja, nappal pedig a másik hajó ennek megfelelő helyzetét észleli.

c) Ha egy hajónak bármi kétsége van arra vonatkozóan, hogy fennáll-e ilyen helyzet, fel kell tételeznie, hogy ez a helyzet fennáll, és ennek megfelelően kell eljárnia.

15. szabály

Egymás útvonalát keresztező hajók találkozása

Ha két géphajó úgy keresztezi egymást, hogy fennáll az összeütközés veszélye, az a hajó köteles a másik útjából kitérni, amelyik a másikat saját jobb oldalán látja, és, ha az eset körülményei megengedik, kerülnie kell a másik hajó előtt való keresztezést.

16. szabály

Elsőbbség megadására kötelezett hajó eljárása

Minden hajó, amelyet e szabályok a másik hajó útjából való kitérésre köteleznek, amennyire csak lehetséges, tegyen korai és alapos intézkedést, hogy biztos távolságban maradjon.

17. szabály

Elsőbbséggel rendelkező hajó eljárása

a) (i) Ha két hajó közül az egyik köteles a másik útjából kitérni, a másiknak meg kell tartani útirányát és sebességét;
(ii) ez utóbbi hajó azonban, amint nyilvánvalóvá válik előtte, hogy az utat engedni köteles hajó e szabályok alkalmazásának tekintetében nem jár el helyesen, intézkedhet afelől, hogy az összeütközést egyedül a saját manőverével elkerülje.

b) Ha bármilyen oknál fogva, az a hajó, amelyik köteles megtartani menetirányát és sebességét, oly közeli helyzetben találja magát, hogy az összeütközést egyedül az utat engedni köteles hajó manőverével már nem lehet elkerülni, köteles olyan intézkedést tenni, ami a legjobban segíti az összeütközés elkerülését.

c) Az a géphajó, amelyik keresztező helyzetben e szabály a) (ii) pontjának megfelelően intézkedéseket tesz arra, hogy egy másik géphajóval az összeütközést elkerülje,

— amennyiben az eset körülményei ezt megengedik — ne változtassa menetirányát balra akkor, ha a másik hajó a saját bal oldalán van.

d) Ez a szabály nem mentesíti az utat engedni köteles hajót az alól a kötelezettsége alól, hogy a másik hajó útjából kitérjen.

18. szabály

A felelősség megoszlása a hajók között

Amennyiben a 9., 10. és 13. szabály eltérően nem rendelkezik:

a) Menetben lévő géphajó köteles kitérni a

(i) kormányképtelen hajónak;

(ii) manőverképességében korlátozott hajónak;

(iii) halászattal foglalkozó hajónak;

(iv) vitorlás hajónak.

b) Menetben lévő vitorlás hajó köteles kitérni a

(i) kormányképtelen hajónak;

(ii) manőverképességében korlátozott hajónak;

(iii) halászattal foglalkozó hajónak.

c) Menetben lévő, halászattal foglalkozó hajó, amennyire csak lehetséges, köteles kitérni a

(i) kormányképtelen hajónak;

(ii) manőverképességében korlátozott hajónak.

d) (i) Minden hajó, a kormányképtelen és manőverképességükben korlátozott hajókat kivéve, ha az eset körülményei megengedik, kerülje a merülése miatt mozgásában korlátozott, a 28. szabályban előírt jelzéseket viselő hajó biztonságos áthaladásának akadályozását;

(ii) merülése miatt mozgásában korlátozott hajó köteles különös óvatossággal, különleges állapotát teljes mértékben figyelembe véve hajózni.

e) Vízen lévő vízirepülőgép, általában tartsa magát kellő távolságban minden hajótól, és kerülje azok közlekedésének akadályozását. Olyan körülmények között azonban, amikor fennáll az összeütközés veszélye, köteles e rész szabályainak eleget tenni.

III. SZAKASZ — HAJÓ VEZETÉSE KORLÁTOZOTT LÁTÁSI VISZONYOK ESETÉN

19. szabály

Hajó vezetése korlátozott látási viszonyok esetén

a) Ez a szabály az egymás számára nem látható hajókra vonatkozik, amikor olyan területen vagy olyan terület közelében hajóznak, ahol a látási viszonyok korlátozottak.

b) Minden hajó olyan biztonságos sebességgel köteles haladni, amely megfelel a korlátozott látási viszonyok

fennálló körülményeinek és feltételeinek. Géphajó gépét azonnali manőverezésre kész állapotban kell tartani.

c) Minden hajó, amikor e rész I. szakaszának szabályai szerint jár el, köteles kellő tekintettel lenni a korlátozott látási viszonyok fennálló körülményeire és feltételeire.

d) Az a hajó, amelyik egy másik hajó jelenlétét csak a radaron fedezi fel, köteles meghatározni, hogy túl közeli helyzet van-e kialakulóban, és/vagy fennáll-e az összeütközés veszélye. Amennyiben igen, akkor kellő időben köteles elkerülő intézkedéseket tenni, azzal a feltétellel, hogy ha az ilyen intézkedés útírány-változtatásból áll, akkor a lehetőségekhez képest el kell kerülni a következőket:

(i) a harántvonala előtt lévő hajó esetében a balra történő útírány-változtatást, hacsak az nem utolért hajó;

(ii) menetírány-változtatást a hajó felé, ha az a harántvonalaiban vagy a harántvonala mögött van.

d) Hacsak megállapítást nem nyert, hogy az összeütközés veszélye nem áll fenn, minden hajó, amelyik a harántvonala előttinek tűnő irányból másik hajó kódjelzését hallja, vagy a harántvonala előtti hajóval való túl közeli helyzetet nem tudja elkerülni, köteles sebességét olyan minimálisra lecsökkenteni, amennyivel még útírányában tartható. Ha szükséges, teljesen meg kell állítani a hajót, és minden körülmények között a legmesszebbmenő óvatossággal kell hajózni, amíg az összeütközés veszélye el nem múlt.

„C” RÉSZ — LÁMPÁK ÉS JELZŐTESTEK

20. szabály

Alkalmazás

a) Az e részben foglalt szabályoknak az időjárási viszonyoktól függetlenül eleget kell tenni.

b) A lámpákra vonatkozó szabályoknak napnyugtától napkeltéig kell eleget tenni, és ez alatt az idő alatt tilos más lámpákat viselni, kivéve az olyan lámpákat, amelyek nem téveszthetők össze az e szabályokban körülírt lámpákkal, vagy hátrányosan nem befolyásolják azok láthatóságát vagy megkülönböztető jellemzőit, vagy nem zavarják a megfelelő figyelőszolgálat fenntartását.

c) Aze szabályokban előírt lámpákat, amennyiben azok a hajón megvannak, korlátozott látási viszonyok mellett is viselni kell napkeltétől napnyugtáig, vagy minden olyan egyéb körülmény esetén, amikor az szükségesnek tűnik viselni lehet.

d) A jelzőtestekre vonatkozó szabályoknak nappal kell eleget tenni.

e) Az ezekben a szabályokban körülírt lámpáknak és jelzőtesteknek meg kell felelni e szabályok I. Melléklete rendelkezéseinek.

21. szabály

Fogalommeghatározások

a) *Árboclámpa*: a hajó hosszanti középvonala fölött elhelyezett fehér lámpa, amely a látóhatáron 225 foknyi ívben, folyamatosan világít, és úgy van rögzítve, hogy egyenesen előlről, a hajó harántvonalán túl, hátrafelé, mindkét oldalán 22,5 fokig világít.

b) *Oldallámpák*: a jobb oldalon egy zöld fényű, illetve a bal oldalon egy piros fényű lámpa, amelyek mindegyike a felszerelése szerinti oldalon, a látóhatár irányába megszakítás nélküli 112,5 foknyi íven bocsátja ki fényét, a hajó hossz tengely és a hajóorr metszési pontjától, a hajó harántvonalán túl, hátrafelé 22,5 fokig, 20 méternél kisebb hosszúságú hajón, az oldallámpákat a hajó hosszanti középvonalában viselt egyetlen lámpatestben lehet egyesíteni.

c) *Farlámpa*: a hajófarhoz lehető legközelebb elhelyezett fehér fényű lámpa, amely a látóhatár irányába 135 foknyi megszakítás nélküli íven bocsátja ki fényét, és úgy van rögzítve, hogy a hajó hossz tengely és a hajófar metszési pontjától mindkét oldalra 67,5 fokot világít be.

d) *Vontatólámpa*: sárga fényű lámpa, melynek jellemzői azonosak ennek a szabálynak a c) bekezdésében ismertetett farlámpáéval.

e) *Minden oldalról látható lámpa*: lámpa, amely a látóhatár irányába 360 foknyi, megszakítás nélküli íven bocsátja ki fényét.

f) *Villanólámpa*: olyan lámpát jelent, amely rendszeres időközönként, percenként 120 vagy annál nagyobb gyakorisággal, villanó jelzést ad.

22. szabály

A lámpák láthatósága

Az ezekben a szabályokban előírt lámpáknak az e szabályok I. Melléklete 8. szakaszában meghatározott fényerősségűnek kell lenniük, hogy legalább az alábbi távolságból láthatók legyenek:

a) 50 méter hosszúságú vagy annál hosszabb hajón:
— árboclámpa: 6 mérföld;
— oldallámpa: 3 mérföld;
— farlámpa: 3 mérföld;
— vontatólámpa: 3 mérföld;
— fehér, vörös, zöld vagy sárga minden oldalról látható lámpa: 3 mérföld.

b) 12 méter hosszúságú vagy annál hosszabb, de 50 méternél kisebb hosszúságú hajón:

— árboclámpa: 5 mérföld, kivéve, ha a hajó hossza 20 méternél kevesebb, 3 mérföld;
— oldallámpa: 2 mérföld;
— farlámpa: 2 mérföld;
— vontatólámpa: 2 mérföld;

— fehér, vörös, zöld vagy sárga minden oldalról látható lámpa: 2 mérföld.

c) 12 méternél kisebb hosszúságú hajókon:

— árboclámpa: 2 mérföld;

— oldallámpa: 1 mérföld;

— farlámpa: 2 mérföld;

— vontatólámpa: 2 mérföld;

— fehér, vörös, zöld vagy sárga minden oldalról látható lámpa: 2 mérföld.

d) Nehezen észlelhető, részben alámerült hajón vagy vontatott objektumokon:

— minden oldalról látható fehér lámpa: 3 mérföld.

23. szabály

Menetben lévő géphajók

a) Menetben lévő géphajónak viselni kell:

(i) elöl egy árboclámpát;

(ii) az elöl lévő mögött és annál magasabban egy második árboclámpát, azzal a feltétellel, hogy 50 méternél kisebb hosszúságú hajó az ilyen lámpát nem köteles viselni, de viselheti;

(iii) oldallámpákat;

(iv) farlámpát.

b) Légpárnás hajónak, ha a vízből kiemelkedve közlekedik, az e szabály a) bekezdésében előírt lámpákon felül egy minden oldalról látható sárga fényű villanólámpát is viselni kell.

c) (i) 12 méternél kisebb hosszúságú géphajó az e szabály a) bekezdésében előírt lámpák helyett egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát és az oldallámpákat viselheti;

(ii) 7 méternél kisebb hosszúságú géphajó, melynek legnagyobb sebessége nem haladja meg a 7 csomót, az e szabály a) bekezdésében előírt lámpák helyett egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát viselhet. Az ilyen hajó, ha lehetséges, viseljen oldallámpákat is;

(iii) a 12 méternél kisebb hosszúságú géphajón az árboclámpát vagy a minden oldalról látható lámpát, amennyiben a középvonalban való elhelyezésük nem lehetséges, a hajó hosszanti középvonalán kívül is el lehet helyezni, feltéve, hogy az oldallámpákat egyetlen egyesített lámpásként, a hajó hosszanti középvonalában, illetve az árboclámpa vagy a minden oldalról látható lámpa elhelyezésének hosszanti vonalához lehető legközelebb viseli.

24. szabály

Vontatás és tolóhajózás

a) Géphajó, ha vontat viselni köteles:

(i) a 23. a) (i), illetve az a) (ii) szabályokban előírt lámpa helyett, függőleges vonalban két árboclámpát. Ha a vontatmány hossza, a vontatóhajó farától a vontatmány

végéig mérve, meghaladja a 200 métert, függőleges vonalban három ilyen lámpát;

(ii) oldallámpákat;

(iii) farlámpát;

(iv) vontatólámpát, függőleges vonalban a farlámpa felett;

(v) ha a vontatmány hossza a 200 métert meghaladja, egy rombusz alakú jelzőtestet, ahol az a legjobban látható.

b) Ha a tolóhajó és az előtte tolt hajó egy összesített egységbe van mereven összezsugorolva, egyetlen géphajónak tekintendő, és a 23. szabályban előírt lámpákat kell viselnie.

c) A géphajó, ha maga előtt tol, vagy mellévelt alakzatban vontat, kivéve az összesített egységet, viselni köteles:

(i) a 23. a) (i), illetve az a) (ii) szabályban előírt lámpa helyett, függőleges vonalban két árboclámpát;

(ii) oldallámpákat;

(iii) farlámpát.

d) Az a géphajó, amelyre vonatkozik e szabály a) vagy c) bekezdése, köteles eleget tenni a 23. a) (ii) szabálynak is.

e) Az a vontatott hajó vagy objektum, amely eltér e szabály g) bekezdésében említettektől, viselni köteles:

(i) oldallámpákat;

(ii) farlámpát;

(iii) ha a vontatmány hossza meghaladja a 200 métert, egy rombusz alakú jelzőtestet, ahol az a legjobban látható.

f) Egy csoportban, mellévelt alakzatban továbbított vagy tolt hajókat, függetlenül azok számától, egyetlen hajóként kell kivilágítani,

(i) elöl tolt hajó, amelyik nem alkotja részét egy összesített egységnek, az elején, oldallámpákat köteles viselni;

(ii) mellévelt alakzatban továbbított hajó, farlámpát és az elején oldallámpákat köteles viselni.

g) Vontatott, nehezen észlelhető, részben alámerült hajó vagy objektum, vagy hajók és objektumok kombinációja viselni köteles:

(i) ha szélessége 25 méternél kevesebb, egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát a hajó elején vagy annak közelében és egy másik minden oldalról látható fehér fényű lámpát a hajó farán vagy annak közelében, azzal a kivétellel, hogy a folyadékszállító úszótömlők elején vagy annak közelében nem szükséges lámpát kitűzni;

(ii) ha szélessége 25 méter vagy annál nagyobb, két további minden oldalról látható fehér fényű lámpát a szélein vagy annak közelében;

(iii) ha a hossza meghaladja a 100 métert, további minden oldalról látható fehér fényű lámpákat az (i) és az (ii) pontokban előírt lámpák között úgy, hogy a lámpák közötti távolság ne haladja meg a 100 métert;

(iv) egy rombusz alakú jelzőtestet az utolsó vontatott hajó vagy tárgy leghátsó kinyúló elemén, valamint, ha a vontatmány hossza meghaladja a 200 métert, egy további rombusz alakú jelzőtestet, amennyire csak lehetséges legelől és ott, ahonnan az a legjobban látható.

h) Amennyiben valamilyen elfogatható ok miatt, a vontatott hajón vagy tárgyon e szabály e) vagy g) bekezdésében előírt lámpák vagy jelzőtestek elhelyezése gyakorlatilag

nem megoldható, minden lehetséges intézkedést meg kell tenni a vontatott hajó vagy tárgy kivilágítása érdekében, hogy legalább az ilyen hajó vagy tárgy jelenlétét jelezzék.

i) Amennyiben valamilyen elfogadható ok miatt, egy szokásos körülmények között vontatási műveletekkel nem foglalkozó hajón, az e szabály a) vagy c) bekezdéseiben előírt lámpák elhelyezése gyakorlatilag nem megoldható, az ilyen hajó nem köteles azokat a lámpákat viselni, amikor egy veszélyben lévő, vagy egyébként segítségre szoruló másik hajót vontat. Minden lehetséges intézkedést meg kell tenni, hogy jelezzék a vontató és a vontatott hajó közötti kapcsolat természetét, ahogy arra a 36. szabály feljogosít, főleg a vontatókötél megvilágításával.

25. szabály

Menetben lévő vitorlás és evezős hajók

a) Vitorlás hajó menetben viselni köteles:

(i) oldallámpákat;

(ii) farlámpt.

b) 20 méternél kisebb hosszúságú vitorlás hajón, az e szabály a) bekezdésében előírt lámpákat egy lámpásban is lehet kombinálni és az árboc tetején vagy annak közelében viselni, ahol az a legjobban látható.

c) Menetben lévő vitorlás hajó, az e szabály a) bekezdésében előírt lámpákon felül, az árboc csúcsán vagy annak közelében, ahol azok a legjobban láthatók, viselhet két függőleges vonalban elhelyezett, minden oldalról látható lámpát, melyek közül a felső vörös, az alsó zöld fényű, de ezeket a lámpákat nem viselheti az e szabály b) bekezdésében engedélyezett kombinált lámpással együtt.

d) (i) 7 méternél kisebb hosszúságú vitorlás hajónak, ha lehetséges, viselnie kell az e szabály a) vagy b) bekezdésében előírt lámpákat, de ha nem viseli, akkor köteles kéznél tartani egy fehér fényű villamos lámpát vagy meggyújtott lámpást, melyet az összeütközés elkerülése érdekében kellő időben fel kell mutatnia;

(ii) evezővel haladó hajó viselheti az e szabályban, a vitorlás hajók számára előírt lámpákat, de ha nem viseli, akkor köteles kéznél tartani egy fehér fényű villamos lámpát vagy meggyújtott lámpást, melyet az összeütközés elkerülése érdekében kellő időben fel kell mutatnia.

e) Vitorlával haladó hajó, amikor gépét is használja, köteles az elején, ahol az a legjobban látható, egy csúcsával lefelé mutató kúp alakú jelzőtestet viselni.

26. szabály

Halászhajók

a) Halászzal elfoglalt hajók, úgy menetben, mind horgonyon, csak az e szabályban előírt lámpákat és jelzőtesteket viselhetik.

b) Az a hajó, amelyik vonóhálós halászatot végez, ami alatt fenékháló vagy más halászeszközként használt felszerelés vízen keresztüli vonszolását értjük, köteles viselni:

(i) függőleges vonalban, egymás fölött elhelyezett két minden oldalról látható lámpát, melyek közül a felső zöld, az alsó fehér fényű, vagy egy jelzőtestet, amely két, egymás fölött függőleges vonalban elhelyezett, csúcsaikkal érintkező kúpból áll;

(ii) a minden oldalról látható zöld lámpa mögött és annál magasabban egy árboclámpát; 50 méternél kisebb hosszúságú hajó nem köteles ilyen lámpát viselni, de viselheti azt;

(iii) ha a vízhez viszonyítva halad, az e bekezdésben előírt lámpákon kívül oldallámpákat és farlámpt is.

c) Halászzal, de nem vonóhálós halászzal, elfoglalt hajó viselni köteles:

(i) függőleges vonalban, egymás fölött elhelyezett két minden oldalról látható lámpát, melyek közül a felső vörös, az alsó fehér fényű, vagy egy jelzőtestet, amely két, egymás fölött függőleges vonalban elhelyezett, csúcsaikkal érintkező kúpból áll;

(ii) ha halászeszköze a hajótól vízszintes irányban 150 méternél messzebbre nyúlik ki, egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát, vagy egy csúcsával felfelé mutató kúpot a halászeszköz irányában;

(iii) ha a vízhez viszonyítva halad, az e bekezdésben előírt lámpákon kívül oldallámpákat és farlámpt is.

d) Halászzal elfoglalt hajó közvetlen közelében halászó hajónak viselnie kell az e szabály II. Mellékletében leírt kiegészítő jelzéseket.

e) Amikor egy hajó nem foglalkozik halászzal, nem viselheti azokat a lámpákat és jelzőtesteket, amelyeket e szabály ír elő, hanem csak azokat, amelyek a hosszának megfelelő hajókra vannak előírva.

27. szabály

Kormányképtelen vagy manőverképességükben korlátozott hajók

a) Kormányképtelen hajó viselni köteles:

(i) függőleges vonalban egymás fölött, két minden oldalról látható vörös lámpát, ahol azok a legjobban láthatók;

(ii) függőleges vonalban egymás fölött, két gömböt vagy hasonló jelzőtestet, ahol azok a legjobban láthatók;

(iii) ha a vízhez viszonyítva halad, az e bekezdésben előírt lámpákon kívül oldallámpákat és farlámpt is.

b) Manőverképességében korlátozott hajó, kivéve az aknaszedéssel elfoglalt hajót, viselni köteles:

(i) függőleges vonalban egymás fölött, három minden oldalról látható lámpát, ahol azok a legjobban láthatók. E lámpák közül a legfelsőnek és a legalsónak vörösnek, a középsőnek fehérnek kell lenni;

(ii) függőleges vonalban egymás fölött, három jelzőtestet, ahol azok a legjobban láthatók. E jelzőtestek közül a

legfelsőnek és a legalsónak gömbnek, a középsőnek rombusz alakúnak kell lenni;

(iii) ha a vízhez viszonyítva halad, az (i) pontban előírt lámpákon kívül árboclámpát vagy árboclámpákat, oldal-lámpákat és farlámpát is;

(iv) amikor horgonyon áll, az (i) és (ii) pontban előírt lámpákon és jelzőtesteken kívül, a 30. szabályban előírt lámpát, lámpákat vagy jelzőtestet is.

c) Olyan vontatási művelettel elfoglalt géphajó, amely művelet a vontatóhajót és a vontatmányt súlyosan korlátozza abban a képességében, hogy az útirányából kitérjen, a 24. a) szabályban előírt lámpákon és jelzőtesteken kívül köteles viselni e szabály b) (i) és (ii) pontjaiban előírt lámpákat és jelzőtesteket is.

d) Kotrással vagy víz alatti munkákkal elfoglalt hajó, ha manőverképességében korlátozva van, köteles viselni az e szabály b) (i), (ii) és (iii) pontjaiban előírt lámpákat és jelzőtesteket, és, ha akadály áll fent, ezen felül viselnie kell:

(i) függőleges vonalban egymás fölött, két minden oldalról látható vörös fényű lámpát vagy két gömböt, hogy jelezze azt az oldalt, ahol az akadály van;

(ii) függőleges vonalban egymás fölött, két minden oldalról látható zöld fényű lámpát vagy két rombusz alakú jelzőtestet, hogy jelezze azt az oldalt, ahol egy másik hajó elhaladhat mellette;

(iii) amikor horgonyon áll, a 30. szabályban előírt lámpák és jelzőtest helyett, az e bekezdésben előírt lámpákat és jelzőtesteket.

e) Ha egy bűvármunkálatokkal elfoglalt hajó mérete nem teszi lehetővé, hogy viselje az e szabály d) bekezdésében előírt összes lámpát és jelzőtestet, az alábbiakat kell viselnie:

(i) függőleges vonalban egymás fölött, három minden oldalról látható lámpát, ahol azok a legjobban láthatók. E lámpák közül a legfelsőnek és a legalsónak vörösnek, a középsőnek fehérnek kell lenni;

(ii) a Nemzetközi Kód „A” lobogójának, legalább 1 méter magas, merev mását. Intézkedni kell annak biztosításáról, hogy ez minden oldalról látható legyen.

f) Aknaszedési munkákkal elfoglalt hajónak, a 23. szabályban, a géphajók számára előírt lámpákon, vagy a 30. szabályban, a horgonyon álló hajók számára előírt lámpákon és jelzőtesten kívül, az adott helyzetnek megfelelően még viselni kell három minden oldalról látható zöld lámpát vagy három gömböt. E lámpák vagy jelzőtestek közül egyet az előárboc csúcsához közel, egyet-egyed pedig az előárboc kereszttrúdjának mindkét végén kell elhelyezni. Ezek a lámpák vagy jelzőtestek azt jelzik, hogy másik hajónak veszélyes 1000 méternél jobban megközelíteni az aknamentesítést végző hajót.

g) 12 méternél kisebb hosszúságú hajóknak, kivéve azokat, amelyek bűvármunkálatokkal vannak elfoglalva, nem kötelező az e szabályban előírt lámpákat és jelzőtesteket viselni.

h) Az e szabályban előírt jelzések nem veszélyben lévő vagy segítséget kérő hajók jelzései. Ezeket a jelzéseket e szabályok IV. Melléklete tartalmazza.

28. szabály

Merülésük miatt mozgásukban korlátozott hajók

Merülése miatt mozgásában korlátozott hajó, a 23. szabályban, a géphajók számára előírt lámpákon kívül, ahol az a legjobban látszik, viselhet függőleges vonalban egymás fölött, három minden oldalról látható vörös lámpát vagy egy hengert.

29. szabály

Révkalauzhajó

a) Révkalauzi feladatot ellátó hajónak viselni kell:

(i) az árboc csúcsán vagy annak közelében, függőleges vonalban egymás fölött két minden oldalról látható lámpát, melyek közül a felső fehér, az alsó vörös fényű;

(ii) menet közben, ezen felül oldallámpákat és farlámpát is;

(iii) amikor horgonyon áll, az (i) pontban előírt lámpákon kívül, a 30. szabályban, a horgonyon álló hajókra előírt lámpákat és jelzőtestet is.

b) Révkalauzhajó, ha nincs révkalauz-szolgálatban, a vele azonos hosszúságú hajók számára előírt lámpákat köteles viselni.

30. szabály

Horgonyon álló hajók és zátonyra futott hajók

a) Horgonyon álló hajónak, ahol az a legjobban látható, viselni kell:

(i) az elején, egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát vagy egy gömböt;

(ii) a farán vagy annak közelében, az (i) pontban előírt lámpa szintjénél alacsonyabban, egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát.

b) 50 méternél kisebb hosszúságú hajó, az e szabály a) bekezdésében előírt lámpák helyett, ott, ahol az a legjobban látható, viselhet egy minden oldalról látható fehér fényű lámpát.

c) Horgonyon álló hajó, ezen felül megvilágíthatja fedélzetét a rendelkezésre álló munka- vagy más azzal egyenértékű lámpákkal, azonban a 100 méter vagy azt meghaladó hosszúságú hajók esetében ez kötelező.

d) Zátonyra futott hajó köteles e szabály a) vagy b) bekezdésében előírt lámpákat, valamint, ott, ahol azok a legjobban láthatók az alábbiakat viselni:

(i) függőleges vonalban egymás alatt, két minden oldalról látható vörös fényű lámpát;

(ii) függőleges vonalban egymás alatt három gömböt.

e) 7 méternél kisebb hosszúságú hajó, ha olyan helyen áll horgonyon, amely nincs keskeny csatornában, hajó-

útban, horgonyzóhelyen, vagy annak közelében, vagy ahol rendes körülmények között más hajók közlekednek, nem köteles az e szabály *a)* és *b)* bekezdésében előírt lámpákat és jelzőtestet viselni.

f) 12 méternél kisebb hosszúságú, zátonyra futott hajó nem köteles az e szabály *d)* *(i)* és *(ii)* pontjaiban előírt lámpákat vagy jelzőtesteket viselni.

31. szabály

Vízirepülőgépek

Abban az esetben, ha egy vízirepülőgép gyakorlatilag nem tudja viselni az e rész szabályaiban előírt lámpákat és jelzőtesteket, az előírt jellemzőkkel, vagy az előírt helyen, amennyire csak lehetséges, azokhoz leginkább hasonló tulajdonságú és elhelyezésű lámpákat és jelzőtesteket köteles viselni.

„D” RÉSZ — HANG- ÉS FÉNYJELZÉSEK

32. szabály

Meghatározások

a) A „síp” szó minden olyan hangjelző készülékre értendő, amely képes az előírt hangjelzések leadására, és megfelel e szabályok III. Mellékletében található műszaki leírásnak.

b) A „rövid hangjel” kifejezés egy körülbelül egy másodpercig tartó hangjelet jelent.

c) A „hosszú hangjel” kifejezés egy négy és hat másodperc közötti időtartamig tartó hangjelet jelent.

33. szabály

Hangjelző eszközök

a) 12 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajót síppal és haranggal kell ellátni, a 100 méternél nagyobb hosszúságú hajót, ezen felül el kell látni egy gonggal is, amelynek a hangszíne és hangja nem téveszthető össze a harangéval. A sípnek, a harangnak és a gongnak meg kell felelni e szabály III. Mellékletében található műszaki leírásoknak. A harang, vagy a gong, vagy mindkettő helyettesíthető más eszközzel, melynek azzal azonos hangjellemzői vannak, azzal a feltétellel, hogy mindig lehetséges legyen az előírt hangjelzések kézi leadása.

b) 12 méternél kisebb hosszúságú hajón nem kötelező az e szabály *a)* bekezdésében előírt hangjelző berendezések megléte, de ha a hajó ezekkel nem rendelkezik, el kell látni valamilyen, hatékony hangjelzés adására alkalmas, más eszközzel.

34. szabály

Manőver- és figyelmeztető jelzések

a) Amikor a hajók egymás látókörében vannak, menetben lévő géphajó, ha az e szabályokban engedélyezett vagy előírt módon manőverezik, ezt a manővert a sípjával leadott következő jelzésekkel köteles jelezni:

— egy rövid hangjellel, amely azt jelenti: „Menetirányomat jobbra változtatom”;

— két rövid hangjellel, amely azt jelenti: „Menetirányomat balra változtatom”;

— három rövid hangjellel, amely azt jelenti: „Gépemmel hátraveretek”.

b) E szabály *a)* bekezdésében előírt hangjelzéseket a hajók kiegészíthetik fényjelzésekkel, melyeket a manőver végrehajtása közben megfelelő időközönként ismételnék:

(i) ezeknek a fényjelzéseknek az alábbi a jelentése:

— egy villanó fényjel: „Menetirányomat jobbra változtatom”;

— két villanó fényjel: „Menetirányomat balra változtatom”;

— három villanó fényjel: „Gépemmel hátraveretek”;

(ii) a felvillanások időtartamának körülbelül egy másodpercesnek kell lenni, a felvillanások közötti időtartamnak körülbelül egy másodpercnek kell lenni, egymást követő jelzések között a szünet nem lehet kevesebb, mint tíz másodperc;

(iii) e jelzésre használt lámpa, ha ilyen van, legalább 5 mérföldes körzetből látható, minden oldalról látható fehér lámpa legyen, és meg kell felelnie az e szabályok I. Mellékletében foglalt rendelkezéseknek.

c) Ha keskeny csatornában vagy hajózó útban vannak egymás látókörében:

(i) egy másik hajót előzni szándékozó hajónak, a 9. *e)* *(i)* szabálynak megfelelően, szándékát a sípjával leadott alábbi hangjelzésekkel kell jeleznie:

— két hosszú hangjel, melyet egy rövid hangjel követ, jelentése: „Előzni szándékozom a hajóját a jobb oldalán”;

— két hosszú hangjel, melyet két rövid hangjel követ, jelentése: „Előzni szándékozom a hajóját a bal oldalán”;

(ii) a megelőzendő hajónak, amikor a 9. *e)* *(i)* szabálynak megfelelően jár el, hozzájárulását az alábbi sípjával adott hangjelzéssel köteles jelezni:

— egy hosszú, egy rövid, egy hosszú és egy rövid hangjel, ebben a sorrendben.

d) Amikor egymás látókörében lévő hajók egymás felé közelednek és valamilyen okból bármelyikük nincs tisztában a másik szándékával vagy eljárásával, vagy kétségesnek ítéli meg, hogy a másik által követett eljárás elegendő-e az összeütközés elkerülésére, a bizonytalanságban lévő hajó azonnal köteles az ilyen kételyét sípjával leadott, legalább öt rövid, gyors egymás utáni hangjelzéssel jelezni. Az ilyen jelzés kiegészíthető legalább öt rövid, gyors villanó fényjellel álló fényjelzéssel.

e) Szűk csatorna, vagy hajóút kanyarulatához, vagy olyan körzetéhez közeledő hajó, ahol más hajók közben akadály miatt takarásba kerülhetnek, köteles egy hosszú hangjelzést adni. A kanyarban vagy a közben akadály mögötti takarásban, közeledő, hallótávolságban lévő hajó köteles erre a hangjelzésre egy hosszú hangjelzéssel válaszolni.

f) Ha egy hajón több síp van elhelyezve, és ezek távolsága egymástól meghaladja a 100 métert, a manőver- és figyelmeztető jelzések leadására csak az egyik sípot szabad használni.

35. szabály

Hangjelzések korlátozott látási viszonyok között

Olyan körzetben, vagy annak közelében, ahol a látási viszonyok korlátozottak, akár nappal, akár éjjel e szabályban előírt jelzéseket kell az alábbiak szerint használni:

a) A vízhez viszonyítva haladó géphajónak, 2 percnél nem hosszabb időközönként egy hosszú hangjelet kell adni.

b) Menetben lévő, de megállított és a vízhez képest nem haladó géphajónak, 2 percnél nem hosszabb időközönként két, egymást követő hosszú hangjelet kell adni, melyek között a szünet körülbelül 2 másodperc.

c) Kormányképtelen hajó, manőverképességében korlátozott hajó, merülése miatt mozgásában korlátozott hajó, vitorlás hajó, halászattal elfoglalt hajó és másik hajó vontatásával vagy tolásával elfoglalt hajó az ennek a szabálynak a) vagy b) bekezdésében előírt jelzések helyett, 2 percnél nem hosszabb időközönként három, egymást követő hangjelet köteles adni, nevezetesen egy hosszú hangjelet, melyet két rövid hangjel követ.

d) Halászattal elfoglalt hajó, amikor horgonyon áll, valamint a manőverképességében korlátozott hajó, amikor horgonyon állva munkát végez, az e szabály g) bekezdésében előírt jelzések helyett az e szabály c) bekezdésében előírt hangjelzést köteles adni.

e) Vontatott hajó vagy ha több hajót vontatnak a vontatmány utolsó hajója, ha személyzet van rajta, 2 percnél nem hosszabb időközönként négy, egymást követő hangjelet köteles adni, nevezetesen egy hosszú hangjelet, amelyet három rövid hangjel követ. Ha gyakorlatilag megoldható, ezt a jelzést közvetlenül a vontatóhajó által adott jelzés után kell adni.

f) Ha a tolóhajó és az elől tolt hajó egy összesített egységbe van mereven összezsugorolva, azokat egyetlen géphajónak kell tekinteni, és az e szabály a) vagy b) bekezdésében előírt jelzéseket kell adnia.

g) Horgonyon álló hajó egy percnél nem hosszabb időközönként köteles a harangot körülbelül 5 másodpercig gyorsan kongatni. 100 méter vagy azt meghaladó hosszúságú hajón, a harangot a hajó elején kell megszólaltatni, és közvetlenül a harang kongatását követően, a hajó farán a gongot kell körülbelül 5 másodpercig, gyors ütemben ütni.

Horgonyon álló hajó, ezen felül, három egymást követő hangjelzést is adhat, nevezetesen egy rövidet, egy hosszút és egy rövidet, hogy egy közeledő hajót figyelmeztessen helyzetére és az összeütközés lehetőségére.

h) Zátonyra futott hajó az e szabály g) bekezdésében előírt harang és, ha az szükséges, gong jelzést köteles adni, ezen felül, közvetlenül a gyors harangkongatás előtt és az után három különálló, jól megkülönböztethető harangütést is kell adnia. Zátonyra futott hajó ezen felül megfelelő hangjelzést is adhat.

i) 12 méternél kisebb hosszúságú hajó nem köteles a fent említett jelzéseket adni, de ha ezeket nem adja, 2 percnél nem nagyobb időközökben, más, hatékony hangjelzéseket kell adnia.

j) Révkalauzhajó, amikor révkalauz szolgálatot lát el, az e szabály a), b) vagy g) bekezdésében előírt jelzéseken kívül négy rövid hangjellel álló megkülönböztető jelzést is adhat.

36. szabály

Figyelemfelkeltő jelzések

Ha egy másik hajó figyelmének felkeltése szükséges, minden hajó adhat olyan fény- vagy hangjelzéseket, melyek nem téveszthetők össze az e szabályokban máshol engedélyezett jelzésekkel, vagy fényszórója fénysugarát a veszély felé irányíthatja úgy, hogy azzal semmilyen más hajót ne zavarjon. Másik hajó figyelmének felkeltésére adott minden fényjelzésnek olyannak kell lenni, hogy az ne legyen összetéveszthető semmilyen hajózási jelzéssel. E szabály céljából történő alkalmazás során kerülni kell a nagy fényerejű, szaggatott fényű vagy forgó lámpák, mint például a villanólámpák használatát.

37. szabály

Vészjelzések

Amikor egy hajó veszélyben van, és segítségre van szüksége, az e szabály IV. Mellékletében felsorolt jelzéseket kell használnia, vagy viselnie.

„E” RÉSZ — MENTESÍTÉS

38. szabály

Mentesítés

Minden hajó (vagy hajóosztály), amelynek gerincét e szabályok hatálybalépése előtt fektették le, vagy annak megfelelő építési állapotban volt, feltéve, hogy megfelel az 1960. évi tengeren történő összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályok követelményeinek, men-

tesíthető a jelen szabályok alkalmazása alól az alábbiak szerint:

a) A 22. szabályban előírt látótávolságú lámpák felszerelése alól, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő négy évig.

b) E szabályok I. Mellékletének 7. szakaszában előírtaknak megfelelő színjellemzőkkel rendelkező lámpák felszerelése alól, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő négy évig.

c) A lámpák áthelyezése alól, az angol mértékegységről metrikusra történt átváltás és a méretek kerekítése miatt, végleges felmentés.

d) (i) Az árboclámpáknak, az e szabályok I. Melléklete 3. a) szakaszának előírásai szerinti áthelyezése alól, a 150 méternél kisebb hosszúságú hajókon, végleges felmentés;

(ii) az árboclámpáknak, az e szabályok I. Melléklete 3. a) szakaszának előírásai szerinti áthelyezése alól, a 150 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajókon, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő kilenc évig.

e) Az árboclámpáknak, az e szabályok I. Melléklete 2. b) szakaszának előírásai szerinti áthelyezése alól, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő kilenc évig.

f) Az oldallámpáknak, az e szabályok I. Melléklete 2. g) és 3. b) szakaszának előírásai szerinti áthelyezése alól, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő kilenc évig.

g) A hangjelző berendezésekre vonatkozó, e szabályok III. Mellékletében előírt követelmények alól, e szabályok hatálybalépésének dátumát követő kilenc évig.

h) A minden oldalról látható lámpáknak, az e szabályok I. Melléklete 9. b) szakaszának előírásai szerinti áthelyezése alól, végleges felmentés.

I. MELLÉKLET

Lámpák és jelzőtestek elhelyezése és műszaki adatai

1. Fogalommeghatározás

A „hajótest fölötti magasság” kifejezés a legfelső folytonos fedélzet fölötti magasságot jelenti. Ezt a magasságot, a lámpa elhelyezésének helyétől lefelé, függőleges irányban kell mérni.

2. A lámpák függőleges elhelyezése és a közöttük lévő távolság

a) 20 méter vagy annál nagyobb hosszúságú géphajón az árboclámpákat az alábbiak szerint kell elhelyezni:

(i) a mellső árboclámpát, vagy ha csak egy árboclámpát visel a hajó, akkor azt, a hajótest fölött legalább 6 méter magasságban, és ha a hajó szélessége meghaladja a 6 métert, akkor a hajótest fölött legalább a szélességgel azonos magasságban kell elhelyezni, azonban a lámpát nem szük-

séges a hajótest fölött 12 méternél nagyobb magasságban elhelyezni;

(ii) ha a hajó két árboclámpát visel, a hátsót legalább 4,5 méterrel magasabban kell elhelyezni, mint az elsőt.

b) Géphajó árboclámpái közötti függőleges távolság olyan legyen, hogy a hajó minden szokásos úszási helyzetében, az orrtől mért 1000 méter távolságból, a tengerszintről nézve, a hátsó lámpát az első lámpa fölött, attól elkülönülve lehessen látni.

c) 12 méter hosszú, de 20 méternél kisebb hosszúságú géphajó árboclámpáját a mellvéd fölött legalább 2,5 méter magasságban kell elhelyezni.

d) 12 méternél kisebb hosszúságú géphajó a legfelső lámpáját, a mellvéd fölött 2,5 méternél alacsonyabban is viselheti. Mindamellet, ha az oldallámpákon és farlímpán felül, árboclámpát, vagy az oldallámpákon felül, a 23. c) (i) szabályban előírt minden oldalról látható lámpát is viseli, akkor az ilyen árboclámpát vagy minden oldalról látható lámpát legalább 1 méterrel az oldallámpák fölött kell viselnie.

e) Másik hajó vontatásával vagy tolasásával elfoglalt géphajók részére előírt két vagy három árboclámpa közül egyet ugyanazon a helyen kell elhelyezni, mint az első vagy a hátsó árboclámpát, illetve amennyiben azt a hátsó árbocon viselik, a hátsó árbocon elhelyezett lámpák közül a legalsó, függőlegesen legalább 4,5 méterrel magasabban legyen, mint az első árboclámpa.

f) (i) A 23. a) szabályban előírt árboclámpát vagy árboclámpákat úgy kell elhelyezni, hogy azok, kivéve a (ii) bekezdésben előírtakat, minden más lámpa és akadály fölött, azoktól szabadon legyenek;

(ii) ha gyakorlatilag nem megoldható, hogy a 27. b) (i) vagy a 28. szabályban előírt minden oldalról látható lámpákat az árboclámpák alatt viseljék, ezek viselhetők a hátsó árboclámpa vagy árboclámpák felett, vagy az első és hátsó árboclámpa vagy árboclámpák között, feltéve, hogy ez utóbbi esetben, az ezen Melléklet 3. c) bekezdés követelményeinek eleget tesznek.

g) Géphajó oldallámpáit a hajótest fölött olyan magasságban kell elhelyezni, amely nem haladja meg a mellső árboclámpa magasságának háromnegyedét. Ezek ne legyenek annyira alacsonyan, hogy fényüket a fedélzeti lámpák zavarhassák.

h) Az oldallámpákat, ha azok egy kombinált lámpában vannak egyesítve, és egy 20 méternél kisebb hosszúságú géphajó viseli, legalább 1 méterrel az árboclámpa alatt kell elhelyezni.

i) Amikor a szabályok két vagy három lámpa viselését egymás fölött, függőleges vonalban írják elő, azokat az alábbi térközökkel kell elhelyezni:

(i) 20 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajón, az ilyen lámpákat egymástól legalább 2 méterre, és e lámpák közül a legalsót, kivéve, amikor vontatólámpa van előírva, legalább 4 méterre kell a hajótest fölött elhelyezni;

(ii) 20 méternél kisebb hosszúságú hajón az ilyen lámpákat egymástól legalább 1 méterre, és e lámpák közül a

legalsót, kivéve, amikor vontatólámpa van előírva, legalább 2 méterre kell a habvéd fölött elhelyezni;

(iii) amikor egy hajó három lámpát visel, azokat egymástól egyenlő távolságra kell elhelyezni.

j) A halászzattal elfoglalt hajó számára előírt, két minden oldalról látható lámpa közül az alsónak, az oldallámpák fölött legalább kétszer olyan magasságban kell lenni, mint a függőleges vonalban egymás fölött lévő két lámpa közötti távolság.

k) A 30. a) (i) szabályban előírt mellső horgonylámpának, amikor a hajó két horgonylámpát visel, legalább 4,5 méterrel magasabban kell lenni, mint a hátsónak. 50 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajón, a mellső horgonylámpát, legalább 6 méterrel a hajótest fölött kell elhelyezni.

3. A lámpák vízszintes elhelyezése és a közöttük lévő távolság

a) Amikor egy géphajóra két árboclámpa van előírva, a közöttük lévő távolságnak legalább fél hajóhosszynak kell lenni, de nem szükséges, hogy az több, mint 100 méter legyen. A mellső lámpát nem lehet az ortókéztől több, mint egy negyed hajóhosszal hátrább elhelyezni.

b) 20 méter vagy annál nagyobb hosszúságú géphajón, az oldallámpákat tilos a mellső árboclámpa előtt elhelyezni. Azokat a hajó oldalán vagy annak közelében kell elhelyezni.

c) Ha a 27. b) (i) vagy a 28. szabályban előírt lámpákat függőlegesen a mellső és a hátsó árboclámpa vagy árboclámpák között helyezik el, ezeket a minden oldalról látható lámpákat, a hajó hosszirányú tengelyétől harántirányban mérve, legalább 2 méter vízszintes távolságra kell elhelyezni.

d) Amennyiben géphajó számára csak egyetlen árboclámpa van előírva, ezt a lámpát a hajó középvonala előtt kell viselni, kivéve a 20 méternél kisebb hosszúságú hajót, amelynek nem kell a főbordája előtt viselni ezt a lámpát, de olyan elől kell azt viselnie, amennyire az gyakorlatilag megoldható.

4. Halászhajók, kotróhajók és víz alatti munkálatokkal elfoglalt hajók irányjelző lámpáinak elhelyezési adatai

a) A halászzattal elfoglalt hajóról kieresztett halászeszköz irányát jelző, a 26. c) (ii) szabályban előírt lámpát, a két minden oldalról látható, vörös és fehér lámpától legalább 2 méter, de nem több, mint 6 méter vízszintes távolságban kell elhelyezni. Ezt a lámpát nem lehet a 26. c) (i) szabályban előírt minden oldalról látható fehér lámpánál magasabban, sem az oldallámpáknál alacsonyabban elhelyezni.

b) Kotrással, vagy víz alatti munkálatokkal elfoglalt hajón, az akadályozott és/vagy a biztonságos elhaladás oldalát, a 27. d) (i) és (ii) szabályban előírtak szerint jelölő lámpákat, a 27. b) (i) és (ii) szabályban előírt lámpáktól, vagy jelzőtestektől a lehető legnagyobb, gyakorlatilag kivitellezhető vízszintes távolságban, de mindenesetre legalább 2 méterre kell elhelyezni. E lámpák vagy jelzőtestek közül a legfelső legfeljebb a 27. b) (i) és (ii) szabályban előírt

három lámpa vagy a jelzőtestek közül a legalacsonyabb magasságában lehet.

5. Oldallámpák árnyékolása

A 20 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajók oldallámpáit, a hajó felőli belső oldalukon, matt feketére festett, árnyékoló ernyőkkel kell ellátni, melyeknek meg kell felelni e Melléklet 9. szakaszában foglalt követelményeknek. A 20 méternél kisebb hosszúságú hajókon, ha szükséges, hogy az oldallámpák megfeleljenek e Melléklet 9. szakaszában foglalt követelményeknek, azokat a hajó felőli belső oldalukon, matt fekete, árnyékoló ernyőkkel kell ellátni. Olyan egyesített lámpásra, amely egyetlen függőleges izzószállal működik, és a zöld és vörös szektor között az elválasztás igen keskeny, nem kell külső árnyékolást felszerelni.

6. Jelzőtestek

a) A jelzőtesteknek fekete színűnek és a következő méretűeknek kell lenni:

(i) a gömb átmérőjének legalább 0,6 méternek kell lenni;

(ii) a kúp alap átmérőjének legalább 0,6 méternek és magasságának az átmérőjével azonosnak kell lenni;

(iii) a hengernek legalább 0,6 méter átmérőjének és az átmérőjénél kétszer magasabbnak kell lenni;

(iv) a rombusz alakú jelzőtestnek, két, a fenti (ii) pontban leírt kútból kell állni, melyeknek közös az alapja.

b) A jelzőtestek közötti függőleges távolságnak legalább 1,5 méternek kell lenni.

c) 20 méternél kisebb hosszúságú hajón, kisebb méretű, de a hajó nagyságával arányos jelzőtesteket lehet használni, és a köztük lévő távolság is ennek megfelelően csökkenthető.

7. A lámpák színének részletes leírása

Valamennyi hajózási lámpa kromatikus színtartományainak az alábbi normáknak kell megfelelni, melyek a Nemzetközi Fénytechnikai Bizottság (ILC) által minden egyes színre meghatározott diagram határvonalain belül fekszenek.

Az egyes színterületek határait a metszéspontok koordinátái jelzik, melyek a következők:

(i) Fehér

x	0,525	0,525	0,452	0,310	0,310	0,443
y	0,382	0,440	0,440	0,348	0,283	0,382

(ii) Zöld

x	0,028	0,009	0,300	0,203
y	0,385	0,723	0,511	0,356

(iii) Vörös

x	0,680	0,660	0,735	0,721
y	0,320	0,320	0,265	0,259

(iv) Sárga

x	0,612	0,618	0,575	0,575
y	0,382	0,382	0,425	0,406

8. A lámpák fényerőssége

a) A lámpák legkisebb fényerősségét az alábbi képlet alapján kell kiszámítani:

$$I = 3.43 \times 10^6 \times T \times D^2 \times K^{-D}$$

ahol

I = üzemi feltételek közötti fényerősség, candelában,

T = világítási küszöbtényező 2×10^{-7} lux,

D = a lámpa láthatóságának távolsága (sugárzási távolság) tengeri mérföldben,

K = légköri közvetítőképesség.

Az előírt lámpákra a K értéke 0,8 legyen, amelykörülbelül 13 tengeri mérföld meteorológiai láthatóságnak felel meg.

b) A képletből számított értékekből ad néhány példát az alábbi táblázat:

A lámpa láthatóságának távolsága (sugárzási távolság) tengeri mérföldben	Fényerősség candelában K = 0,8 értékre
D	I
1	0,9
2	4,3
3	12
4	27
5	52
6	94

Megjegyzés: A hajózási lámpák maximális fényerősségét korlátozni kell, hogy elkerüljük az indokolatlanul vakító fényt. Ez azonban nem történhet a fényerő változtatható szabályozásával.

9. Vízszintes szektorok

a) (i) A hajóra felszerelt oldallámpáknak előrefelé az előírt minimális fényerősséggel kell rendelkezni. A fényerőnek úgy kell csökkennie, hogy az előírt szektoron túl, 1—3 fokon belül, a lámpák gyakorlatilag már ne legyenek láthatóak;

(ii) farlámpa és árboclámpa esetében az oldallámpák sugara mögött 22,5 foknál, a legkisebb előírt fényerősséget kell fenntartani a látóhatár irányában legfeljebb 5 fokig terjedő íven, a 21. szabályban előírt szektorhatárokon belül. Az előírt szektorhatáron túli 5 fokos szektorban a fényerő fokozatosan 50 százalékkal csökkenhet úgy, hogy az előírt szektoron kívüli 5 fokon túl, a lámpák már ne legyenek láthatóak.

b) (i) A minden oldalról látható lámpát úgy kell elhelyezni, hogy azokat árboc, árboccsúcs vagy szerkezeti elem 6 foknál nagyobb szögsektorban ne takarja, kivételt képeznek a 30. szabályban előírt horgonylámpák, melyeket nem szükséges nehezen kezelhető magasságban elhelyezni;

(ii) ha egyetlen minden oldalról látható lámpa viselésével, gyakorlatilag nem lehetséges e szakasz b) (i) bekezdé-

sének eleget tenni, két, megfelelően elhelyezett vagy leárvénykolt, minden oldalról látható lámpát kell használni úgy, hogy azok egy mérföld távolságból, amennyire csak lehetséges, egy lámpának tűnjenek.

10. Függőleges szektorok

a) Menetben lévő vitorlás hajó lámpáinak kivételével, a hajón felszerelt elektromos lámpák függőleges fénykibocsátási szektora biztosítsa, hogy

(i) legalább a megkövetelt legkisebb fényerősség, a vízszintes fölött 5 foktól a vízszintes alatt 5 fokig, minden szögben meglegyen;

(ii) legalább a megkövetelt legkisebb fényerősség 60 százaléka, a vízszintes fölött 7,5 foktól a vízszintes alatt 7,5 fokig, minden szögben meglegyen.

b) Menetben lévő vitorlás hajón felszerelt elektromos lámpák függőleges szektora biztosítsa, hogy

(i) legalább a megkövetelt legkisebb fényerősség, a vízszintes fölött 5 foktól a vízszintes alatt 5 fokig, minden szögben meglegyen;

(ii) legalább a megkövetelt legkisebb fényerősség 50 százaléka, a vízszintes fölött 25 foktól a vízszintes alatt 25 fokig, minden szögben meglegyen.

c) Nem elektromos lámpák esetében, ezeket a műszaki jellemzőket a lehető legnagyobb mértékben meg kell közelíteni.

11. Nem elektromos lámpák fényerőssége

A nem elektromos lámpák, amennyire az gyakorlatilag lehetséges, feleljenek meg az e Melléklet 8. szakaszában található táblázatban részletezett minimális fényerősségeknek.

12. Manőverlámpa

Függetlenül az e Melléklet 2. f) bekezdésének rendelkezéseitől, a 34. b) szabályban leírt manőverlámpát, az árboclámpával vagy árboclámpákkal azonos függőleges síkban, és ahol az gyakorlatilag megoldható, a mellső árboclámpa fölött függőlegesen, legalább 2 méter magasságban kell elhelyezni, feltéve, hogy azt a hátsó árboclámpa alatt vagy felett legalább 2 méter függőleges távolságban viselik. Olyan hajón, amely csak egy árboclámpát visel, a manőverlámpát, ha fel van szerelve, ott kell viselni, ahol az a legjobban látható, de az árboclámpától legalább 2 méter függőleges távolságban.

13. Gyorsjáratú hajók

Olyan gyorsjáratú hajón, amely hosszúságának és szélességének egymáshoz viszonyított aránya kevesebb, mint 3,0, az árboclámpát, az e Melléklet 2. a) (i) bekezdésében előírnál, a hajó szélességéhez képest alacsonyabban is el lehet helyezni, feltéve, hogy az oldallámpák és az árboclámpa által alkotott egyenlőszárú háromszög talpszöge, oldalirányból nézve legalább 27°.

14. Jóváhagyás

Hajón, a hajó lobogója szerinti állam illetékes hatósága által jóváhagyott típusú lámpák, illetve jelzőtestek a hatóság által jóváhagyott módon szerelhetők fel.

II. MELLÉKLET

Kiegészítő jelzések egymás közelében halászó halászhajók részére

1. Általános rész

Az itt említett lámpákat, ha azokat a 26. d) szabálynak megfelelően viselik, ott kell elhelyezni, ahol azok a legjobban láthatók. Legalább 0,9 méter távolságban legyenek egymástól, de alacsonyabban, mint a 26. b) (i) és c) (i) szabályban előírt lámpák. A lámpáknak a látóhatár minden részéről, legalább 1 mérföldnyi távolságból, de a halászhajók számára e szabályban előírt lámpáknál kisebb távolságból kell láthatóknak lenni.

2. Jelzések vonóhálós halászó hajók részére

a) 20 méter és annál nagyobb hosszúságú, vonóhálós halászó hajónak, akár fenékre süllyedő, akár mélytengeri eszközt használ, az alábbiakat kell viselni:

(i) amikor hálót ki eresztik ki:

két, egymás fölött függőleges vonalban elhelyezett, fehér fényű lámpát;

(ii) amikor hálót húzzák be:

egy vörös lámpát és egy, fölötte függőlegesen vonalban elhelyezett fehér fényű lámpát;

(iii) amikor a háló valamilyen akadályban elakadt:

két, egymás fölött függőleges vonalban elhelyezett, vörös fényű lámpát.

b) 20 méter és annál nagyobb hosszúságú páros vonóhálós halászhajóval való halászatban részt vevő hajók mindegyikének viselni kell az alábbi jelzéseket:

(i) éjjel, fényszórójával előre felé világíthat, a páros másik hajója felé;

(ii) amikor hálót kieresztik vagy behúzzák, vagy amikor a hálók valamilyen akadályban elakadtak, a fenti 2. a) pontban leírt lámpákat.

c) 20 méter vagy annál kisebb hosszúságú, vonóhálós halászó hajó, akár fenékre süllyedő, akár mélytengeri eszközt használ, vagy ha páros vonóhálós halászhajóval való halászatban vesz részt, viselheti az e szakasz a) vagy b) bekezdésében előírt, megfelelő lámpákat.

3. Jelzések erszéyes kerítőhálós halászó hajók részére

Erszéyes kerítőhálós történő halászatban elfoglalt hajók, két, egymás fölött függőleges vonalban elhelyezett sárga lámpát viselhetnek. Ezeknek a lámpáknak, másodpercenként váltakozva, egyforma felvillanási és elsötétülési időtartammal villogni kell. Ezeket a lámpákat csak akkor szabad viselni, ha a hajót halászeszköze akadályozza.

III. MELLÉKLET

Hangjelző eszközök műszaki adatai

1. Kürtök

a) Frekvenciák és a hallhatóság határa

A jelzés alaphangfrekvenciájának a 70—700 Hz tartományba kell esni.

A hangjelzés hallhatóságának határát azok a frekvenciák határozzák meg, amelyek az alap és/vagy egy vagy több magasabb frekvenciát foglalnak magukban, amelyek a 180—700 Hz ($\pm 1\%$) tartományba esnek, és amelyek az alábbi 1. c) bekezdésben megadott hangnyomásszintet keltenek.

b) Az alaphangfrekvenciák határai

Annak érdekében, hogy a kürtjellemzők széles skáláját leheessen biztosítani, egy kürt alaphangfrekvenciájának a következő határok között kell lennie:

(i) 200 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajón: 70—200 Hz;

(ii) 75 méter, de 200 méternél kisebb hosszúságú hajón: 130—350 Hz;

(iii) 75 méternél kisebb hosszúságú hajón: 250—700 Hz.

c) A hangjelzés hangereje és a hallhatóság határa

A hajóra szerelt kürtnek biztosítani kell, hogy a kürt legnagyobb intenzitásának irányában és attól 1 méter távolságban, a 180—700 Hz ($\pm 1\%$) frekvenciatartományon belül, a hangnyomásszint, legalább egy 1/3 oktávnyi sávban ne legyen kevesebb, mint az alábbi táblázatban megadott megfelelő érték:

Hajó hossza méterben	1/3-oktáv sáv szintje 1 méterre $2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2$ -re vonatkoztatva dB-ben	Hallhatóság határa tengeri mérföldben
200 vagy több	143	2
75, de 200-nál rövidebb	138	1,5
20, de 75-nél rövidebb	130	1
20-nál rövidebb	120	0,5

A táblázatban megadott hallhatósági tartomány tájékoztató jellegű, és körülbelül ez az a határ, amennyiről egy kürtöt annak előirányuló tengelyében, szélcsendes időben, egy olyan hajón, ahol a megfigyelőhelyen átlagos háttérzajszint (68 dB-nek véve a 250 Hz középpontú, és 63 dB-nek véve az 500 Hz középpontú oktáv sávokban) mellett, 90 százalék valószínűséggel hallani lehet.

A gyakorlatban, az a határ ahonnan egy síp hallható, szélsőségesen változó és nagymértékben függ az időjárási viszonyoktól; a megadott értékek tipikusnak tekinthetők, de a megfigyelés helyén uralkodó erős szél vagy a magas környezeti zajszint a hallhatóság határát erősen csökkentheti.

d) Irányítottági tulajdonságok

Az irányított kürt hangnyomásszintje, a vízszintes síknak bármely irányában, a tengelyhez viszonyított ± 45 fokon belül legfeljebb 4 dB-lel lehet alacsonyabb, mint a tengelyirányban előírt hangnyomásszint. A vízszintes sík minden más irányában, a hangnyomásszint legfeljebb 10 dB-lel lehet alacsonyabb, mint a tengelyirányban előírt hangnyomásszint azzal, hogy a hallhatóság határa, bármely irányban, legalább az előreirányuló tengelyvonalban meg-lévőnek a fele legyen. A hangnyomásszintet abban az 1/3 októvásban kell mérni, amely meghatározza a hallhatóság határát.

e) A kürtök elhelyezése

Ha a hajó egyetlen kürtjeként irányított kürtöt használ-nak, azt úgy kell elhelyezni, hogy legnagyobb intenzitása előre irányuljon.

A kürtöt a hajón a lehető legmagasabban kell elhelyezni, hogy csökkentsék a kibocsátott hang akadályba ütközését, és egyben a legkisebbre csökkentsék a személyzet halláská-rosozásának veszélyét. A hajó saját jelzésének hang-nyomásszintje, a megfigyelőhelyeken nem haladhatja meg a 110 dB(A) szintet és — amennyiben gyakorlatilag kivite-lezhető — ne haladja meg a 100 dB(A) szintet.

f) Egynél több kürt felszerelése

Ha egymástól 100 méternél nagyobb távolságra vannak a kürtök felszerelve, intézkedni kell arról, hogy azokat egyidejűleg ne lehessen megszólaltatni.

g) Kombinált kürtrendszerek

Ha akadályok jelenléte az egyedüli kürtnek, vagy a fenti 1 f) bekezdésben említett kürtök egyikének hangmezejé-ben, feltételezhetően erősen csökkent jelszintű zónát okoz, ajánlott egy olyan kombinált kürtrendszer felszere-lése, amely ezt a csökkenést elhárítja. A szabályok szem-pontjából, a kombinált kürtrendszer egy egyedüli kürtnek tekintendő. A kombinált rendszer kürtjei nem lehetnek egymástól 100 méternél nagyobb távolságban elhelyezve, és intézkedni kell arról, hogy azok egyidejűleg szólaljanak meg. A kürtök frekvenciáinak egymástól legalább 10 Hz-cel kell eltérni.

2. Harang vagy gong

a) A jelzés hangereje

Haragnak, gongnak vagy más hasonló jellemzőkkel rendelkező eszköznek, attól 1 méter távolságra, legalább 110 dB hangnyomásszintet kell előállítania.

b) Szerkezet

Harangot és gongot korróziónak ellenálló anyagból kell készíteni, és úgy kell megszerkesztteni, hogy tiszta hangot adjanak. A harang szájának átmérője 20 méter vagy annál nagyobb hosszúságú hajókon, nem lehet 300 mm-nél, 12 méter vagy annál nagyobb, de 20 méternél kisebb hosszú-ságú hajókon pedig 200 mm-nél kevesebb. Ahol gyakorlatilag megvalósítható, az egyenletes ütőerő biztosítása céljából ajánlott a gépi működtetésű harangütő alkalmazása, de a kézzel történő működtetést is lehetővé kell tenni. Az ütő tömege, a harang tömegének legalább 3%-a legyen.

3. Jóváhagyás

A hangjelző berendezések szerkezetét, teljesítményüket és a hajón való felszerelésüket, annak az Államnak, amely-nek a lobogóját a hajó jogosult viselni, illetékes hatósága, kielégítőnek kell hogy találja.

IV. MELLÉKLET

Vészjelzések

1. A következő jelzések együttesen, vagy külön-külön használva, vagy felmutatva, veszélyt és a segélynyújtás szükségességét jelzik:

- ágyúlővések, vagy más robbanó hangot adó jelzések adása körülbelül egyperces időközönként;
- kódjelző készülék folyamatos szólaltatása;
- vörös csillagokat szóró rakéták vagy röppentyűk, rövid időközönként, egyenként fellöve;
- rádiótávíróon vagy más jelzési módszerrel leadott . . . — — — . . . (SOS) morzejelekből álló jelcsoport;
- rádió-távbeszélőn előszóval leadott „Mayday” jelzés;
- a Nemzetközi Kódjelzések szerint leadott „NC” vészjel;
- egy olyan jelzés, amely egy négyszögletes lobogóból és egy alatta vagy fölötte elhelyezett gömbből, vagy más gömbölyű alakot mutató tárgyból áll;
- lángjelek a hajón (mint pl. egy kátrányos vagy olajos hordó stb. meggyújtása);
- vörös fényt adó, ejtőernyős röppentyű vagy kézi fáklya;
- narancsszínű füstöt árasztó füstjel;
- mindkét oldalra kiterjesztett karok lassú és ismételt felemelése és leeresztése;
- a rádiótávíró riasztójele;
- a rádió-távbeszélő riasztójele;
- vészhelyzetjelző rádióbója által továbbított jelzések;
- rádió-távközlési rendszerek által továbbított jóváha-gyott jelzések, ideértve a túlélési jármű válaszadó radar-készülékét is.

2. Tilos a fenti jelzések bármelyikének, vagy azokkal összetéveszthető bármilyen más jelzés használata vagy fel-mutatása, kivéve, ha azt veszély jelzésére és segélynyújtás kérésére használják.

3. Felhívjuk a figyelmet, a Nemzetközi Kódjelzések ide-vágó szakaszaira, a Kereskedelmi Hajók Felkutatási és Mentési Kézikönyvére és a következő jelzésekre:

- egy narancsszínű vitorlavászon, benne vagy egy fekete négyszög és kör, vagy más megfelelő jel, amely a magasból azonosítható;
- festékjelző.

A gazdasági és közlekedési miniszter 24/2003. (IV. 24.) GKM rendelete

az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia
átvételének szabályairól és árainak megállapításáról
szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet módosításáról

A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény 5. §-ának *b*) pontjában és a 125. §-ának (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében, a 113. §-ának *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének szabályairól és árainak megállapításáról szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. §-ának (2) bekezdése a következő *c*) ponttal egészül ki:

[*(2) Nem tagadhatja meg a közüzemi nagykereskedő azon, az érintett Értékesítővel egyeztetett mennyiségű*

„*c*) a Lencsehegyi Szénbányák Kft. által termelt szénből előállított villamos energia átvételét,”

(2) Az R. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A (4) bekezdés *i*) pontjához kapcsolódóan az átvételi kötelezettség vonatkozik

a) a 6 MW-nál nem nagyobb villamos energia átadási teljesítménnyel rendelkező erőműegységből kiadott,

i) távhő célú hőenergiával kapcsolatosan termelt,

ii) nem távhő célú hőenergiával kapcsolatosan termelt,

b) a 6 MW-nál nagyobb, de 50 MW-nál nem nagyobb villamos energia átadási teljesítménnyel rendelkező erőműegységből kiadott,

i) távhő célú hőenergiával kapcsolatosan termelt,

ii) nem távhő célú hőenergiával kapcsolatosan termelt,

c) az 50 MW-nál nagyobb villamos energia átadási teljesítménnyel rendelkező erőműegységből kiadott, távhő célú hőenergiával kapcsolatosan termelt villamos energiára is, ha az energiaátalakítás hatásfoka az adott erőműegységre éves szinten legalább 65%, és nem tartozik a (2) bekezdés *a*) pontja alá.”

2. §

Az R. 5. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(2) A villamosenergia-termelők által értékesített közüzemi célra lekötött villamos energia, valamint a közüzemi villamosenergia-nagykereskedő által értékesített villamos energia hatósági árainak megállapításáról szóló 60/2002. (XII. 29.) GKM rendeletben szereplő, a közüzemi nagykereskedő által közüzemi szolgáltató, valamint elosztó hálózati engedélyes részére értékesített villamos energia árával össz-*

hangban — annak megállapításával egy időben — kell megállapítani a(z)]

„*a*) 4. § (2) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott, a Lencsehegyi Szénbányák Kft. által termelt szénből előállított,”

3. §

Az R. 6. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) E rendelet 4. § (2) bekezdésének *c*) pontja, az 5. § (2) bekezdésének *a*) pontja, valamint az 1. számú melléklet 9. pontja 2003. augusztus 31-én, a 4. § (2) bekezdésének *a*), *b*) és *d*) pontjai, valamint az 1. számú melléklet 7., 8. és 10. pontjai 2003. december 31-én hatályukat veszítik.”

4. §

Az R. 1. és 5. számú mellékletei e rendelet *melléklete* szerint módosulnak.

Záró rendelkezés

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

Melléklet

a 24/2003. (IV. 24.) GKM rendelethez

1. Az R. 1. számú mellékletének 8. pontja a következőképpen módosul:

„8. A 4. § (2) bekezdésének *b*) pontja alá tartozó villamos energia esetében

a) AES Borsodi Energetikai Kft. Borsodi Hőerőműve

	Ft/kWh
Csúcsidőszak	20,85
Völgyidőszak	13,05

b) Bakonyi Erőmű Rt. Ajkai Hőerőműve

	Ft/kWh
Csúcsidőszak	43,50
Völgyidőszak	27,20”

2. Az R. 1. számú mellékletének 9. pontja helyébe a következő 9. pont lép:

„9. Az 5. § (2) bekezdésének *a*) pontja alá tartozó villamos energia esetében

	Ft/kWh
Csúcsidőszak	15,52
Völgyidőszak	7,75”

3. Az R. 5. számú mellékletének 1. *b*) pontja a következőképpen módosul:

„*b*) Nem az *a*) pont alá tartozó, de földgázbázison (kapcsoltan) termelt villamos energiára (1. számú melléklet 5. pont):

$$K = K_0 \times \left(1 + \frac{FX \times 0,6 + (INF - 1) \times 0,4}{100} \right),$$

ahol

(i) $FX = 0$, ha $F \leq 20$

(ii) $FX = \frac{1 + F/100}{1,2}$, ha $F > 20$, de $F_e < 20$

(iii) $FX = FGB$, ha $F_e \geq 20$.”

4. Az R. 5. számú mellékletének 3., 4. és 5. pontjai helyébe a következő 3., 4. és 5. pontok lépnek:

„3. Az 1—2. pontban szereplő szabályokat — a 4. pontban leírtak figyelembevételével — minden év január 1-jétől kell alkalmazni.

4. Ha év közben úgy változik a földgáz hatósági ára, hogy

$$FGA > 3\% \text{ [1. a) pont] és/vagy}$$

$$FX > 3\% \text{ [1. b) pont]},$$

akkor az 1. *a*) és/vagy *b*) pont alatti képleteket év közben is — a gázárváltozással egyidejűleg — alkalmazni kell, de az inflációra vonatkozó paraméter figyelembevétele nélkül.

5. Az 1—2. pontokban szereplő képleteknél alkalmazott jelölések:

K: az újonnan érvényesítendő hatósági árak;

K₀: az aktuális árváltozást megelőzően érvényes hatósági árak;

FGA: az 500 m³/h-nál nagyobb teljesítmény-lekötésű 2. árkategóriájú földgáz — külön jogszabályban¹⁴ meghirdetett díjtételeivel számolt — átlagárának százalékos eltérése ugyanezen tarifakategóriának az aktuális (villamos energia) árváltozást megelőzően számításba vett átlagárához képest;

FGB: a 101—500 m³/h teljesítmény-lekötésű földgáz — külön jogszabályban¹⁴ meghirdetett díjtételeivel számolt — átlagárának százalékos eltérése ugyanezen tarifakategóriának az aktuális (villamos energia) árváltozást megelőzően számításba vett átlagárához képest;

F: a 101—500 m³/h teljesítmény-lekötésű földgáz — külön jogszabályban¹⁵ meghirdetett díjtételeivel számolt — átlagárának százalékos eltérése ugyanezen tarifakategória 2003. januári átlagárához képest;

Fe: a 101—500 m³/h teljesítmény-lekötésű földgáz legutóbb számításba vett — külön jogszabályban¹⁵ meghirdetett díjtételeivel számolt — átlagárának százalékos eltérése ugyanezen tarifakategória 2003. januári átlagárához képest;

INF: az 5. § (1) bekezdés szerinti fogyasztói árindex előrejelzés (árváltozás százalékban kifejezve).

¹⁴ A földgáz díjának megállapításáról szóló 11/1999. (III. 19.) GM rendelet.

¹⁵ A földgáz díjának megállapításáról szóló 11/1999. (III. 19.) GM rendelet.”

Az igazságügy-miniszter, a belügyminiszter és a pénzügyminiszter 8/2003. (IV. 24.) IM—BM—PM együttes rendelete

a büntetőeljárásban alkalmazható sajtóhirdetmény útján történő értesítés szabályairól

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 604. §-a (2) bekezdésének *n*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján — a legfőbb ügyésszel egyetértésben — a következőket rendljük el:

1. §

(1) E rendelet hatálya a Be. alapján eljáró bíróság, ügyészség, illetve nyomozó hatóság által sajtóhirdetményben közzétett értesítésre (a továbbiakban: értesítés) terjed ki.

(2) Az értesítésre a Be. rendelkezéseit az e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

2. §

(1) Sajtóhirdetményben tehető közzé az értesítés, ha ezt az érdekeltek rendkívül nagy száma indokoltta teszi. Az értesítést két, magyar nyelven megjelenő, a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvényben (a továbbiakban: média tv.) meghatározott országos terjesztésű napilapban vagy — indokolt esetben — egy országos terjesztésű és egy megyei terjesztésű napilapban (a továbbiakban együtt: napilap) kell megjelentetni.

(2) Az értesítést a napilap és az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetve nyomozó hatóság közötti szerződés

alapján, napilaponként két alkalommal, legalább öt munkanap különbséggel, fizetett hirdetésként kell közzétenni.

3. §

(1) Az értesítés — a napilapok mellett — egy, a média tv. szerinti országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatónál (a továbbiakban: műsorszolgáltató), a műsorszolgáltató és az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság közötti szerződés alapján, egy alkalommal, ellenszolgáltatás nélkül, közérdekű közlemény formájában is közzétehető.

(2) A szerződés — a szükségeshez képest — tartalmazza különösen a közzététel feltételeit, annak a műsorszámnak a megnevezését, amelyben az értesítés megjelenik, valamint azt, hogy a műsorszolgáltató az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság kérésére rendelkezésre bocsátja az értesítést tartalmazó kép- és hangfelvételt.

4. §

(1) Az értesítés — a Be. 67. §-ában meghatározottak mellett — tartalmazza az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság megnevezését, postacímét, és az értesítés alapjául szolgáló ügy számát is.

(2) Az értesítésben az értesítettek neve és más személyazonosító adata, valamint lakcíme nem közölhető.

5. §

(1) A terheltet, a védőt, a fiatalkorú terhelt törvényes képviselőjét, a fogvatartottat, az ügyészt, a katonát, illetőleg a gyámhivatalt sajtóhirdetmény útján értesíteni nem lehet.

(2) Ha az eljárásban különösen védett tanú, valamint a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítő Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvényben meghatározott tanúvédelmi program hatálya alatt álló tanú, sértett vagy terhelt vesz részt, sajtóhirdetmény útján az érdekeltek nem értesíthetők.

(3) Ha az eljárás során az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény hatálya alá tartozó, a jogosult minősítő által államtitokká vagy szolgálati titokká minősített adat merül fel, az érdekelteket sajtóhirdetmény útján értesíteni nem lehet.

6. §

(1) A értesítés megjelenési időpontját a Be.-ben meghatározott eljárási határidők figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Az értesítésnek a napilapokhoz — továbbá a műsorszolgáltatóval kötött szerződés esetén a műsorszolgáltatóhoz — történő megküldéséről az értesítést kibocsátó, adott

ügyben eljáró bírósági tanács elnöke, illetőleg az ügyészség vezetője, valamint a nyomozó hatóság vezetője (parancsnoka) gondoskodik.

(3) Az értesítést a napilapok — továbbá a műsorszolgáltatóval kötött szerződés esetén a műsorszolgáltató — változtatás nélkül közlik.

7. §

(1) Az értesítést tartalmazó eredeti lappéldányokat az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság a megjelenés napján beszerzi, és haladéktalanul az iratokhoz csatolja.

(2) Az értesítés műsorszolgáltatónál történő közzététel esetén az értesítést kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság a megjelenés napján beszerzi a műsorszolgáltató által készített, értesítést tartalmazó kép- és hangfelvételt, és haladéktalanul az iratokhoz csatolja.

8. §

Az értesítés sajtóhirdetmény útján történő közzétételével felmerült költségeket az azt kibocsátó bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság költségvetésének terhére kell elszámolni.

9. §

Ez a rendelet 2003. július 1-jén lép hatályba.

Dr. Bárándy Péter s. k., *Dr. Lamperth Mónika s. k.,*
igazságügy-miniszter belügyminiszter

Dr. László Csaba s. k.,
pénzügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

A Kormány határozatai

A Kormány 1034/2003. (IV. 24.) Korm. határozata

a Kormány által alapított közalapítványok és alapítványok kormányzati felelőseiről és egyes feladatokról

1. A Kormány a kormányzati struktúrában történt változásokra tekintettel az általa létrehozott közalapítványok

és alapítványok tekintetében az alapítót megillető jogkör gyakorlójának személyét az alábbiak szerint állapítja meg, illetve jelöli ki:

az igazságügy-miniszter

az Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány;

a honvédelmi miniszter

a Hadigondozottak Közalapítvány;

az oktatási miniszter

a Nemzetközi Pető András Közalapítvány, a Gandhi Közalapítvány, a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány, a Tempus Közalapítvány, az Esélyt a tanulásra Közalapítvány, a Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány, az Apertus Közalapítvány a Nyitott Szakképzésért és Távoktatásért, a Bursa Hungarica Közalapítvány, a Határon túli magyar oktatásért Apáczai Közalapítvány, a Budapesti Német Nyelvű Egyetemért Közalapítvány, a Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány, az Arany János Közalapítvány, a Habsburg-kori Kutatások Közalapítvány, az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány;

az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter

a Magyar Koraszülött Mentő Közalapítvány, a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány, a Nemzetközi Pikler Emmi Közalapítvány;

a nemzeti kulturális örökség minisztere

a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány, a Magyar Mozgókép Közalapítvány, a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány, az Atlanti Kutató és Kiadó Közalapítvány, a Holocaust Dokumentációs Központ és Emlégyűjtemény Közalapítvány, az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutató Intézete Közalapítvány;

a gazdasági és közlekedési miniszter

a Magyar Termelékenységi Központ Közalapítvány, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány;

a külügyminiszter

a Teleki László Alapítvány;

a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter

a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítvány, az UNIO Labdarúgó EB Közalapítvány, a Wesselényi Miklós Sport Közalapítvány, a Mező Ferenc Közalapítvány;

a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter

a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, a Munkavédelmi Kutatási Közalapítvány, az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány;

a belügyminiszter

a Biztonságos Magyarországért Közalapítvány, a Szabadságharcosokért Alapítvány;

az informatikai és hírközlési miniszter

a Puskás Tivadar Alapítvány;

a Miniszterelnöki Hivatal általános politikai államtitkára

a Természet- és Társadalombarát Fejlődésért Közalapítvány, az Avicenna, Közkelet Kutatások Közalapítvány;

a Miniszterelnöki Hivatal kisebbségi ügyekért felelős politikai államtitkára

a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, az Új Kézfogás Közalapítvány, az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány, az Illyés Közalapítvány;

a Miniszterelnöki Hivatal társadalmi és civil kapcsolatokért felelős politikai államtitkára

az EU Kommunikációs Közalapítvány;

a Miniszterelnöki Hivatal roma ügyekért felelős politikai államtitkára

a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány;

a Miniszterelnöki Hivatal egyházi ügyekért felelős címzetes államtitkára

a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány tekintetében.

2. Ahol az 1. pont alapján a felelős személye változik, a közalapítványra vonatkozó iratok és a folyamatban lévő ügyek jegyzőkönyvi átadása-átvétele iránt az érintettek 60 napon belül kötelesek intézkedni.

3. a) Ahol ez még nem történt meg, valamennyi közalapítványtól (alapítványtól) a jelen kormányhatározat 1. pontja szerint meghatározott kormányzati felelős a Ptk. 74/G. § (8) bekezdése alapján igényeljen 2002. december 31-ével teljes körű beszámolót, és értékelje azt. Ennek során át kell tekinteni a kuratóriumok és a felügyelő bizottságok összetételét.

b) Ahol ez hiányzik — a szociális ellátást és a kisebb összegű, tömeges jellegű oktatási ösztöndíjakat ide nem értve — az alapító okiratot ki kell egészíteni azzal, hogy a közalapítvány a támogatásban részesítettekkel a támogatás célját, az elszámolás tartalmát, határidejét és bizonylatait, az ellenőrzés módját és a szerződésszegés következményeit tartalmazó szerződést köteles kötni.

c) Gondoskodni kell az új nyilvántartási követelményeknek való megfelelésről [a társadalmi szervezetek és az alapítványok nyilvántartásba vételére vonatkozó rendelkezések módosításáról szóló 2001. évi CVI. törvény, a társadalmi szervezetek és az alapítványok nyilvántartása ügyviteli szabályainak módosításáról szóló 24/2001. (XII. 26.) IM rendelet].

d) A tárcáknál történjék meg a (köz)alapítványokkal kapcsolatos teendőkért felelős belső szervezeti egység kijelölése, továbbá — ahol ez indokolt — készüljön támogatási szabályzat.

Felelős: 1. pont szerinti felelősök

Határidő: a közzétételt követő 90. nap

4. Teljesíteni kell a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggésben egyes törvények módosításából származó feladatokról szóló 2396/2002. (XII. 27.) Korm. határozat 2. pontjában előírt

— a közalapítványok tevékenységének átfogó felülvizsgálatára vonatkozó — feladatot az ott meghatározott határidőre és felelősségi rend szerint.

5. Ez a határozat a közzétételével lép hatályba, egyidejűleg az 1117/1998. (IX. 18.) Korm. határozat, valamint az azt módosító 1082/1999. (VII. 16.) Korm., az 1174/2002. (X. 10.) Korm. és az 1199/2002. (XII. 13.) Korm. határozatok a hatályukat veszítik azzal, hogy a Kormány képviselőre adott felhatalmazások a 2. pont szerinti átadás-átvételeig érvényben maradnak.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1035/2003. (IV. 24.) Korm. határozata

a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság
létrehozásáról szóló 1039/1998. (III. 31.) Korm.
határozat módosításáról

A Kormány a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság létrehozásáról szóló 1039/1998. (III. 31.) Korm. határozatot (a továbbiakban: H.) a következők szerint módosítja:

1. A H. 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. A Bizottságelnöke a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter, társelnöke az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter.”

2. A H. 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4. A Bizottság feladataival és működésével kapcsolatos szervezési és adminisztratív teendőket a Bizottság Titkársága látja el. A Titkárság vezetője a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium illetékes helyettes államtitkára. A Titkárság működési költségeiről a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium költségvetéséből gondoskodik.”

3. A H. 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. A Bizottságban az alábbi minisztériumok és országos hatáskörű szervek — a miniszter, valamint az országos hatáskörű szerv vezetője által kijelölt — állásfoglalásra jogosult képviselői vesznek részt:

- a) Belügyminisztérium,
- b) Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium,
- c) Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium,
- d) Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium,
- e) Gazdasági és Közlekedési Minisztérium,
- f) Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium,
- g) Honvédelmi Minisztérium,
- h) Igazságügyi Minisztérium,
- i) Külügyminisztérium,
- j) Miniszterelnöki Hivatal,

- k) Oktatási Minisztérium,
- l) Pénzügyminisztérium,
- m) Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat,
- n) Országos Rendőr-főkapitányság,
- o) Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága,
- p) Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága.”

4. A H. 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. A Kormány felkéri a Legfelsőbb Bíróságot, a Legfőbb Ügyészséget és az Országos Bűnmegelőzési Tanácsot, hogy a Bizottság munkájában tanácskozási joggal vegyen részt.”

5. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1036/2003. (IV. 24.) Korm. határozata

a MÁV Rt. üzletviteléhez (személyszállítási
közszolgáltatói tevékenység és a kincstári tulajdonú
pályavasút működtetése) szükséges forgóeszközpótló
hitelhez, valamint egy, a járműfelújítást szolgáló hosszú
lejáratú kölcsönhöz kapcsolódó állami
kezeségvállalásról

1. A Kormány a MÁV Rt. működőképességének biztosítása érdekében az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-a és 42. §-a, valamint a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény 31. §-ának (1) bekezdése alapján, eltekintve a kezeségvállalási díj megfizetésétől:

a) készfizető kezességet vállal a MÁV Rt. 2003. évi személyszállítási közszolgáltatási tevékenysége és a kincstári tulajdon működtetésének finanszírozását szolgáló 29,5 milliárd forint forgóeszközpótló hitel, valamint annak járulékai visszafizetésére azzal, hogy

b) a hitelszerződések aláírására az első két részletet illetően az alábbi időbeni és összegszerű ütemterv szerint kerülhet sor:

2003. április	8,5 milliárd forint,
2003. július	7,0 milliárd forint;

c) egyetért azzal, hogy

— a készfizető kezességet a hitelintézetek ezáltal biztosítható hitelnyújtási szándéka, az elérhető kedvezőbb kamatozás indokolja,

— a MÁV Rt. köteles a hitel nyújtására legalább három pénzügyi intézet hitelajánlatát bekérni,

— minden további feltételre az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 151/1996. (X. 1.) Korm. rendelet vonatkozik;

d) egyszerű kezességet vállal a 2003. évben a vasúti közszolgáltatói tevékenységhez szükséges gördülőállomány felújítását szolgáló 35 millió euró (8,3 Mrd Ft) EUROFIMA kölcsön, valamint annak járulékai visszafizetésére azzal, hogy e pénzeszköz felhasználásánál a közbeszerzési törvény rendelkezéseit alkalmazni kell.

Felelős: gazdasági és közlekedési miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1037/2003. (IV. 24.) Korm. határozata

**a Neumann-év Emlékbizottság létrehozásáról
és a Neumann-év megrendezésével kapcsolatos
feladatokról**

A Kormány

1. felhatalmazza az informatikai és hírközlési minisztert, hogy létrehozza a Neumann-év Emlékbizottságot, amelynek feladata Neumann János munkásságának méltatása, az információs társadalom eredményeinek és lehetőségeinek bemutatása, népszerűsítése;

Felelős: informatikai és hírközlési miniszter
Határidő: azonnal

2. megbízza az informatikai és hírközlési minisztert a Neumann-év keretében megrendezendő programok lebonyolításával, a megemlékezés népszerűsítésével, valamint az ezzel kapcsolatos kommunikációs és koordinációs feladatok ellátásával. A Neumann-év keretében megrendezendő programok megvalósításának pénzügyi fedezetét az érintett tárcák és intézmények saját költségvetésükből biztosítják. A Neumann-év kiemelt rendezvényeit a határozat *melléklete* tartalmazza.

3. A Neumann-év kiemelt rendezvényeihez folyamatosan lehet csatlakozni oly módon, hogy az új programok pénzügyi fedezetét a csatlakozó intézmények saját forrásaiból biztosítják. Az új programok koordinálására az Informatikai és Hírközlési Minisztérium a Miniszterelnöki Hivatallal, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumával, az Oktatási Minisztériummal és a Neumann János Számítógép-tudományi Társasággal együttműködve Koordinációs Munkacsoportot hoz létre.

Felelős: informatikai és hírközlési miniszter
érintett miniszterek

Határidő: folyamatos

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Melléklet az 1037/2003. (IV. 24.) Korm. határozathoz

A Neumann-év kiemelt rendezvényei

Esemény	Program	Dátum, helyszín	Felelős	Közreműködő
Információs Társadalom Konferencia	Kovács Kálmán Erkki Liikanen EU főbiztossal megnyitja a Neumann-évet	február 24., Budapest	IHM	MeH, OM, BME
Információs Társadalom Modellek konferenciasorozat	IT modellek: Legjobb gyakorlat az Európai Unióban — Írország	március 21., Eger	IHM	Ír kormányzat, Eszterházy Károly Főiskola (Eger), Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Neumann János kiállítás megnyitása	„100 éve született Neumann János — Mérföldkövek a számítástechnikában” című kiállítás	március 27., Budapest	Országos Műszaki Múzeum	IHM
Információs Társadalom Modellek konferenciasorozat	IT modellek: Legjobb gyakorlat az USA-ban	április 2—3., Budapest	IHM	
Gyerekek az Információs Társadalomban	Visegrádi Négyek Kalandjátéka	április 7—8., Visegrád	Fővárosi Pedagógiai Intézet	IHM

Esemény	Program	Dátum, helyszín	Felelős	Közreműködő
Information Technology 2003	Nemzetközi fórum	április 9—10., Budapest	Médiahungária	IHM
World Wide Web világkonferencia	A szakterület jeles hazai és nemzetközi szakembereinek tapasztalatcseréjére	május 20—24., Budapest	Magyar Tudományos Akadémia	IHM
Idősebbek is elkezdhetik	Internet nagyszülőknek — az IHM idős programjának (nagyinet) részeként	május 25., Budapest	IHM	
Gyereksziget	Az Információs Társadalmat népszerűsítő program a Gyereksziget rendezvényen	június Budapest	IHM	IBM Magyarország, Sziget Kft.
Sziget	Az Információs Társadalmat népszerűsítő program a Sziget rendezvényen	augusztus, Budapest	IHM	
Net Fiesta	Az Internet ünnepe — tömegrendezvény a Millenárisban	szeptember	IHM	IT társaságok
VIII. Országos Neumann Kongresszus	Az NJSZT három évente megrendezésre kerülő kongresszusa	október 15—27., Budapest	NJSZT	IHM
Információs Társadalom Modellek konferenciasorozat	Határon túli magyarság és az Információs társadalom lehetőségei	november 24., Erdély	IHM	RMDSZ, HTMH
Neumann János születésnapja	Megemlékezés a 100. születésnapról	december 28.	IHM	NJSZT
eEurope 2005 és eEurope+ miniszteri konferencia	Az eEurope 2005 EU Akcióterv megvalósulásának értékelése	2004. március	IHM	EU Bizottság
Programozó verseny	Matematikai programozó verseny középiskolásoknak	2004. október	IHM	Garay János Gimnázium, Szekszárd

A Kormány 1038/2003. (IV. 24.) Korm. határozata

a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészítésről, valamint Strukturális Alapok és Kohéziós Alap Képzőközpont (SAKK) létrehozásáról

A Kormány

1. a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészítés strukturált képzési rendszer keretében történő megvalósítása érdekében Strukturális Alapok és Kohéziós Alap Képzőközpont (a továbbiakban: SAKK), valamint a képzési rendszer kialakításának és működtetésének folyamatos szakmai irányítására Képzésfejlesztési Tanács (a továbbiakban: Tanács) létrehozását tartja szükségesnek. A SAKK a Tempus Közalapítvány kere-

tein belül — az Európai Szociális Alap Magyar Képzőközpont alapjain — kerüljön felállításra;

Felelős: a Tanács létrehozásáért:
Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
a SAKK létrehozásáért:
Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
oktatási miniszter

Határidő: azonnal

2. jóváhagyja a Tempus Közalapítvány Alapító Okiratának módosítását, egyúttal

a) felhatalmazza az oktatási minisztert a Közalapítvány Alapító Okirata módosításának Kormány nevében történő aláírására és a bírósági nyilvántartásba vétel során az alapító képviselőre;

b) elrendeli a Közalapítvány módosított, egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratának — a bírósági nyilvántartásba vételét követően — a Magyar Közlönyben történő közzétételét;

Felelős: oktatási miniszter

3. felkéri a Tempus Közalapítványt a SAKK képzési tervének, éves munkatervének és üzleti tervének elkészítésére, valamint középtávú stratégia kidolgozására a nemzeti köznevelési feladatok ellátására;

Felelős: oktatási miniszter
Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Határidő: 2003. május 15.

4. felhívja a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert és az oktatási minisztert, hogy 2003. évi költségvetési előirányzatuk terhére a SAKK képzéskoordinációs tevékenységének finanszírozása érdekében 30 millió, illetve 20 millió forintot biztosítsanak a Tempus Közalapítvány részére;

5. felhívja a belügyminisztert, hogy a köztisztviselők számára az Európai Unió támogatások központi képzési programjainak költségét a Belügyminisztérium költségvetésében tervezett központi továbbképzési célleírányzatból biztosítsa.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 48/2003. (IV. 24.) ME határozata

helyettes államtitkári juttatások visszavonásáról

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 52. § (2) bekezdése alapján

Veress József, a Nemzeti Fejlesztési Terv és EU Támogatások Hivatala elnökhelyettese részére biztosított teljes körű helyettes államtitkári juttatásokat

2003. április 1-jei hatállyal

— közszolgálati jogviszonya megszűnésére tekintettel —
visszavonom.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 49/2003. (IV. 24.) ME határozata

helyettes államtitkári juttatások biztosításáról

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 52. § (2) bekezdése alapján

Keszthelyi András, a Miniszterelnöki Kabinetiroda politikai főtanácsadója részére

— 2003. március 3-i hatállyal, e megbízatása időtartamára —

a helyettes államtitkári juttatások teljes körét biztosítom.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 50/2003. (IV. 24.) ME határozata

kormányzati főtisztviselői kinevezés megszűnésének megállapításáról

A köztisztviselők jogállásáról szóló — többször módosított — 1992. évi XXIII. törvény 31/D. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapítom, hogy

Szana Miklós kormányzati főtisztviselői kinevezése — halála miatt —

2003. január 20-i hatállyal

megszűnt.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
51/2003. (IV. 24.) ME
határozata**

kormányzati főtisztviselői kinevezésről

A köztisztviselők jogállásáról szóló — többször módosított — 1992. évi XXIII. törvény 31/A. §-ának (3) bekezdése alapján

Szentiványi Gábort

— 2003. április 2-i hatállyal —

kormányzati főtisztviselővé kinevezem.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
52/2003. (IV. 24.) ME
határozata**

főiskolai tanár felmentéséről

A felsőoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXX. törvény 73. § a) pontja alapján, az oktatási miniszter előterjesztésére

dr. Bagyinszki Jánost, a Budapesti Műszaki Főiskola főiskolai tanárát

— közalkalmazotti jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetésére tekintettel —

2003. március 17-i hatállyal e tisztségéből felmentem.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnöki Hivatal
vezető miniszter határozatai**

**A Miniszterelnöki Hivatal vezető
miniszter
8/2003. (IV. 24.) MeHVM
határozata**

**helyettes államtitkári megbízatás megszűnésének
megállapításáról**

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 35. §-a alapján megállapítom, hogy

dr. Kodela Lászlónak, a Miniszterelnöki Hivatal helyettes államtitkárának e megbízatása

lemondására tekintettel

— 2003. április 21-i hatállyal —

megszűnik.

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

**A Miniszterelnöki Hivatal vezető
miniszter
9/2003. (IV. 24.) MeHVM
határozata**

helyettes államtitkár kinevezéséről

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 33. §-ának (1) bekezdése alapján, a Miniszterelnöki Hivatal közigazgatási államtitkára javaslatára

dr. Sivák Józsefet

a Miniszterelnöki Hivatal helyettes államtitkárává

— 2003. április 22-i hatállyal —

kinevezem.

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

**A Miniszterelnöki Hivatal vezető
miniszter
10/2003. (IV. 24.) MeHVM
határozata**

**a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal
elnökhelyettesének kinevezéséről**

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatalról szóló 125/2001. (VII. 10.) Korm. rendelet 2. §-ának (3) bekezdése alapján, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke javaslatára

Popovics Györgyöt

a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökhelyettesévé

— 2003. április 1-jei hatállyal —

kinevezem.

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének
4/2003. (MK 40.) MSZH

k ö z l e m é n y e

az Innoforum 2003 XI. Hazai Szellemi Termék Börzén
bemutatásra kerülő találmányok, védjegyek,
formatervezési és használati minták kiállítási
kedvezményéről

Az 1995. évi XXXIII. törvény 3. §-ának *b)* pontja, az 1997. évi XI. törvény 53. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja, a 2001. évi XLVIII. törvény 40. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja és az 1991. évi XXXVIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján közzéteszem, hogy a 2003. június hó 12. és 13. napjai között Budapesten megrendezendő Innoforum 2003 XI. Hazai Szellemi Termék Börzén bemutatásra kerülő találmányokat, védjegyeket, formatervezési és használati mintákat az említett jogszabályokban meghatározott kiállítási kedvezmény illeti meg.

Dr. Bendzsel Miklós s. k.,
a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke

Az Országos Választási Bizottság

k ö z l e m é n y e

a 2003. április 12-én megtartott országos népszavazás
végleges eredményéről

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 34. §-a (2) bekezdésének *j)* pontja, 128. és 129. §-a alapján megállapítja és közzéteszi a 2003. április 12-én megtartott országos népszavazás országosan összesített, végleges eredményét:

1. Az országos népszavazáson az ország 3167 településén, 10 875 szavazókörben a választójogosult állampolgárok a következő kérdésre szavaztak:

Egyetért-e azzal, hogy a Magyar Köztársaság az Európai Unió tagjává váljon?

2. A választók nyilvántartása

Előző nap 16 óráig a névjegyzékbe felvett választópolgárok száma	A szavazás napján a névjegyzékbe felvett választópolgárok száma	A szavazás napján a névjegyzékben törlött választópolgárok száma	A választópolgárok száma a névjegyzékben a szavazás befejezésekor	Visszatartított választópolgárok száma
A	B	C	D	E
8 011 696	30 673	97	8 042 272	1 554

3. Szavazás

Szavazóként megjelentek száma	Urnában lévő szavazólapok száma	Eltérés a szavazóként megjelentek számától (többlet: + /hiányzó: —)
F	G	H
3 669 252	3 666 715	—2 537

4. Eredmény

Érvénytelen szavazatok száma	Érvényes szavazatok száma	IGEN szavazatok száma	NEM szavazatok száma
I	J	K	L
17 998	3 648 717	3 056 027	592 690

4.1. A népszavazás országosan összesített adatainak százalékos arányai

Szavazóként megjelent a választójogosultak 45,62%-a.
A kérdésre

— érvényesen szavazott a megjelent választópolgárok 99,44%-a,

— érvénytelenül szavazott a megjelent választópolgárok 0,49%-a,

— IGEN választ adott az érvényesen szavazók 83,76%-a,

— NEM választ adott az érvényesen szavazók 16,24%-a.

4.2. Az országos népszavazás végleges eredménye

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országosan összesített adatok alapján, az Alkotmány 28/C. §-ának (6) bekezdésében foglaltak szerint, a népszavazás eredményes, mert

— az érvényesen szavazó választópolgárok 83,76%-a szavazott az IGEN válasza,

— az összes választójogosult 38,00%-a szavazott az IGEN válasza.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a 2003. április 12-én megtartott ügyszavazás eredményeképpen a Magyar Köztársaság

választópolgárai egyetértének azzal, hogy a Magyar Köztársaság az Európai Unió tagjává váljon.

Készült: 2003. év április hónap 15. napján, az Országos Választási Bizottság (székhelye: Budapest IX., Balázs Béla u. 35.) hivatali helyiségében.

Országos Választási Bizottság

Dr. Ficzer Lajos s. k., *Dr. Molnár Miklós* s. k.,
az Országos Választási Bizottság az Országos Választási Bizottság
elnöke elnökhelyettese

Dr. Horváth Sándor s. k., *Dr. Maczonkai Mihály* s. k.,

Dr. Sándorfi György s. k., *Dr. Bordás Vilmos* s. k.,

Dr. Cservák Csaba s. k., *Dr. Szoboszlai György* s. k.,

Dr. Poczkodi Balázs s. k.,

az Országos Választási Bizottság tagjai

**A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség
k ö z l e m é n y e i**

A Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a Zoli Yoker Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1201 Budapest, Kapitánypusztá, hrsz. 182659) által rendezett alkalmi vásáron (Pécs, Nevelési Központ). Az Ausztriából származó termék importálója ismeretlen. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az

ELCO Millenium EL-111
típusú hajnyíró

nem felel meg az élet- és vagyonbiztonsági követelményeknek.

A termék rendeltetésszerű használatra alkalmatlan,

tűz- és áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. §-ának d) pontja alapján megtiltotta.

Tájékoztatjuk a kereskedőket, hogy a termék további forgalmazása a fenti jogszabályba ütközik. A fogyasztók a már megvásárolt terméket a vásárlás helyére vihetik vissza, kártalanítást kérve.

A Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a Zoli Yoker Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1204 Budapest, Kapitánypusztá, hrsz. 182659) által rendezett alkalmi vásáron (Pécs, Nevelési Központ). Az Ausztriából származó termék importálója ismeretlen. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint a

FUGISON MX-001
típusú órás rádió

nem felel meg az élet- és vagyonbiztonsági követelményeknek.

A termék rendeltetésszerű használatra alkalmatlan,

áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § d) pontja alapján megtiltotta.

Tájékoztatjuk a kereskedőket, hogy a termék további forgalmazása a fenti jogszabályba ütközik. A fogyasztók a már megvásárolt terméket a vásárlás helyére vihetik vissza, kártalanítást kérve.

A Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a Zoli Yoker Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1204 Budapest, Kapitánypusztá, hrsz. 182659) által rendezett alkalmi vásáron (Pécs, Nevelési Központ). A Kínából származó termék importálója ismeretlen. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint a

SINGER XH-581 (adattáblán RSCV-581)
típusú borotva

nem felel meg az élet- és vagyonbiztonsági követelményeknek.

A termék rendeltetésszerű használatra alkalmatlan,

áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § d) pontja alapján megtiltotta.

Tájékoztatjuk a kereskedőket, hogy a termék további forgalmazása a fenti jogszabályba ütközik. A fogyasztók a már megvásárolt terméket a vásárlás helyére vihetik vissza, kártalanítást kérve.

Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség

A Magyar Kisgazda és Polgári Párt 2002. évi pénzügyi zárómérlege

Forintban

Tényleges bevételek

1. Tagdíjak	16 750
2. Állami költségvetésből származó támogatás	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	499 850
5. A párt által alapított vállalat és kft. nyereségéből származó bevétel	—
6. Egyéb bevétel	1 500
Összes bevétel a gazdasági évben:	<u>518 100</u>

Tényleges kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Vállalkozás alapítására fordított összegek	—
4. Működési kiadások	—
a) munkabér	—
b) tb- és nyugdíjjárulék	—
5. Eszközbeszerzések	—
6. Politikai tevékenység kiadásai	—
a) szervezéssel kapcsolatos költségek	—
b) propagandaköltségek	615 071
c) kiadványok költségei	8 150
d) postai költségek	—
7. Egyéb kiadások	176 306
Összes kiadás a gazdasági évben:	<u>799 527</u>

Tényleges pénzügyi helyzet a gazdasági év zárásakor

1. Többlet 2001-ben	320 070
2. Bevétel 2002-ben	518 100
3. Kiadás 2002-ben	799 527
4. Többlet 2002-ben	38 643

Markó István s. k.,
elnök

Az Agrárszövetség — Nemzeti Agrárpárt 2002. évi pénzügyi zárómérlege

Forintban

Bevételek

1. Tagdíjak	87 700
2. Állami költségvetésből származó támogatás	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	—
4.1. Jogi személyektől	—
4.1.1. Belföldiektől (az 500 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítése)	—
4.1.2. Külföldiektől (a 100 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítve)	—
4.2. Jogi személynek nem minősülő gazdasági társaságtól	—
4.2.1. Belföldiektől (az 500 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítve)	—
4.2.2. Külföldiektől (a 100 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítve)	—
4.3. Magánszemélyektől	—
4.3.1. Belföldiektől (az 500 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítve)	—
4.3.2. Külföldiektől (a 100 000 Ft feletti hozzájárulás nevesítve)	—
5. A párt által alapított vállalat és kft. nyereségéből származó bevétel	—
6. Egyéb bevétel	2 803 055
Összes bevétel a gazdasági évben:	<u>2 890 755</u>

Kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Vállalkozás alapítására fordított összegek	—
4. Működési kiadások	5 857 167
5. Eszközbeszerzés	—
6. Politikai tevékenység kiadásai	3 557 767
7. Egyéb kiadások	—
Összes kiadás a gazdasági évben:	<u>9 414 934</u>

**A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó
és Választási Hivatal közleménye**

A BM Központi Hivatal a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján — az eddig közzétetteken kívül — az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámaát teszi közzé:

390152A
831289B
837621C
476653B
973020B
924862A
232775B
831557A
591902B
976138A
703366A
974440B
350824B
039637A
600059B
045591D
494133A
952251A
962335B
203333D
953833C
495098A
459938B

455916C
565605B
253863B
758716A
082134A
373761B
606846C
824572C
963294A
981926B
604175C
529054B
413333B
169264B
846538A
246713D
985093B
246739C
246825C
478199C
904881A
464332B
186018C
869675A
351253A
796490A
488001C
030880B

Közlekedési Nyilvántartó Osztály

MEGJELENT

a

MAGYARKÖZLÖNYTÁRGYMUTATÓJA

a 2003. március hónapban megjelent jogszabályokról, határozatokról
és közleményekről.

A tárgymutatót a Magyar Közlöny mai számához mellékeljük.

A tárgymutató árát az előfizetési díj magában foglalja.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vagyoneértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, tb-önkormányzatok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként — akár színes oldalakon is — helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címen, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2003. évi éves előfizetési díja: 9408 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Telefon/fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2003. évi előfizetési díj fél évre 4704 Ft áfával ☐

egy évre 9408 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik — többek között — a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárat szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357.) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2003. évre: 14 448 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel/fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

Előfizetési díj egy évre: 14 448 Ft áfával ☐

fél évre: 7 224 Ft áfával ☐

Csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

MAGYAR KÖZLÖNY CD

Az eddig megjelent elektronikus Magyar Közlöny-évfolyamok (1998–99, 2000, 2001) után megjelenik a **MAGYAR KÖZLÖNY CD Archívum** következő, 2002. évi száma!

A MAGYAR KÖZLÖNY CD Archívum előnyei:

- **változatlan tartalom és formátum**
(az eredeti Magyar Közlönyök nyomdahű formában)
- **értéknövelő szolgáltatások**
(keresés, exportálás, közlönyformátumú nyomtatás)
- **kis helyigény, kényelmes tárolhatóság**
(hosszú távú archiválás adatromlás nélkül)

Az új CD és a korábbi évfolyamok ára példányonként egységesen **14 000 Ft + 12% áfa**, az öt évfolyam összesítve **46 000 Ft + 12% áfa**.

Éves Magyar Közlöny-előfizetéssel rendelkező megrendelők a megrendelt CD-k árából **50% kedvezményt** kapnak!

További információ kapható a **06 (80) 200-723** zöld számon vagy a **www.mhk.hu** honlapon.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Magyar Közlöny CD Archívumot** az alábbiak szerint:

- ☐ 2002-es évfolyam példányban, ára példányonként 14 000 Ft + 12% áfa
- ☐ 2001-es évfolyam példányban, ára példányonként 14 000 Ft + 12% áfa
- ☐ 2000-es évfolyam példányban, ára példányonként 14 000 Ft + 12% áfa
- ☐ 1998–99-es évfolyam példányban, ára példányonként 14 000 Ft + 12% áfa
- ☐ 1998–2002-es évfolyam összesítve példányban, ára példányonként 46 000 Ft + 12% áfa

Jelenleg is élő éves Magyar Közlöny-előfizetéssel rendelkezünk: igen / nem

Megrendelő (cég) neve: _____

Megrendelő címe: _____

Ügyintéző neve, telefonszáma: _____

Dátum: _____

Cégszerű aláírás: _____

Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **318-6668-as** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a **www.mhk.hu** honlapon vagy a **kozlony@mhk.hu** e-mail-címen is.

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette

**AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV
KONCEPCIÓJA ÉS TEMATIKÁJA**

című, A/4 formátumú, 144 oldal terjedelmű kiadványt.

A kiadvány a Kormány 1003/2003. (I. 25.) Korm. határozatával elfogadott új Polgári Törvénykönyv Konceptcióját és a Kodifikációs Főbizottság által jóváhagyott szabályozási Tematikát egybefoglalva tartalmazza.

Ára: 980 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni.
Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

**AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV
KONCEPCIÓJA ÉS TEMATIKÁJA**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.
A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.0704 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajoszimizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.